

དྲད་རེས་ལེགས་བཤད་ལྷིང་པོ།

མཚན་པ་པོ། ལེ་ལྷོ་བཟང་ལྷགས་པ།
པེ་རྟེ་ས་རིག་མཚན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷིག་ཁང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0089

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ལུ་སྤྲིག་བྱས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་སློབ་དཔུང་ལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྤྲེལ་བྱས།
༢༠༡༨ ལྷ་གསུམ་བར་གསར་དུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ལ་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་པ།

བར་སྐྱབ་གྱི་བདག་དབང་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན།	ii
ཞུ་སྐྱེག་པའི་གསལ་བཤད།	vii
ཟང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཙུག་མཚམས་ལེགས་བཤད་སྟོང་ལོ།.....	༡
མདོ་སྤེལ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས།	༥
མདོ་སྤེལ་གྱི་རྣམས་འི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས།.....	༥
མདོ་སྤེལ་ལ་འགལ་སློང་གི་ཁྱི་བ།	༥
འགལ་བ་དེ་སློང་པའི་མན།	༧
མདོར་བསྟན་བ།	༧
རྒྱས་པར་བཤད་བ།.....	༩
དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་བ།.....	༡༩
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱུད་བ།.....	༡༩
དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་བ།.....	༢༣
མདོ་དགོངས་བ།	༢༣
དེའི་དོན་རྒྱུད་ཟད་བཤད་བ།	༢༩
ཟང་དེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུད་ཟད་བཤད་བ།.....	༣༦
དེའི་དོན་འི་ལྟར་བཀའ་པའི་རྒྱལ།.....	༣༧

སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་།	༢༤
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚུལ།	༢༧
མཐའ་གཉིས་སློང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	༢༧
བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༣༠
སློ་སྦྱར་དུ་ཉླ་བའི་ཚུལ།	༣༠
དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ།	༣༣
བསྐྱེད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༣༦
ཚུགས་སྐྱེ་མ་དགོང་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་ཕྱི་ས་ལན་བྱ་བ།	༣༦
ལན་བཏབ་པའི་ཚུགས་དགག་པ།	༣༧
གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ།	༣༧
རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ།	༤༣
དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ།	༤༧
མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༤༧
དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་ཚུལ།	༥༤
སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	༦༠
དགག་བྱས་སློ་འདོགས་དོས་གཟུང་བ།	༦༠
དེ་རི་རྩེར་འགོག་པའི་ཚུལ།	༦༤
དགག་པ་དངོས།	༦༤
དེ་ལ་ཚོད་པ་སློང་བ།	༧༡

དེས་གསུང་བས་ཀྱི་བྱང་ལེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ། ༡༨

ཚོ་ལོ་མི་ཟང་པས་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ལེས་འབྲེད་པའི་ལྷོགས། ༡༩

མདོ་ནས་རི་ལྷོང་གསུངས་པ་དགོད་པ། ༡༩

དེའི་དོན་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༩

མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༩

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ཚུལ། ༡༩

དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པོར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ། ༩༥

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༠༢

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༠༣

ཚོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༠༣

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་བཤད་པ། ༡༠༣

མ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྷོང་བཤད་པ། ༡༡༠

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ། ༡༡༢

ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རི་ལྷོང་བཀའ་བ། ༡༡༩

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་བཤད་པ། ༡༡༩

མ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྷོང་བཤད་པ། ༡༡༩

མདོ་སྤྱི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྷོང་བཤད་པ། ༡༡༩

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བརྟན་པ། ༡༢༥

རིགས་པའི་དགག་བྱ་རོས་གཟུང་བ། ༡༢༥

དེ་ཇི་ལྟར་འགོ་བོ་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༠

དཔྱ་མ་ཐལ་འགྲུ་ར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ། ༡༣༣

གང་ཐག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།༡༣༣

གང་ཐག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོ་བོ་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༣

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་འགོ་བོ་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༣

བསྟན་གྱི་སྐབས་ལ།..... ༡༣༣

དགའ་བཤམ་གྱི་དོན་ལྟར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ལ།༡༣༦

 ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

 དེ་མེད་བར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

 དོན་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

དེ་ལ་བཞིན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུ་ལ་སྐྱེས་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

བསྟན་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

བདག་མེད་ཉོན་ལས་པ་དང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

པའི་ལྟར་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།༡༣༦

སྐྱེད་ཐོན་འཛིན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

པའི་ལྟར་བཤམ་གྱི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

རང་སྐྱེད་ལས་མེད་པའི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

 རང་སྐྱེད་ལས་མེད་པའི་སྐབས་ལ།.....༡༣༦

རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉགས་	
མེད་ཚུལ།	༡༢༧
ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ།	༡༢༧
རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ།	༡༤༩
ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།	༡༩༩
དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།	༡༩༩
དེ་དང་བུམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	༢༠༦
དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པ།	༢༡༦
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།	༢༡༦
དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ།	༢༡༩
བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པ།	༢༢༩
པར་བྱང་སློབ་ཚིག།	༢༤༩

དོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།

རྗེ་ཚོང་ཁབ་སློབ་ཐབས་གྲགས་པ་མཚོག་ནི། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་སྒོལ་གཏོང་
མཁན་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྱིམ་བས་དང་བོ་ཡིན། བོད་མདོ་ཁབ་སློང་གི་ཚོང་ཁབ་ལུང་དུ་ཡབ་སྐུ་
འབྲུམ་དགེ་དང་། དུམ་གྱིང་བཟའ་ཨ་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་དུག་པའི་མེ་བུ་ ༡༣༥༧
ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།

དགྲུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེའི་བྱང་ལས་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚན་ཀྱུན་དགའ་སྤྱིང་བོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་ལྔ་དུའི་སྐབས་ནས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བདག་སྤོང་གནང་སྟེ་གསང་
སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་བསྐྱུར་བར་མངོན། གསང་མཚན་དོན་ཡོད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགྲུང་
ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་
དཔོན་མངོན་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་སློབ་ཐབས་གྲགས་པར་གསོལ།

དགྲུང་གངས་བརྒྱུ་བདུན་ཆུ་ལྷང་ ༡༣༧༣ ལོར་མདོ་སློང་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འབྲི་གྲང་
མིའི་དུ་ལེབས། ལྷན་སྡེ་བཞེས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མངོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མེས་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་།
ཕྱག་ཆེན་ལུ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་གསལ། ཚལ་གྱི་སློན་པ་དཀོན་མཚོག་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ལས་སློན་
དབྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱུངས་པ་མངོན། དེ་ནས་ཚོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བྱོན་
ནས་སྟེ་ཐང་པ་བཀུ་མེས་མེད་གེ་དང་གདན་ས་པ་དགེ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་གལ་ཚོས་འབྲེལ་གསལ།

དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་སྐབས་གཙང་བྲོགས་སུ་ལེབས་ནས་ཉ་དཔོན་ཀྱུན་དགའ་
དཔལ་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློབ་སོགས་ལས་དབུ་པར་འདུལ་མདོན་ཚད་མ་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་སྤོང་མངོན། བོད་པོ་སོགས་སུ་བྱ་སྐྱོར་མངོན།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་སྐབས་ཅེད་ཐང་གི་བྱ་སྐྱོར་ཚར་ནས། ཡར་ལུང་ནས་རྒྱལ་དུ། ཁ་ཆེའི་

པ་རྗེ་ཉ་པུ་ལྷོ་བྱི་ཟླ་འཛིན་མཁུ་བ་རྒྱུད། ཚོགས་ཆེན་པོའི་མཁུ་བ་ལོ་དཀའ་བཞི་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛིན་ཆེན་པས་མཁུ་བོ་མཛད། ཚོགས་པ་གྲི་རྗེ་བའི་མཁུ་བོ་གཞན་པ་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད། ལྷོ་རྗེ་བའི་དབུ་མཛད་སྟོན་བཙུན་བསོད་ནམས་རྗོངས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང། ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་བྱངས་ཚང་བས་དང་པོའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྗོངས་པོའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས་སྐྱོ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་གདོང་དང་སློང་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སྟོན་སྦྱབ་མཛད།

དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱའི་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡང་ལུང་དུ་ཕེབས། ཅེད་ཐང་གི་ཚོས་བུ་བཞུགས་ཏེ་དགའ་ཆེན་བཞིའི་བྱ་སློང་མཛད། ལྷན་སྦྲེལ་གསལ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱང་དུ་ཚོས་བུ་གཞན་གསལ་བ་སྟོ་བུ་ཏུ་བཞུགས།

དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྐབས་སྟོ་མ་པ་ཕེབས། ཚོས་བུ་ཐང་དུ་བཀའ་འཇགས་ཞིབ་གཟེགས་མཛད། དེ་ནས་སློང་མོ་ལུང་དང། རྟོན་ལུང་མཚོ་སྟེང། དང་དཀའ་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་ཐུགས་སློང་མཛད་ཅིང་རྗོངས་པོ་མང་པོར་སྟེ་སྟོན་མང་དུ་གསུངས།

དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཙུན་མངོན་མདོའི་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐང་བཀའ་ཚོམ་མཛད། དགུང་གངས་སོ་དུག་པའི་རྩ་བ་བཅུ་པར་དངོས་སློབ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བཞུད་ཕྱག་ཕྱིར་བྱིན་དེ་སློང་མོ་ལུང་ནས་སྟོ་ཁ་ཡང་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནང། ཚུ་བྱ་ ༡༣༤༣ ལོར་ལོ་ཁ་ལྷོ་རྗེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན།

དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་བུ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁུ་བ་ཆེན་པུ་གཞོན་པ་རྣམས་མཁུ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱང་ནས་ལམ་འཛིན་ཐབས་ཀྱིས་སོགས་གསལ། དེའི་ལོར་གཉམ་སྟེང་གསལ་མཛད་དང། གཉམ་སྟེང་རབ་ཐོང་དུ་དཀའ་བཅུའི་བྱ་སློང་མཛད། སྐུ་པོའི་ཚོགས་རྣམས་བསྟེན་གནས་དང་སྦྱབས་འགྲོའི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང། རྗེ་ཉེད་ཀྱིས་ཕྱག་བསྟར་ནས་མེད་སྐུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྦྱབ་

ནས་ཚ་ཚ་འབྲུམ་ཐེང་མང་པོ་བཏབ་ཅིང་། ལྷིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མངོན། དེ་
ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མངོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཏུ་བཅི་བ་ཡིན། དེ་ནས་གཉལ་སྟོད་སྦྱང་དུ་
བསྟན་འགྲོའི་དོན་མངོན་པའི་སྐབས་དཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་བྱང་དུ་ཕེབས། དུས་དེ་
ནས་བཟུང་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་པོར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལྷ་པོའི་སྐབས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོན་དུ་འབྲི་ཁྱེད་ནས་དུ་སྦྱོང་དུ་
ཕྱོན། དེ་ནས་རྗེ་བཅུན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་སྐབས་མཚོག་དབལ་གསུམ་གནས་ཅིང་
སྦྱང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞལ་མངོན་པར་འཛོམས་ཤིང་།
དགྲུང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦོལ་ལེགས་པར་
བཅུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་གི་སྐབས་དུ་སྦྱོང་དུ་ཕེབས། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཚོག་དབལ་བཟང་
སོགས་ཆེ་གྱུ་དུ་མས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཀའ་ཚོམ་མངོན།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགྲུའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྲགས་མཁར་ལྷ་ཤེས་བཞུགས་ནས་འོལ་
དགའ་བྲམས་སྦྱང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཆོས་གསུངས། སློབ་དཔོན་
སྤྱི་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་གི་ལྷོག་དང་། སྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་བཅུམས།

དགྲུང་གངས་ང་གཅིག་གི་སྐབས་མཁར་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་ལ་རྗེ་བཅུན་རེད་
མདའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྗེའི་སྟོན་བ་གསན་པས་དབྱུས་སུ་ཕྱོན་ནས་སེ་
ར་ཚོས་སྦྱངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མར་མངོན། གཞུང་དོན་ཀྱི་དཀའ་གཞན་དག་ལ་དོགས་
འབྲི་སོགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་སྲགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྟོན་བཅུ་གསུམ་མའི་
དབང་དང་རྒྱུད་རྟོགས་བདུན་སོགས་མདོ་སྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པ་གནང་།
རྗེའི་སྲགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་པོར་གྱུར།

ལོ་དེར་མེ་ར་ཚོས་སྦྱངས་སུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྦྱང་བས་དངོས་
སློབ་གྲུང་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་བགྲེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏེ་གནང་ནས། མཚན་མོ་
ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་ཕྱོན་ནས་སྐྱུ་མཚམས་མངོན། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་

དབྱུངས་ཀྱིས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནད་ཚུལ་གསུངས་ནས། དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་
ཞིག་ཡི་གེར་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་བ་དང་ཤེས་པའི་དོན་རྒྱུ་པར་བཤེད་པའི་
བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་བཀའ་ཚོམ་མཛད། སེ་ར་ཚོས་སྤངས་སུ་ཅ་ཤེད་རྒྱུ་བཤད་
ཆེན་མོ་མཛད། ས་ཤི་ལོ་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱད་ལ་ལྟ་སར་བྱུག་ཤེབས། གནས་གང་གི་ཉིན་
སྟོན་གསལ་འབེབས་པའི་མཚོན་པ་མཛད། དགོ་འདུན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅམ་བྱུང་ཞིང་།

དབྱུང་ལོ་ར་གསུམ་པ་ས་སྤང་ ༡༩༠༤ ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོལ་ལེ་
བར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཚོན་པ་དངོས་གཞི་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྷན་ཆོ་
འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཆགས། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་
ཡིན། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་དདུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱན་ཕྱན་
སུམ་ཚོགས་པ་བྲུག། ལོ་དེར་འཕྲོག་རི་པོ་དགོ་ལྷན་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་བྱུག་བཏབ།

ལྷགས་ལོས་ ༡༩༡༡ ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་མཛད། དབྱུང་ལོ་ར་བདུན་ ༡༩༡༣ ལོར་
སྤྱ་ཁམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྱི་བཟོགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱ་མཚམས་སུ་བཞུགས། དབྱུང་ལོ་ར་
བརྒྱད་ཤིང་ཉ་ ༡༩༡༩ མི་དབང་གསལ་བ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་འོན་པའི་ཤེས་དོ་ཁར་གདན་དངས།
སྤྱ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབྱ་ཚད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད།
རྣམས་དེར་རྒྱལ་མཚོག་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མཛལ་ཞིང་རྗེས་སུ་བརྟུང། དེ་ནས་སྤང་ཡང་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་དུ་ཤེབས་ནས་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྤྱགས་སུ་
གསལ་བ་དེ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཉི་པའི་རྗེས་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད།

དབྱུང་ལོ་ར་དབྱ་ཤིང་ལྷག་ ༡༩༡༥ ལོར་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་བཟོན་གསར་འཛུགས་
མཛད། དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན།

དབྱུང་ལོ་རེ་གཅིག་ ༡༩༡༥ ལོ་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་
གྲུབ་པའི་རབ་གནས་མཛད། དབྱུང་ལོ་རེ་གཉིས་ ༡༩༡༥ ལོར་དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་

ཞུ་སྐྱིབས་པའི་གསལ་བཤམས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ལས། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་ལེས་རིག་གི་ཉེང་བརྒྱད་དང་འགྲོ་བ་མེད་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་བའི་གསུང་རབ་
 གྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་སྟག་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སྲིད་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་
 བའི་མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱབ་ཏུ་སྤྱིན་ཟེན་བ་དང་།
 ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
 མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
 ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་
 སྐྱོབ་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྲེལ་སྤོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྐྱིབས་གི་
 ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐྱབས་བདེ་དུ་སྤྱིན་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྐྱིབས་བྱས་
 བའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲུབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྷ་བུར་
 ལྷང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བསྐྱུན་དང་ཞུ་སྐྱིབས་བྱེད་སྐྱབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
 བོར་ནའང་ཆོབས་ཆེ་བའི་སྡོན་ཆ་འབྱུང་གི་དབང་ལས་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
 འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
 གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྐྱིབས་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་གྱིར་བརྒྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་
 འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྐྱིབས་བྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་
 བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆོད་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆོད་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གྲེལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྐྱར་བྱེད་སྐབས་མཆོད་འདེབས་བ་ཅམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་བ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲ་བྱིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་བ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བེ་ལྷོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སྐྱོད་ཅུང་ཅམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དགུས་སུ་རྟགས་ [] འདིའི་ནང་དུ་བརྟུག་བ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆོད་དང་དགུས་མཆོད་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྐྱོད་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆོད་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆོད་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟུན་སྐོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དང་ཐད་སྐོར་སྐྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆོད་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་བ་ཅམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆོད་བྱས་མེད།

མཐའ་མཆོད་ལྷོག་སྐབས་དེ་བེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། ལྷ་འབྲུག། ལྷ་མང་བར་མ་རྣམས། **སྡེ། བཟ། ཞོལ། ལྷ། ལྷ།** སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆོད་ཀྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ ***** འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་བ་དང་། **+བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་སྤྱི། ༥༥ན་ལ། བསྐྱབ་ *བསྐྱབས་ སྤྱི། ༡༠༣ན་ལ།
 ལྷ། ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་སྤྱིའི་ཕོག་གངས་
 ༥༥མཐུན་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས་ བྱི་མ་སྤྱིའི་
 ཡིག་ཚོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
 གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲམ་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༠༣མཐུན་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། ལྷ་བང་
 པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱ་བ་དོས། ཡིག་སྐད་ལ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
 དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ཕེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཉུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
 སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཤུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྤོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
 རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚུལ་སྤྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་དེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
 རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོ་གསལ་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྱིག་ལྷས་ཉེ་སྤྱིས་
 ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྱིག་ཁང་ནས།
 ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འཕྲོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་
བཙུག་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མྱོ་ཏུ་ཡ།

བདེ་འབྱུང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། །

ལུས་མེད་བདག་པོ་ཐ་གུའི་སྟོ་ལ་སོགས། །

སྤྱིད་ན་བྱེགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྤྱོགས་པའི། །

ཚོམ་པས་འབྱིང་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གང་གི་སྤྱ། །

མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མེ་ཁྱེར་བཞིན། །

མཛད་པར་གྱུར་ཆེ་མཛེས་པའི་ཚོད་བན་གྱིས། །

གང་གི་ཞབས་བད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་བ། །

ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཐུག་འཆའ་སོ། །

མཁྱེན་བཅེའི་གཉེང་མཐའ་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དགལ། །

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཆེན་ཆལ་ཆེལ་གཤོ། །

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཉེང་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གུས་ཐུག་འཆའ། །

བདེར་གསལ་གསལ་གསལ་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྤོངས། །
ལེགས་བར་བྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོག། །
ས་གསལ་ལོ་ཉི་ཉེ་ལྷོ་གསལ་མཚོག། །
རྒྱ་རྒྱུ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །

ཤིང་རྟེན་ཞེན་པོའི་སྤོངས་གཉིས་ལེགས་བརྒྱུད་ནས། །
འཛམ་གླིང་རྫོང་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་ལ། །
འཕགས་པ་ལྷ་དང་དབའ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །
ལེགས་སྟན་འབྱེད་དང་རྫོང་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །

དབྱིག་གཉིན་ཞབས་དང་རྫོང་བསྟན་ཕྱོགས་སྤང་དང། །
ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ། །
ཐུབ་བསྟན་མི་ལུ་རྒྱལ་མཚོན་འཛིན་པའི་མཚོག། །
མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །

གཞུང་ལྷགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང། །
ངལ་བ་མང་བསྟེན་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །
ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང། །
འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །
འཛམ་མགོན་རྣམས་པའི་རྩོན་ཀྱིས་ལེགས་མཚོན་ནས། །
ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །

བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །
སྣ་བ་རྒྱ་མེད་འདོད་རྣམས་གྲུས་པས་ཉོན། །

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ལུས་པ་ལས།

སྐྱོད་པ་ཞི་བ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །
མི་ཤེས་པས་ཞི་འགྲོ་བ་འབྲུམས་གྱུར་བ། །
དེ་དག་སྤྲུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །
རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ཞི་འཛུང་བར་མཛད། །

ཅེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། མ་
རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གོལ་བར་གཟིགས་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་
ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྐོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་འཛུང་བར་
གསུངས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་རི་སྐད་ཡིན་ཁོར་དུ་རྒྱུད་
པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་དེས་པའི་
དོན་རྣམས་པར་སྤྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཡང་འདི་ནི་
དྲང་བའི་དོན་ལོ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷང་ཅམ་གྱིས་རྣམས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་དེས་འབྲེད་བའི་དགོངས་
འབྲེལ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། གསུང་རབ་ལས་དྲང་དེས་
གྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་མ་རྟོག་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདི་ནི་འདིའི་ཞེས་
གསུངས་པ་ཅམ་གྱི་ལྷང་གིས་དེ་སྤྱིར་གཞག་པར་ནི་མི་རྣམས་ལ་དེའི་ཆེ་སྤྱི་ལ་དེ་

ལྷ་མ་ཁྲུང་པ་ན་གྲེ་བྲག་ཟུང་རེས་ལ་ཡང་འདི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་
ཡང་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་གྱི་ཟུང་རེས་འབྲེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
དག་གིས་ཟུང་རེས་གྱི་དགོངས་པ་བཟུལ་ཞིང་དེ་ཡང་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་
དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་གཞོན་གྲེད་དང་། གཞན་དུ་ཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་
རེས་པའི་སྐྱབ་གྲེད་གྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་པབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་པས་མཐར་གཏུགས་ན་ངོ་མ་མེད་པའི་
རིགས་པ་ཉིད་གྱིས་དབྲེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་མཐའ་ཁས་ལེན་
ན་སྐྱབ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡང་
འཐད་བས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྐྱབ་གྲེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །
བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །
ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྷ་རྟ་ཟུང་རེས་འབྲེད་པ་ལ་གཉིས།

མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་།

སློབ་ལོ་མི་ཐད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས།

མདོ་སྤེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོང་བ་དང་།

དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ།

མདོ་སྤེ་ལ་འགྲེལ་སྟོང་གི་རི་བ།

འགྲེལ་བ་དེ་སྟོང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་རོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལུས་པའོ། །

དང་པོ་ཉི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ལུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ལུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་ཐས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་སྩལ། དེ་བཞེན་དུ་སྤྱི་རྣམས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་དང་མདོན་དུ་བཞེན་པ་དང་བསྟོམ་པ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པ་དང་། འུར་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེ་བ་དང་སྤྱེས་པ་གནས་པ་དང་མི་བསྐྱུད་པ་དང་སྦྲར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་

ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྣུལ་ལགས་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྣུལ་སྣམ་བཀྲིད་ལགས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཅི་ ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་ པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྣུལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་བྱ་ ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ནི་མདོ་སྤེལ་ཅིག་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་ གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱེ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་ པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དེས་ནི་ རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ པ་དོན་གྱིས་ལུས་སོ། །

འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་སུན་ མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ ཀུན་བརྟགས་གི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་ པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་ལའང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་བྱེད་ཡོད་པས་

མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྐོན་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་སྣ་ཚོ་གས་པ་དང་ཏུ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་
བཤད་ཀྱང་འོག་ནས་འགྱུར་བའི་མདོ་དང་སྐུར་ན་ཁམས་བཙུག་བརྒྱུད་དང་ཁམས་
རྒྱལ་ལ་བྱའོ། །མི་བསྐྱུད་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན་ ་ལ་གཉིས།

རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱུ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་
པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱས་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་སོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་རོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་
དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། བཙུན་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤི་
བ། ལྷན་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་
ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །

དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པས། གང་དག་ཤེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དགོངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་
སོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞེང་འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་
པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །

འདི་ལྟར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གྲིས་པ་ནི་ཅི་ལ་
བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྲིས་པ་ཡིན་ལ་
ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལས་དང་པོ་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་
འདུ་ཞེང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་མེད་པ་
གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས། །དེ་ལྟར་མངོན་དགོས་པ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བོ་ལྟ་
ཁམས་པ་ཚོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་དངོས་
སོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་སར་
ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་
རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་མདོ་

སྡེ་དེ་དག་ལས་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་
དམ་མེད་དོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་སྤྲ།

གཉིས་པ་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་། རྟོན།

གལ་ཉེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་དུ་སྤྱད་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་བཤད་པ་ཞི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཞི་མིང་དང་བརྟམ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཞི་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིར་དེ་
ཞི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དང་ངོ་བོ་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་ལན་ཀྱིས་གུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། དེ་ཅིའི་
སྲིར་ཞེ་ན་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་རྗེས་པའི་ལན་དུ་དགག་སྤོགས་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱལ་བ་དང་སྤྱོད་སྤོགས་ནས་མིང་དང་བརྟམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གསུངས་སོ། །མདོ་ཡི་དམིགས་འབྲེད་པ་འདིས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གུན་བརྟགས་ལ་མེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱལ་བའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་
ཚོད་ཞི་མིང་དང་བརྟམ་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་
པས་མ་བྱལ་བ་ཅིང་འདོག་སྤོགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་

གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མ་སྐྱོན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་
གྱི་དོན་ཡང་མི་མ་སྐྱོན་འོ། །

འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་སྡེ་མ་ལྟར་མི་
འདྲིན་གྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འདྲིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་
རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིར་
དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་འཕ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་
ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ནི་རང་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ལྷགས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འདྲིན་ཚུལ་
གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཉེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འགྲུང་བ་ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
བ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་སྲིང་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་
པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་
ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིང་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དབང་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་སྐྱིབ་པ་ཟད་པར་
འགྲུང་བ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་བྱེད་
མི་རུས་པའི་སྲིང་རོ། །འོན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཅིའི་
སྲིང་མི་གཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅེས་ཀྱིས་འཛོག་ན་
བདེན་ཡང་ལོག་ཉོག་དགག་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་
དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་ཀུན་བརྟགས་མ་བཞག་
གོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་
བསྟོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྲུང་བར་ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟར་ཚོས་ཅན་གཞན་
དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྲུང་
བས་དོན་དམ་པར་འགྲུང་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་
དོགས་པ་མེད་པའི་སྲིང་རོ། །

དོགས་པ་དེའི་སྟོན་ནི་མེད་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྩོག་

ཀྱང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པས་རྟལ་འཛིན་མི་རྣོག་པ་མི་འགའ་བ་བཞིན་ལོ། །གཞན་དབང་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 དོན་དམ་གཞན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་
 བེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཅུ་གིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅུ་དང་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅུ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཅུ་ལ་འཛོག་པ་
 བཞིན་དུ་བདག་མེད་འཛོག་པར་གསུངས་པས། ཚོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཚོས་ཀྱི་

པའི་དཔེ་མིན་ནོ། །གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་དང་འབྲུག་ལེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོངས་
གྲུབ་གྱི་དཔེ་དོན་ནི་དཔུས་ན་གསལ་ལོ། །

རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་གྱི།
དེ་ལྟ་མིན་པར་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་
ཞེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་ལྟའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་
འགག་པ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་
སྐྱར་འདེབས་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྐྱེ་
ན། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། དའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་
ཤེས་ཏེ་ཚོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་
ནའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་

བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཁོ་ན་མངོན་བར་ཞེན་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་བར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་
བར་ལྟ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་བར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་བར་ལྟ་བ་ཐོབ་
ནས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཏེ། ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་
འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་ཀྱི་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་བར་མཐོང་བ་དེ་
དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་
བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དོན་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཞེན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་སྟོན་པའི་མངོ་
སྟེ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བར་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་
བསྟན་བ་ལྟར་འཛོལ་བ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་བར་ཞེན་བར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་བར་མཐོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཆད་

གྲིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་འོ། །རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྲིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་
དབང་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་འདེབས་སུ་
འགྲོ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་
གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་བོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་
པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྲིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་
འགགས་པ་ཡིན་ན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞོན་མ་
ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་
སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་
གྲུབ་པ་བཀོད་པའི་སྲིར་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་

ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་འགག་
དང་བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྲས་ཡིན་པས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་སྲུ་མི་རྒྱུང་
བའི་སྲིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ་
སྲུ་ངན་ནི་འདིར་ཀྱུན་ཉོན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་
པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་
པའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་རླུག་ཐེར་རླུག་
གི་དུས་སྲུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་
མ་བྲས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་
ཐེར་རླུག་ཐེར་རླུག་གི་དུས་སྲུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྲས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྲས་པའི་སྲིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་
རྟག་པའི་དུས་ནི་སྲ་སྲ་མའི་དུས་དང་ཐེར་རླུག་ཐེར་རླུག་གི་དུས་ནི་སྲི་མ་སྲི་མའི་
དུས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་ག་ལ་མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་
མེད་པའི་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཀྱུན་ལས་བརྒྱས་ལས་

ཀྱང་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་
 དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་སྲིད་དོ། །མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་དོ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ། ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་
 སོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་
 ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་སྲིད་ཡིན་ལ། ཀྱན་ལས་
 བརྟགས་ལས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །

གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་
 འགགས་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ་གཞན་དབང་པལ་
 ཆེར་ཀྱན་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེས་པས་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་མ་མངོན་པ་ནི་མདོ་
 འདིའི་དགོངས་པའོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་ལ་གཞོན་མ་ནས་
 ཞི་བ་དང་། གཞོན་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱན་

ལས་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུ་ལོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ ། རྟོ།

ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་གང་
ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་ངོ་བོ་
ཉིད་དམ་གྱི་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་སྤང་བོ་སྐྱེའོ་ཞེས་འགག་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་གྱི་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་
རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་
གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མཁ་ཚད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཟུགས་སྤང་ངོ་
ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་སྤང་སྐྱེའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་གྲེ་བྲག་གམ་ཁྲད་
པར་དུ་བརྟགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུར་དོ། །

གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་གང་ཡིན་སྟུང་ན།
དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་བོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པས་
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། ། ཡོངས་
སྤྱོད་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་དགོངས་

འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱེབ་པ་དག་
 བར་འགྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་བཟུང་ངོ་། །ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེ་
 བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་སྐྱེས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་
 སློབ་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཅོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
 གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་
 ཡོངས་སུ་བྱུང་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཉིད་གོང་མས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་
 བར་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བསྟན་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་
 གྲུབ་ཅེས་པས་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཏུ་གསལ་
 བས། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་ཐོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་
 ལུགས་ཀྱང་ས་སྤོགས་བུམ་པས་སྟོང་བ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་
 ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་

སྣོང་བ་ཡིན་མོ། །དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་
དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྣོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་
ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
འཚད་པར་འགྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞུགས་སུང་ལ་ངེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་སུང་བོ་སྟག་མ་བཞི་དང་
སྦྱེ་མཚད་བཅུ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟས་བཞི་དང་ཁམས་དུག་དང་
བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ། །

སྦྱག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་ལ་སྦྱག་བསྡེལ་གྱི་བདེན་པའོ་
ཞེས་ངོ་བོ་དང་སྦྱག་བདེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བདུས་བཞག་
པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་སྤར་བཞིན་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་སྤར་དང་འབྲ་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་
བདེན་པ་སྟག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བྱང་སྟོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ལ་ཡང་སྦྱར་ཉེ་
གདགས་གཞི་སྤར་བཞིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིད་དེ་འདྲིན་ཞེས་ངོ་བོ་དང་དེའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་འོ་ཞེས་
ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་སྦྱག་བདེན་
བཞིན་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྡོད་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཞུགས་སུང་ནས་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་དེ་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འདོག་

ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་དཔེ་ལྟར་དུ་སྐྱོང་བའི་ལཱ་གཞི་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་
བདག་གིས་གོའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་ལས་གསུམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་ལ་གསོལ་བའོ། །

བཞི་པ་ ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི།

མདོ་དགོད་པ་དང་།

དེའི་དོན་ལྷན་སྐྱོང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱོང་བ་གསུང་རབ་ལ་ཚོས་
རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པར་སྐྱོང་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་སྐྱེ་བའི་
མདོ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཞེས་དེ་དག་གྱུར་འོ་བོ་ཉིད་ཡེད་མེད་ལེགས་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་བྱ་བས་དེས་པའི་དོན་དང་།
མ་སྐྱེ་བའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་
ཡོད་པས་མདོ་སྐྱེ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་གཅིག་དེས་དོན་དུ་སྐྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷན་སྐྱོང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་དཔེ་ལྟར་དུ་སྐྱོང་བའི་ལཱ་གཞི་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་
གསུམ་དང་སྐྱུར་བའི་བྱང་དེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་ལས་གསུམ་གྱིས་སྐྱོང་
བ་ལ་ཞུས་པ་ནི་དགོངས་ལྡན་ལས་ཤིག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ལུལ་སྐྱོང་
ཁྱེད་ལྟར་བྱང་སྐྱོང་སྐྱེ་བའི་དུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལཱ་གཞི་ལ་ལཱ་གཞི་
ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་
ལཱ་གཞི་ལ་རྣམས་ལ་ལས་གསུམ་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམས་ལ་བསྐྱོང་བའི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་
ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་
ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་
ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་ལཱ་གཞི་ལ་ལྷན་སྐྱོང་གི་

འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་
 ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་བ་མ་
 མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱ་
 ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དང་བའི་དོན་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་
 ལགས་ཀྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་བ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་
 ལྡན་པ་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་
 མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་ལགས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉིད་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ ། ལ་གཉིས།

མདོའི་ཆེག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། དང་ངེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ་གནས་ནི་ཚིག་དང་པོས་
བསྟན་ལ་གདུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱོར་ཉེ་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་
བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པའོ། །

ངོ་མཚར་སོགས་ནི་དེའི་བསྟན་པ་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་དོན་
མིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་མཚེས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་
པ་ཡོད་པའོ། །སྐབས་མཚེས་པ་ནི་འདི་ལས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་
པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་བྱང་བའི་དོན་ནོ། །རྩོད་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྐྱ་
བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་ཐེན་ཚེག་གིས་བཤམ་དོ། །

མདའི་དོན། བེ་དང་པོ་ནི་སྐྱ་ན་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དོན་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་གྲོལ་བ་
གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་སྐབས་མཚེས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་གྲོལ་བ་
དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྟུང་བས་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་
དུ་བྱང་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པས་གསལ་པོར་མ་སྟེ་བས་
དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་
བརྩམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་
སོགས་ནི་གང་ལ་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་
པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤམ་ལ། རྒྱ་ནག་

གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ལ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་
མཚུངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །འབྲུང་ནི་དེ་ལེགས་ལ་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་
བྱའོ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྒྱུ་ལས་ནས་སྟོན་པར་འབྲུང་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་
བར་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟུང་ལྟར་མ་སྤྱི་བས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་
གསུངས་ལ་ཐ་མས་སྤྱི་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་སྟོན་གསུམ་བ་ཐེན་ཆེག་གིས་གསུམ་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་
ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་སོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཀོད་མོད་
ཀྱང་ལེགས་པར་མི་སྤྱང་བས་མ་གྲིས་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་དོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་ལ། བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱུ་ལས་བར་བ་དང་འབྲུ་
ཞིང་། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་
ཐེག་པ་ཆེ་ཚུངས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལེགས་པར་
སྤྱི་བ་ནི་སྟུང་བཤད་པ་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱི་
བའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆེག་གིས་སྟོས་པ་ནི་དེ་མ་
ཐག་དུ་སྟོས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
མེད་གྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་མ་སྤྱི་བའི་མངོ་སྤྱི་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་ལོ། །

འཁོར་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་ནི་སྐྱ་ན་མ་མཚེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་མཚོག་
དུ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱ་ག་པ་གཞན་མེད་པས་སྐྱ་ན་མ་མཚེས་པ་དང་། སྤྱིས་

མཚོག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་
དང་། ཡོད་མེད་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཚུད་པ་སྐྱ་བའི་གཞིའི་
གནས་མིན་བཤོ། །ཞེས་མེན་ཆེག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྐྱ་མ་མ་
གཏོགས་པ་སྐྱར་བདག་གིས་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བརྗོག་པ་
དང་དོན་འབྲེལ། །

མདོ་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྐྱོན་ཀྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདི་
ལ་མེད་པ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཚུད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མདོ་སྐྱའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟོན་
པས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བཏགས་ན་ཚུད་པ་མེད་པ་ལ་
བྱའི་ཚུད་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་ ། ཅི།

དེ་འབྲེལ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ལོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་གཉིས་པ་ལ་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམས་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་
རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་བཏགས་ལ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེག་དང་བསྟན་ན་གསུམ་
པ་ལ་ལེགས་པར་རྣམས་པར་སྐྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་བྱང་ངེས་
སུ་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ། བྱང་ངེས་སུ་འདོགས་པའི་
གཞི་ནི་ཚོས་རྣམས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་
གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་གསུམ་
ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྐྱེ་ལ་འགལ་སྐྱོར་གི་བྱི་བ་དང་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཚོས་རེ་རེ་

ལ་འོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འོ་བོ་ཉིད་
 མེད་བར་བཤམ་ཚུལ་ལྟས་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་སྡེ་སྤྱིར་གསུངས་
 བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བློ་བཟོ་ལེགས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེའི་
 སྤྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་
 མོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བློ་བཟོ་ལེགས་ལས་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོར་
 གསུངས་ཚད་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་དང་པོར་ལྷ་རྩ་ཆ་
 སྤྱིར་ལྡེ་སྤེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱལ་པོར་བལོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ལ་མོགས་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་གསུངས་བ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཉིས་བ་ཡང་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མོགས་སུ་གསུངས་བ་ལ་བྱའོ། །དུས་གཉིས་བར་
 གསུངས་ཀྱང་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མོགས་ལས་མ་བརྟེན་ནས་པའི་མདོ་སྤེ་ལ་འགལ་སྤོང་
 འི་ས་བ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་བློ་བཟོ་ལེགས་ལས་ཡིན་གྱི། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་དེས་དོན་དུ་བཤམ་པ་ཡང་སྤྱིར་བཤམ་པ་ལྟར་ལེགས་
 བར་སྤེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་
 ལ། དཔེར་ན་སྤྱི་བཟོ་ལེགས་འདུལ་ལ་མདོར་བསྐྱབ་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་
 དུ་བྱགས་བ་གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་དེས་དོན་དུ་སྤོབ་བ་མིན་པ་བཞིན་
 ལོ། །མདོ་འདིས་ཅེ་ཞིག་འགྲུབ་པར་འདོད་ནས་ཚོས་འཁོར་གྱི་བློ་བཟོ་ལེགས་
 ལྟས་ན། ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་སྤེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བ་དང་མ་
 བྱུབ་པར་བསྐྱབ་བ་སྤྱི་འདི་བཞིན་དུ་འདྲིན་པ་བསྐྱོག་ནས་ཀུན་བཟླགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་ཅིང་། འོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བ་དང་

གཞན་དབང་ལ་རྒྱལ་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་
 དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིང་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་སྲིང་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་
 པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་བདག་ཏུ་སྐྱ་
 བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་བྲང་བའི་སྲིང་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱ་རི་བཞེན་པར་འདོད་
 ཅིང་། ཚོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་སྐོས་སྐོམ་པ་མ་
 གཏོགས་པ་རང་གི་དོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་བདེན་མི་བདེན་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱར་བ་འདད་པའི་ལོགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་
 དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་བྲང་ངེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ལྟོགས་སྐྱ་མས་སྐྱ་བ་ལྟར་འགྲུང་རོ་སྒྲིམ་ནས་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་
 མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་གོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྤེལ་འགའ་སྤོང་གི་རྒྱུ་
 བ་སྤྱང་ལུགས་དང་དེ་ལ་སྐྱོན་བས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་
 ལུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་
 ལྷན་པས་ཅན་ཞིག་ལ་རྩོད་པར་སྤང་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉེའི་དོན་རི་ལྟར་བཟང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཉིས།

སྐོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་རྣམ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཞོན་ཉིད་གཏན་ལ་པམ་པའི་རྣམ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཟུ་
 བ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྡེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་

བཞིན་ཤེས་པར་གྱུ་ལོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེ་ལུ་རྒྱམས་བྲངས་ཤིང་།
 འོང་། ཚོས་རྒྱམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཟོ་བར་
 གྱུ་ལོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ལེ་ལུ་རྒྱམས་བྲངས་ལ། ཚོས་
 རྒྱམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 བཟོ་བར་གྱུ་ལོ། །ཞེས་མདོ་སྐྱེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་རྣམ་ལན་དང་བྲང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱམས་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེ་ལུ་རྒྱམས་བྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱམ་ཤེས་
 ཚོགས་བརྒྱུད་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་
 རྒྱམས་བྲངས་སོ། །བྲང་སའི་དེ་ཁོ་ནའི་ལེ་ལུ་དང་དེའི་རྒྱམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་ཐེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཟུར་པར་དུ་
 བཏགས་པའི་རྒྱན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤམ་པའི་
 རྒྱམས་གྲངས་མང་པོས་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་དོ། །

མདོ་སྐྱེ་རྒྱན་དང་དབྱུས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བཤམ་པར་དང་
 དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྒྱམས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་རྒྱམས་ཀྱང་མདོ་སྐྱེ་འདིའི་དོན་དང་
 ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པས་ལྷགས་འདི་ལ་མདོ་སྐྱེ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་རྩ་
 བར་སྤང་ངོ། །

གཉིས་པ་ །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཚུལ་ །ལ་
 གསུམ།

མཐའ་གཉིས་སྔོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

སྔོ་འདོགས་གྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་གྱི་བྲང་ཆོས་

འབྲེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

བྲང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་།

བསྐྱ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་
བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

སྐྱོ་སྐྱར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་།

དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྲང་ས་ལས། རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་
བ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་སྐྱོ་སྐྱར་
སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ནི་
རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་བྲང་ས་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
ནམས་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་འདིས་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་གསུངས་ལ། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་
མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ། བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཚུད་གཞོན་པར་བྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་
འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་སྐྱ་མས་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཚུད་གཞོན་ཞེས་པ་མན་

ཚད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ནོ། །

གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་
འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་
གིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱའི། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་མི་བྱ་སྟེ་བསྟུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱང་སའི་སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་བ་རྣམས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚིག་གིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་
ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སྟོ་འདོགས་སོ། །བརྟགས་པའི་
ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ནི་བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་
དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་
བར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཇིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་
སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྟོ་འདོགས་
དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་བར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ཏེ།
དང་པོ་ཀུན་རྗོད་དང་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་བར་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །དོན་དམ་བར་
ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་ལྷན་བྱངས་ན་དོན་དམ་བར་
མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྟོ་འདོགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་ཀུན་
བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ལ་སྟོ་འདོགས་སུ་གསུངས་
ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་བར་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་

བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐོ་འདོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་མ་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་པས།
གཞུང་འདིས་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་
ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གཞན་དབང་ཡིན་མེད་ཀྱང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་
ན་ཡོངས་བྱུང་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྐོན་
མེད་དེ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ལོན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པའམ་སྐྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་མིན་གྱི་སྐར་
གོང་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཇི་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ ། ཅི།

གལ་ཉེ་སྐོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྐོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
སྟུང་ན། དེ་ལ་སྐོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་
བཏགས་པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྐོང་པར་བསྟན་པས་འགོག་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་དོ། །སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱངས་པའི་ལུང་དེ་དང་དེའི་
རྗེས་ཐོགས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་
གང་ཐག་གདགས་སུ་བྱང་གི་མེད་དུ་བེན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཐག་
གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་

ཅམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོགས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་
བྱང་གི། །མེད་དུ་ཟེན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚིག་གིས་ཉེ་བར་
འདོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟེན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་འདིར་
སྐྱུར་འདེབས་འགོག་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྟེར་འོང་དོན་མེད་ལ་
རང་སྡེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་མིང་དང་བདུས་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱུ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྐྱུ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱུར་
མི་སྲིད་པ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཏན་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
ཅེས་སྐྱུ་བོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཅམ་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི་སྤྱུར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་
མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་དེ་རང་གི་
རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱུ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མིན་ན་
ཚོས་སྐྱུ་བར་རྫོང་མས་ནས་སྐྱུ་བོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་

དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པར་མི་འགྲུང་རོ་སྐྱེ་བ་དུ་ལུགས་འདིས་བསམས་སོ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་སྐྱོ་འཇུག་པ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཞེན་པ་ཅ་མ་
གྱི་རོང་ཡིན་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པས་སྐྱུར་འདེབས་སུ་མི་འགྲུང་རོ།
ཞེས་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། ཐག་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་ཞེན་པའི་འཇུག་རོང་ཐག་བ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ལ་སྐྱིར་ཐག་བ་སྐྱེ་བ་དུ་གྲུབ་མ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་གཞན་དབང་གི་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་བདེན་འདིན་གྱི་འཇུག་རོང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་
ཁོ་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་ཁས་སྲངས་ཀྱང་དགོ་སྤྲིག་ལས་
བདེ་སྐྱེ་གྱི་བའི་ལས་འབྲས་གཞག་ས་མེད་པར་སོང་བས་སྐྱུར་འདེབས་སྟོང་མི་
ལུས་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་ན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་བ་དུ་བསམས་ནས།
གངགས་གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅ་མ་
ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་ཚད་ལྡན་གཙོ་
བོར་འགྲུང་རོ་ཞེས་བཤད་དེ།

བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་
བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་
དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་
བཞེན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ། དེགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་
ཅ་མ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཅ་མ་དུ་ཟུང་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སུ་
འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་རྒྱད་སྐྱེ་ལོ། །དེ་

དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་
 ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ། དེ་བས་ན་རྣམ་ཐངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་
 བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རྟེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་
 ན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟུག་ཏུ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་
 ཟེན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་རྟེ། སྤྱི་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྤོངས་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་གཞི་དེས་དཔྱུལ་བར་མི་སྐྱེ་
 ལ། གཞན་ཚོས་འདོད་པ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱེད་བསྐབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་
 མི་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞིང་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་རྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཚིག་གིས་བཏགས་
 པའི་ངོ་མོས་སྟོང་པ་ནི་ཚིག་སྤྱི་མའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་གདགས་གཞིའི་
 དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་རྟེ། གང་གིས་
 སྟོང་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གང་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྐྱར་

འདི་བས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་
ཡང་ཡིན་ཞེས། འདི་འབྲེལ་བའི་སྣང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐའ་སྤྲེལ་ཏུ་བཤད་དེ།
བྱང་ས་ལས། དངོས་སོ་སྤྲེལ་གང་ཡིན་པ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་
སོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་
ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྐྱབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ ། ལ་གཉིས།

ཕྱོགས་སྤྲེལ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་བྲིས་ལན་བྱ་བ་དང།

ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
སོ་བ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བརྒྱང་བས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་
ཀུན་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སྤྲེལ་བའི་དབྱུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྲེལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
ཚེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེ་སྐད་བྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་

བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་རྩོམ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནི་
བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ངེས་ནས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཚྭོགས་སྤར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་
འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་
དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ས་
ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་
བར་མི་རིགས་ཏེ། དབྱུ་མ་བས་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཡོད་
བས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མི་འཛོག་པའི་སྲིད་རྩོ། །

ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ངེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་
བདེན་པ་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྐད་
དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་
ཞེན་ལུལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་དབྱུ་མ་བས་འདོད་པའི་སྲིད་རྩོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་སྲིད་རྩོ། །

གཉིས་པ་། ། ལན་བཏབ་པའི་ཚྭོགས་དགག་པ་ ། ལ་གཉིས།

གཞན་གྱི་སྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་།

རང་གི་སྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཚོགས་མར་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་

དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །གཤམ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་སྤྱི་ཅི་
ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་
རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཚོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བའི་རང་མཚན་དམིགས་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་ངེ་ལྟར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དེ་
ལྟར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་སློབ་མི་གཞོད་དེ་སློབ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པའི་དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ། །ཞེན། འོ་ན་འབྲུལ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་ལ། མེད་ན་ནི་འབྲུལ་པའི་སྤྱིར་དམིགས་ཀྱང་མེད་
ངོ། །ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་ངོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་
མོད་ཀྱང་དོན་འབྲུལ་བརྟག་པ་སྤྲོ་མ་གོ་སྤྲོ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་
ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་
སློབ་པ་བརྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་
ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སློབ་པ་བརྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་གི་ཚོས་ཅན་དང་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་གདགས་གཞི་ཡིན་བས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་
འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱི་
བྱུང་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློབ་

འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་
 མཐའ་ཉི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་
 མེད་དོ། །ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་
 བྱུང་བོ་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་
 སྐྱོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྐོང་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་
 ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱུར་དུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་མིང་
 གང་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུར་པ། ཐ་
 སྐྱུར་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་ནས།
 འདི་ལྟར་དེ་ནི་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
 སྲིད་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་ལ་བརྟགས་ཡོད་དང་ཐ་སྐྱུར་དུ་ཡོད་པར་གཞག་
 བོ། །དེའི་སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པ་

མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉེས་པ་ ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ ། ཞེ།

གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་བསྐྱེད་པ་ལས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་
བ་ལྟར་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཚོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་
དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་
ན་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་
ལུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ལུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །
སྤྱི་དང་འདིག་མེད་འདྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །
རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །

ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་

འཇིག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་བཏུགས་དང་གཞན་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོངས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མི་
 འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། ར་སྣང་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ར་སྣང་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་རོན་དམ་
 པར་ཡོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། མངོ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ར་སྣང་གི་དབང་གིས་
 ཡིན་གྱི་རོན་དམ་པར་ཞེ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་རོན་དམ་
 པ་དང་ར་སྣང་དུ་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་གཞིར་བྱུང་བའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་
 བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ར་སྣང་དུ་ཡོད་ལ་རོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
 ར་མ་གཉིས་རོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་ར་སྣང་དུ་མེད་པས་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས་སྐྱེ་
 ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བསྐྱ་བ་ལས། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་
 པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་
བདག་ཉིད་དེས་རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ལས་དེས་ཀྱན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །

མདོར་བར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམས་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་
གྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྗེས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་
ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རྗེས་བཏགས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། མདོར་བར་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་
རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། མདོར་བར་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
གས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དེའི་དཔེར་མང་དོ། །ཚོས་གཞན་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་གསུང་དུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ནས་གསུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། མ་
སྟེན་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པ་གཉིས་ཀྱང་
ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་

གསུངས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་གྱི། མིང་དང་རྟོག་
བས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ནི་འགལ་སོ། །

འདྲི་བ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབུས་མཐའ་ལས།

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབ་པ་ནི། །དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡི་
ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་
ཡི་ཤེས་ལ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་རྣམ་དོན་དམ་པ།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
དམིགས་པའི་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེར་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཅིག་སུ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས།

རྣམ་དག་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་སུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་
དོ། །རོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡི་ཤེས་གཉིས་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཡི་ཤེས་སོ། །ལུགས་འདིས་ཡི་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡི་ཤེས་
ཀྱང་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། ཡུལ་གང་ལ་སྟོང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་དུ་མ་
བྱུང་གྲང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གནས་
པའི་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །

ཡེ་ཤེས་སྣོད་ལོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །

སློབ་མཆོའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཡི། རྣམ་འགྲོར་སློབ་པའི་གཞུང་དུ་ཐུགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྲ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །

དུས་མ་བའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣམ་འགྲོར་སློབ་པ་བ་དང་ཚོད་པ་ན་
གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་ཡང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། དོན་དམ་
པར་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་
སོ། །སློབ་དཔོན་སྐྱུ་མཆེད་གྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་གྱི་མའི་ཕྱོགས་
ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་
དང་རྣམ་ཉོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་
སློང་བའི་སྲིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞད་པའི་
རྣམས་ཤངས་པ་ན། གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་
དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མ་སྐྱབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བདའི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟོན་

འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྲལ། །རྒྱ་མཚན་
ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་དོ། །རྣམ་
བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོང་བ་
ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །

བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་བ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་
ཀུན་རྫོང་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀྱང་བ་
གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀྱང་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཀོ་བྱས་བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་བྱའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་ཡོད་
པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྣ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོང་བ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་གཞིའི་མཚན་མར་གྱུར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
སྟོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་
སྟེ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྐྱེན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་
དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ཇི་སྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་མོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ། །

ཞེས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་གཤམ་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་དེས་བ་ན། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གང་གསུངས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། འོན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཅི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྣ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ལོ། །དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་བ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །

གང་ཐག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ། འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འདོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ་སྣང་གི་སྤྲིན་ཀ་དེ་འཇུག་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དབྱུས་མཐའ་ལས།

བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗོད་པར་རགས་པ་ཡིན། །

བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ལྷི། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཚོས་རྣམས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །འདིའི་དོན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དབྱེ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །ཚོས་གང་འགགས་པ་ནི་སྤང་ཡང་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྤང་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་བུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བུ་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་སྐྱེ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བུ་དྲ་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྤོང་བས། དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །

ཕྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབྱིབས་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །གཞན་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སྲ་མ་སྲ་མ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།

ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། །

སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོན་ནས་ལྷི། །

རང་བཞིན་སྤྱི་པའི་འདས་པ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཡང་།

ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྲུབ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་བར་ལ། །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །

ཅེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ལ་སྤྱེ་ཚོས་གང་སྤྱེས་པ་དེ་དག་སྤྱེས་དེའི་ངོ་མོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནི་སྤྱི་ལ་སྤྱེ་སྤོན་མེད་པའི་རྣམས་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲུབ་པས་བཤད་དོ། །

དེའི་ངོན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྤོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྤྱེས་འགགས་པ་དང་རིགས་མ་སྤུན་པ་སྐྱེ་བས་ཚོས་སྤོན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དབྱུ་མ་སྤྱེས་བར་བཤད་པ་སྟུང་པོ། །

རང་མཚན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྤྱེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དབང་ལའོ། །གཞན་འགྲུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །བྱུང་བར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱེ་ལའོ། །

ངོ་མོ་ཉིད་མེད་ལུགས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་འཆད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་

བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་
བ་དང་། གྱིས་བས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྐྱ་མ་ཞི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉི་
ག་དང་ཐུན་མོང་བའོ། ། གྲེ་བག་ཏུ་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་
དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། ། གཤམ་ཉེ་དགོངས་འབྲེལ་
ལས། གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མིན་ལོ་
ཞེན། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་
དེ། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དབེར་གྲེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱན་ལས།

དི་ལྟར་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་འདོད། །
སྐྱེ་མའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ། །
དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐྱེ་མ་དབེར་གྲེད་ལུགས་བསྟན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་གཞི་
བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་གྱིས་བཏབ་པ་ཞི་ཀྱང་རྟོག་གཞན་
དབང་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་ལོ། །སྐྱེ་མའི་རྣམ་པ་རྟ་རྒྱང་ལ་སོགས་
པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི། གཞན་དབང་གཟུང་འཇིན་རྒྱུངས་ཆད་གཉིས་སུ་སྣང་
བ་དང་འདྲ་སྟེ་གྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །

ཡང་རྒྱན་ལས།

རི་རྣམ་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །

རི་རྣམ་དེ་ནི་དམིགས་ལྷུང་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། །

ཅེས་རྒྱུ་མ་ལ་སྐྱེས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་
གཟུང་པའི་ན་གཉིས་མེད་པ་དོན་དམ་དང་རྒྱུ་མ་དེ་ཉ་སྐྱེས་པའི་རོ་མོར་དམིགས་པ་
བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་ཀུན་བཅུགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
དམིགས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་པར་བཤད་དོ། །རྒྱན་ལས། ཉན་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དུག་བདག་
དང་སྲོག་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་མ་དང་། སྤྱིའི་སྤྱེ་
མཆེད་དུག་གང་ཟག་གྱི་བདག་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱུང་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་པའི་ཆ་
ནས་མི་ལས་སྤྱད་བྱུང་མེད་སྤེལ་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱི། སྤྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱང་པའི་དབེར་ལ་གསུངས་སོ། །ཐེག་བསྟན་
ལས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབེར་གཞན་དབང་
བརྟན་པའི་དབེ་དོན་རྫོང་བ་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་རི་རྣམ་དམིགས་
སྤྱུང་པ་བརྒྱུ་ག་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རི་རྣམ་སྤྱེ་
སྤྱུང་པ་བརྒྱུ་ག་པའི་སྤྱིར་སྤྱིག་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོར་མི་འོར་ལ་རི་རྣམ་
སྤྱོད་སྤྱུང་པ་བརྒྱུ་ག་པའི་སྤྱིར་མི་ལས་ལ་སོགས་པ་དབེར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་མ་སོགས་
མི་བདེན་པའི་དབེར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ཡུགས་གྱི་དབེར་
བྱེད་ཡུགས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །

བ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་བཤད། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་
ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོད་གི་རྩ་ལྷན་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟོན་དུ་སེམས་བ་དེའི་སྲིད་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་དགག་བའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྲ་
བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྲ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་བའི་ཚིག་དེ་དེ་ཅམ་གྱིས་མ་རྗེས་བས་དེའི་ལྷག་མ་
དབྱུང་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བ་འདིའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྟོག་ཡོད་བ་ཅམ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་བའི་ཡོད་པའོ། །ཡོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་བྱུབ་ལ་ཡང་
འདྲའོ། །ཚིག་གཉིས་བས་དོགས་བ་སེལ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་མདོ་
ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའོ་ཞེས་བཤད་བས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་མ་ཡིན་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
བ་གསུང་བ་དང་འཛིན་བའི་དོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་བ་ཞེས་བྲའི། རང་བཞིན་ཡེ་
མེད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྲིད་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུབ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་དོ་ཞེས་གསུངས་བ་
དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་བའི་ལན་དུ་ཀུན་རྟོག་དེ་སྲིད་གསུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་བར་
སྦྱང་བའི་གསུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་དོ་བོས་སྟོང་བ་ལ་
དགོངས་ནས་དོ་བོས་སྟོང་བར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་བའི་རང་
བཞིན་ཡེ་མེད་མིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་
ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་བར་ཡོད་བར་ཡང་བཤད་བས། ལུགས་འདི་ལ་

གཞན་དབང་རང་སྤོང་དུ་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ལོ། །

ཆོས་གསུམ་པོ་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཤམ་ཉེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྤོང་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤོང་པ་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྡུ་མ་དང་མེད་པ་སྡུ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པས་སྤོང་པ་ཉིད་མེད་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། །ཀུན་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཚིག་པོ་ནི་རི་བོང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བྲལ་པ་སྟེ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བྲལ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི། དེ་ལྟར་ཁས་བྲལ་པའི་སྤོང་ནས་ལན་མཛད་དོ། །

སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྣམ་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ལོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུང་ས་སོ། །ཞེས་སྟོན་དཔོན་འདིས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤང་བྱང་ས་བྲལ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་

སྲིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ལོ། །

ཀར་པ་བཞི་པས་ནི་གཉིས་སྟོང་ཀུན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་སྲིད་མི་
རྟོགས་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྟོང་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་
ཡོད་པས་དེས་བསྐྱིབས་པའི་སྲིད་ལོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འབྱུང་གྱི། དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་
ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན་ཞིང་
གསུང་འདྲིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་
དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །བཤད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་
ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་
སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི། སྟོང་པ་མ་ཡིན་
པ་ཡོངས་བྱུང་དང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་
ལོ། །ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་མེད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་
གཉིས་པན་ཚུན་ཡོད་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི། དེ་
གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་སྟོང་པའོ་ཞེས་འདི་དག་ལས་བརྗོད་
སྟེ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། །

འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་
དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྟོབ་བཞུན་གྱིས་བཤད་

དོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བས།
དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྲ་མ་ལས་སྲི་མ་མཚོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་
འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན་དང་སློ་
གྲོས་བརྟན་པས་བཀའ་ཚུལ་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། ལྷོགས་གྱི་སྲང་
པོས་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྟུས་དང་མ་སྟུན་པར་བརྒྱད་སྟོང་དོན་
བསྟུས་སུ་བཀའ་ལོ། །

ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང། །

གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

དེ་སྲིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་ལ། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གཟུང་འཛིན་ཇི་ས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྲེ་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྲེལ་ཏེ།

དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །

གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་བྱིད། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་དངོས་སོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་
ཅམ་གྱིས་མིན་གྱི། གཉིས་སྐྱ་སྐྱང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་འབྱེད་དོ། །གཉིས་སྐྱང་
ཡང་སྐྱད་པ་སྟེ་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྟུན་པར་འགྱུར་
ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སྐྱ་
སྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ངི་ལྟར་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྤང་སོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །

ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །

ཞེས་གསུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱ་དང་། གསུགས་སྐྱ་རུང་བ་ལ་
སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱེད་བྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྩས་སྐྱ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་བྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་
ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་ཡང་སྐྱུན་མོང་བའོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རུས་མེད་ན། །ས་སོན་སོགས་ནི་སྐྱ་ག་སོགས་ལ། །

རུས་མཚོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀྱུན་རྫོགས། །འདོད་ན་ངི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བསྐྱ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་

གོ། །འདི་དག་གི་བཀའ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་མངས་སྤྱོད་གསུམ་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ །སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བལ་ཏུ་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།

དགག་བྱ་སློབ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང།

དེ་ནི་ལྷན་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱད་འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང། དེ་ཡང་རང་
སྤེལ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སྤྱད་པ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །

སློབ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་
ནི་གཞན་སྤེལ་དང་རང་སྤེལ་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟུག་གི་
བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྤོང་བས། ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། བྱུང་མཐས་ཚོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་
ཚོས་བདག་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་
སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་
བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་འཇུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་

བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་བསྟུ་བ་དང་ཐེག་བསྟུ་ལས་ཀྱང་དེས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་བས་
 ལྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དབྱ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་
 བྱུང་ཏུ་འབད་བ་དུ་མས་བསྟུ་བས་པས། གཞན་དབང་ལ་ཚོས་བདག་སྟོ་བཏགས་
 པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་
 དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཚོད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི།
 ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་
 ཞེས་སོགས་བྱུང་བར་དུ་མིང་དང་བརྟུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་
 ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྟོ་འདོགས་མིན་གྱི། ལྷན་
 སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྟོ་འདོགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྟུན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྫོང་
 བྱུང་དང་རྫོང་བྱེད་དོན་སྤྱི་དང་རྒྱ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྤྱི་ནམས་ལ་གྲུབ་ཐེན་པས་
 གཞན་དབང་དེས་སྟོང་པར་བསྟུ་བ་མི་དགོས་པ་དང་། དེས་སྟོང་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་
 མས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོ་མས་པས་ཤེས་
 སྤྱིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་བྱང་ས་ལས་སྟོང་པ་དེ་
 ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཟུགས་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་

གཞི་སྒྲིག་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་པར་འགྲུང་ལ། ཞེན་ལུལ་གྱི་རང་སྒྲིག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འང་
རྗེས་དབུག་ཚད་མའི་གཞུང་གྱི་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་སྤེ་བས་ཀྱང་
གྲུབ་པས་མི་འབྲེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས།

མིང་ཞི་གང་དང་གང་གིས་ཞི། །ཚོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །
དེ་ལ་དེ་ཞི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ཞི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱང་ཉན་ཐོས་སྤེ་བ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས། དེ་ལས་ལྷག་པར་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྤོང་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྤྱང་དོ། །སྤོང་
ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མེད་
པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ཡང་རི་
ལྟར་འབྲད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་རི་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་ལས་ཤེས་
སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
སྤངས་པ་གོང་ན་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྟུས་ལས་འདིའི་སློབ་པ་འཇུག་པ་དེ་
རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱང་ཉན་ཐོས་སྤེ་བས་གྲུབ་ཐེན་
པ་མིན་ལོ། །དེའི་སྤྱང་འདིའི་བརྗོད་སྒྲིགས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་རོ་སོ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་
མིང་གིས་བརྟགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་གྱང་ཉན་ཐོས་སྤེ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །

འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པར་བྱང་ས་ལས་ལྷང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་གཞན་སྡེ་
ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལྷང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རྒྱུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་
ཡང་ཡོད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་པའི་བྱང་པར་ལ་འགོག་
བ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །དེའི་སྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་མ་དངས་པར་དེ་
དག་ལ་བྱུབ་པའི་ལྷང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱོ་འདོགས་སྟོན་སྡེས་ངོས་གཟུང་ན། བསྐྱབ་པ་ལས། དེ་ལ་
གྱིས་བ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་སྤྲེལ་མིང་ངེ་ལྟ་བུ་དང་བརྗོད་པ་
ངེ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང། དངོས་པོ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དེས་ན་རོ་བོ་ཉིད་གསུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
ལན་འདེབས་གྱི། མིང་གསུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་པོར་
བཤམ་དོ། །དེའི་དོན་ནི་གསུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དེས་
བ་ན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུགས་ཡིན་ཞེས་སྤྲིལ། གསུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་ཞིག་གསུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་རྒྱ་མེད་
དོ། །དེའི་སྱིར་གསུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཆེ་སྟོན་པོ་གསུགས་གྱི་ཐ་སྙད་
འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ངེ་ལྟར་སྤྲང་བལྟས་པས་ན་མིང་དང་བརྗོད་པ་བཞག་པ་
མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་བྱུབ་པ་བཞེད་ཏུ་སྤྲང་དོ། །སྟོན་པོ་དེ་
ངེ་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞེད་ཏུ་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་གསུགས་པོ་ཞེས་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་
གྱིས་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤྲང་བཤམ་པ་དེས་འབྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྤྲངས་

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
སྟོང་བ་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྐྱབས་བར་བརྗོད་ན། ལྟོ་སྟོང་བ་བྱམས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་
གནས་ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་སྟོང་བའི་གནས་ལྷགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན།
བརྗོད་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྲུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཡང་བརྗོད་
ལ་མི་སྟོས་བས། བྱམས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྐྱོ་རོལ་ནས་ལྟོ་སྟོང་བ་ལ་བྱམས་པའོ་
སྟོས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །

དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་སྟོགས་
སྐྱེ་ལྟར་ན་དོན་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་
མིང་ཏུ་མ་འཇུག་པ་དེ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་
སྐྱར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་དོན་དེ་ཏུ་མང་འགྲུར་རོ། །

དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི། སྟོགས་སྐྱེ་
ན། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྐྱས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆེ་འདི་ཉེར་སྐྱས་
སོ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྟོན་དང་། དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དོན་གཅིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
འགྲུར་རོ། །གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་ཏུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་བ་དང་འབྲུ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ལ་
ཡང་དགག་བུ་སྐྱོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འབྲུའོ། །

བྱང་སར་དོན་སྲུང་ཡོད་ལ་འདི་འདྲིའོ་ཞེས་མིང་གྲིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་
བཏགས་པའི་ཆེ་དོན་དེའི་རོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཡང་རོ་བོ་
ཡོད་པ་ལ་གྲིས་འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པའི་
སློ་སྤྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ།

གང་ལ་བརྟེན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་མཚན་
གྲིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་གྲས་པར་མི་སྣོས་པར་མིང་གི་སློ་སྤྲེ་བ་སོགས་ཀྱི་སློན་
ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ་སློན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་
སྡེ་བ་དག་སྤྲོ་མོད་ཀྱང་འབྲེལ།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྟེན་
བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་རུས་ལ། དེ་
ཉིད་དངོས་སོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཅམ་གྲིས་བཞག་
པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བརྟེན་བཞག་པ་ལ་ཚད་
མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྟེན་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིན་
ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་བ་འདོད་དོ། །

དོན་སྤྲོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་
པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འདོགས་མི་ཤེས་
ཏེ་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱུང་མེད་མེད་དགག་
ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ས་སྤོགས་གཞི་མ་སྤུན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་སོ་གཉིས་

འགལ་བ་མི་འགོག་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཟླགས་ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་
མི་འགལ་ལོ། །

དེའི་སྒྲིབ།

མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟུ། །

ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བཤད་
པ་དང་དོན་བྱུང་བར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། བལ་ཆེན་སྡེ་བའི་སྤང་ལས་ཅ་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་འདི་བས་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐར་
བཤད་པའི་རོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཚོན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་འཇིག་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་
གཏན་ལ་བབ་པའི་དོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །

རིགས་པ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་སྐྱམ་ན།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་
གནས་དང་རྣམ་ཚོགས་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན།
རྫོང་གྲེད་གྱི་མིང་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་སྤང་བའི་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་
གྱི་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཇིག་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྐྱམ་ནས་
གཟུང་འཇིག་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། འདི་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བཙོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་

དེ་ཡི་གོ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །ཡི་གོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །མིང་དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་དང་
ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པར་བཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །

དེའི་སྲིད་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་། མིང་དང་
བཅས་པའི་དོན་རོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་
དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་
བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གོ་
དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྟམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
འཇུག་གོཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་
འཛིན་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མིན་པས་རྟམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་
པར་རྗེ་ལྟར་འཐད་ཅེན། ལྷོན་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ལྷོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན་ལྷོན་
པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ལྷོ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་
བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་ལྷོན་པོ་དེ་རང་
སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པ་གྲུབ་གོ། །

ལོ་ན་རྟམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རིགས་
པས་ཁེགས་ན་དེ་སྣང་བའི་རང་རིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་

ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤོང་པའི་རྩ་
 བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣམ་འབྲོར་སྤོང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་
 བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྤོང་མེད་དེ་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་པ་མི་སྒྲུབ་ལ་སྡོ་འཛིན་ལ་སྡོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འཆར་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་སྡོ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྒྲུབ་པ་ན་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་
 སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྒྲུབ་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ན་འང་སྤོང་ཅ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ངེས་པར་ཡོད་པས་
 མཚུངས་ས་ཞེས་སྤྲི་མི་རུས་ཉེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་
 སྒྲུབ་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 གཉིས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་བར་ཁས་སྲུང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཉེ། གཉིས་སྒྲུབ་ཏུ་བ་པ་མི་སྲིད་བར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཉེ་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཅ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྒྲུབ་རོ་སྟུམ་ན། སྤྱི་མ་རྟ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་
 བྲལ་ལ་མི་སྒྲུབ་བར་འགྲུར་ཉེ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྤོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 དགོངས་འགྲུལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་

ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ཞི་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱི་རོལ་དགག་བ་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །

སྤྱིར་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་བ་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གང་གིས་
སྤོང་བ་ཡོངས་ཟུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་
མང་བོ་ཞིག་མིང་དང་བརྟན་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཡོད་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གིས་ཟུབ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་བས་བརྟགས་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ སྤྱི་རོལ་ལ་
སྤོང་བའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་བ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་བ་དང་། ཉི་ཤུ་བར་རྟུལ་ཚ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་བ་དང་།
ཚོས་གྱི་གྲགས་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
བ་དང་། རྩོགས་སྲང་གིས་རྟུལ་འདུས་བ་དང་སྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་བ་འགོག་པའི་
རིགས་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་
དགོག་བ་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་
འགོག་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལ་
བཤད་བས་རྣམས་འཕྱོད་སྤོང་བ་བདག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་བ་དུ་མ་
ཞིག་སྤྱི་དགོས་ལ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་བ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་བར་
གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་འདིས་བཤད་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །

དེའི་སྤྱིར་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་བར་གསུངས་བ་རྣམས་ལ་མཉམས་

གཞག་དང་། འདི་ཡིན་འདི་མིན་སྐྱེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྗེས་སྐྱོབ་
 འཛུགས་འབྲེན་པའི་དུས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཟེར་རྒྱས་སོངས་
 བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་དང་། རྗེས་བསྐྱུས་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སོགས་པར་ཚོམ་བ་
 བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་གཏུན་ལ་
 འབེབས་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 གྱིའང་གཞི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཏྟོག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་སོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་
 ཤེས་པ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏུགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 དང་དགག་བྱའི་སྐོ་འདོགས་ལ་མོ་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་། བྱང་པར་དུ་རིགས་
 བ་དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་ཞེས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དེ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་
 མཐོང་ནས་སྐོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་སྟོན་པའི་སྐོ་ཅམ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །

གཉེས་པ་ ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ ། ཅི།

དགོངས་འབྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་
 བར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་
 ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་
 རིམ་པ་བཞིན་ལྟོག་པར་གསུངས་ནས། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་
 འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བས་དེ་དག་གི་རྣམ་
 བར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྣང་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་

མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མངོ་
 འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་སྤར་སྤུལ་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་
 དང་འགལ་ལོ། །མི་བྱེད་ན་མངོའི་དོན་རྗེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ངོ་
 བོ་དང་བྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་
 དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྡོམ་པའི་གནས་སྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་ལྷ་སྐྱེ་
 ཞིང་། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ཚོམ་བ་བཞི་
 དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་
 དག་ལྗོན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཀྱིས་འཇིག་ལྷའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་
 བཞེད་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་
 ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་
 ལྗོན་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་མི་ལྗོན་པ་མིན་
 པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ལྗོམ་བ་མི་
 འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་
ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཀུན་བརྟགས་དང་དེ་དེས་སྟོང་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བའི་ཤུགས་གྱིས། ཡུང་པོའི་
གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་
དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་རུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་
བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་རུང་ལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
ཤུགས་གྱིས་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་
ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་
ནས། དེ་སྲ་མ་གཉིས་གྱིས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན།
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་
ཉིད་གྱི་མིག་གོ། །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་

བའི་མིག་གིས་སོ། །སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་མ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 བ་རྒྱ་བས་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་
 སྣང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲང་
 ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྣོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་བ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སྣང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་གཞི་གང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་ལས་ཉེ།
 དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲག་པའི་སྦྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བར་འདོད་པ་
 བ་ཐག་པ་སྣང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྦྲུལ་ཀྱིས་སྣང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཐག་
 པ་སྦྲུལ་ཀྱིས་སྣང་བ་སྣང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྦྲུལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་
 བས་སྣང་ངོ་ཞེས་བཟོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ལོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྒྱལ་སྐབས་སྤོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་
 བའི་གཟུང་བ་དང་། དུས་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེ་
 འཕྲུད་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་ལྟོ་བསྦྲུང་བ་ཁོ་
 བས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྦྲུབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཅུ་ཞིག་མེད་པའི་སྣང་བ་བསྟན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་རྗེས་སུ་ལུགས་པའི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅེ་ཡང་མི་གཞོད་པས། ལྟན་
 སྦྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་བཟུང་བ་
 ལྟར་ཀྱི་བདག་གིས་སྣང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཤིང་། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་
 པ་ཡང་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་གྲུས་ན་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་གཞན་
 དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་སྟོང་བ་གཏན་
 ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་
 ལྷན་དུ་བརྒྱུད་ནས་འབྲུལ་བ་མིན་པས། ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་
 གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཚོས་
 བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ཞིག་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོ་
 རྒྱུངས་ཚད་དུ་སྤང་བ་ན་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པས། དེའི་
 གཉེན་སོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་
 ལྟོན་གྱི། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་
 དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་བཤད་ལས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་དགོ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་
 ལྟོང་བ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་བ་སྐྱུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཚོས་
 བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདི་གཉེན་ན་འདྲེ་ཤར་སྟོང་གཞོན་པ་ལ་སྤྱད་ཏུ་བསྟོར་གཏོང་ཞེས་
 བ་ལྟར་མ་སོང་བར། གང་ལ་བདག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ངེ་ལྟར་བརྒྱུད་
 བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་
 འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་ན། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་སོར་འགོ་བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོང་བ་བསྟོམས་ན་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཅེ་ཡང་མི་

གཞོན་དོ། །གཞོན་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྫོང་བྱེད་སྐྱེ་སྤྱོད་དང་བརྗོད་
 བྱེད་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། སྐྱོན་ཀྱི་
 སྐྱེ་སྤྱོད་ལཱ་ལཱ་འཛོམས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་བྱལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། མིག་གི་གཟུང་
 འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྤང་བར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཉེ་མཉམ་གཞལ་སོ་སོར་རིག་གིས་
 རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞལ་གིས་རིག་པའི་རོ་ན་བརྗོད་བྱ་རྗེས་བྱེད་དང་གཟུང་
 འཛིན་དུ་སྤང་བའི་གཉེས་སྤང་དང་བྲལ་བ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉེས་ཀྱིས་མཉམ་
 གཞལ་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉེས་སྤང་སྲ་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་བྱི་མ་ནི་
 རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་
 བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི་
 རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིག་གོ། །

དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཉེ་སོ་སོར་རིག་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་
 དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བས་
 དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་མ་གཉིས་སྤང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ལོ། །

གཞོན་འཛོམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་མ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་མ་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཞོ་ན་
ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན།
ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་
གཏན་མི་འདོད་པ་ནི། ལྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་འདུས་
མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགག་
པ་དུ་མ་བཟོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
སྟོང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་བཤད་པས། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
མིག་གིས་སྟོང་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་མ་སྤྲ་མ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་མ་སྟོང་བ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་ངོ། །

འདི་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་
འཕངས་པ་བཞེན་དུ་ཉི་མེ་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་།

དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ལུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མེན་ལ། ལྷོན་གྱི་ཡི་
གོ་རྟོན་པ་རྣམས་ལས་དེལ་སེ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། རྒྱུ་ལྡན་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་འཇུག་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ ། རྟོ།
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བཟུལ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བྱས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་
གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉི་ཤུ་པ་ལས།

རང་གི་ས་ལོན་གང་ལས་སྟུ། །རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །

དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །

དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །

དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །

བརྗེས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། བྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་ན་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་པོ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་བྱི་

རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཚོས་གྱི་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྤེལ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དང་དོན་ནོ། །

ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བ་ཤད་
ཅིང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཀུན་བཏགས་དང་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་བསྟན་པ་རྣམས་གྱིས་གཞན་དབང་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་ཡུམ་གྱི་
མདོར་སྣང་བས། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་
མ་སྟན་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་དོ། །

རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་
བཤད་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་
མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་སུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། ཡུམ་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུང་
འཛིན་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་
གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་བཀག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྐྱེན་པ་གང་ལས་བྱུང་
བའི་ས་བོན་དང་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་

གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་
མི་རུང་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་གསུམ་ནི། དུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་སྲིར་དང། སྲི་རོལ་དོན་གྱི་སྲུ་
མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྲུ་བར་
དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པར་དུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་པའི་
སྲིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་སྲུ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་འཆད་པ་དུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་བྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི།
དེ་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིར་དོན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་
གྱི་ད་དུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྐོར་ནས་བྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང། གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་
དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དང། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོས་རྣམས་གྱི་བདག་གི་
ངོ་བོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའོ། །དེའི་
སྲིར་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འདྲིན་པ་ནི་དུམ་གྱི་མདོ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་
གདུལ་བྱར་མི་འདོད་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་སྲི་མ་གཉིས་གྱི་
དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་མོས་ཀྱང་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བརྩུང་
ནས་མདོ་དེའི་དོན་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྲུ་བ་བཀག་ནས་སྐྱ་རི་བཞིན་

པའི་དོན་མིན་པའི་མདོ་ཡི་དོན་ཡོད་པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་འཆད་
བས་དེ་ལ་ངེས་དོན་དང་། དུམ་གྱི་མདོས་དོན་དེ་གསལ་བར་མ་སྟེ་ཞིང་སྐྱ་རི་བཞིན་
བར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དང་དོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་
སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བརྟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་
བར་འདྲིན་པའི་སྐྱར་འདེབས་སུ་སྐྱར་གཟུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

ནམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། ལེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་
བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་བསྟན་བཤོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ནམས་སྐྱ་རི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱང་བར་བྱ་བ་ནམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་
ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྒྱང་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་རྒྱང་བར་
བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་རྒྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་རྒྱང་བར་སེམས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚིག་དེ་
ནམས་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་
དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ནང་
འགལ་སྟོན་ནོ། །འགལ་ཚུལ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
དུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་རྒྱང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་གྱི་འདོད་པ་དང་། བྱིན་པས་
འོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འགྲུལ་མི་རུང་ཞེས་སྐྱ་སྟེ་གཙོ་ཆེར་

གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང། དེ་ཡང་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙེད་
དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུང་དོར་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡང་
ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་གྱི། སྤྱིར་འོ་ལོ་མེད་དམ་ཐ་སྙེད་དུ་མེད་པར་མི་འདོད་
ལ། མདོ་ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་སྤྱི་ལ་སྐྱར་བེན་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྐྱེ་
བཞེན་པར་འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་དང་
བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང། དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤམ་ཅིང་
བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་བརྒྱུ་མཉམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་
ངེས་འབྲེད་པ་ནི་སྐྱེ་ཅི་བཞེན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ།
འདིར་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པོར་འགོག་ཤེས་ཤིང་
དེ་ལྟར་ཞེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆིང་གོལ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་འདྲིལ་ལེགས་པོར་ཤེས་ན་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཚད་
མས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་སོང་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་གྱིས་སྐྱེ་བར་རྫོམས་པའི་
དོར་སྐྱེ་བས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱུ་བས་ནི་གཞོན་པ་
སྤོང་མི་རུས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་བཀའ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་
ན་མཛེས་སོ། །

བྱང་དེན་དུ་འབྲེལ་ལུགས་ལ་སྒོ་མར་བོ་ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་འཁོར་
ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་ལུགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་རྫོང་དང་ལྟན་པ་རྣམས་
གྱིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །དགོངས་འབྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་

བཞི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་འདོག་པ་མེན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོར་སྐྱ་རྩ་ཉི་ལྔ་ལ་དག་ཟེན་གྱི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་རྣམ་དཔེ་ལ་མཚན་པར་ཕྱང་སོགས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྐོར་གཅིག་གྲུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཚན་པ་སྟེ། སྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འདིའི་བླ་མ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། །

ཤིང་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །གང་གིས་དོན་ངེས་ཤེ་ན་མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་བཤམས་དེ། དང་པོ་ནི་ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བྱེད་སྟེ་སྐྱེ་ལ་བསམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྒྱན་སྟོང་པ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བསམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉི་མེད་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདིའི་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེ་ལུར་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་བ་བླ་མ་དཔྱོད་པའི་དོན་གྱི་བཤམས་པ་ཡོད་པ་དང་།

དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་བྱང་དོན་འགྲེལ་བས་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །བར་པ་
ལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་མེད་པའི་གཞན་གྱིས་སོ། །

དེའི་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུས་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ལུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་
བསྐྱབས་ཤིང་། ལུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་སྡེ་སྤྱིའི་འགལ་བ་བསྟན་
གྱི། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ཏུས་མ་བསྐྱབས་པས་སྐྱ་མཚེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་
གཉིས་འབྲུ་མོ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། ཚོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ལུམ་གྱི་མདོའི་
དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འགྲུང་ཞིང་དབྱེད་གཞི་
ཡང་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །།

གཉིས་པ་ ། རྗེ་ལྷོ་ས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་དེས་འབྲེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ལ་ ། གཉིས།

མདོ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོང་པ་དང་།

དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཟུང་བའོ། །དང་བོ་ནི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་
བྱང་དེས་འབྲེད་པའི་མདོའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྣོས་ནས་བྱང་དེས་སྡེ་བ་མེད་ཀྱང་
མདོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་ནི་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆེ་ག་
གསལ་དང་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དང་དབྱེད་པ་སྐྱང་བ་རྣམས་སུ་རྗེ་ལྷོ་ས་

མི་བླ་བ་ས་བསྟན་པ་ཁྱུངས་སུ་མཛད་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་དང་ངེས་འཛོག་བར་གསུངས་པས་འདིར་མདོད་དེ་ཁྱུངས་སུ་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་དེ་ལས་རི་སྐད་ཏུ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱང་རྫོང་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །

མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བཟླར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། རླུང་སྲུང་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། རྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྣོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རླུང་བ་མེད་པ་དང་། མ་རླུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྣོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དང་དེས་སུ་མཛད་དེ་བཟོད་བྱའི་སྟོན་སྲུང་དང་པའི་སྡེ་བའོ། །བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀྱང་རྫོང་སྐྱབ་པ་ནི་ཚིག་མི་འདུ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་

སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དགའ་བའི་དོན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་
བཤད་དེ་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ། །

རི་འབྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་
བསྟན་ལུགས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་
ལྟར་བསྟན་པ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཚོས་
རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི།
གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་
སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཚོས་དང་གང་ཟག་
གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་སོ། །

འདི་ཡང་ཚོས་ཉམ་པ་གཞན་ཞིག་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
སོགས་སུ་བཤད་པ་མིན་གྱི། མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་དང་གང་ཟག་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་
སྟེ་གཞི་དེ་དག་བདེན་པར་བྱབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པས་
དོན་དམ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཉིད་པའི་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །
ངས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །

གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །

ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་བློ་བཟང་པོ་དོན་དུ་ཤེས། །

ཞེས་བློ་བཟང་པོ་ལྟེ་བ་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་དོན་མ་ཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་
དོ། །བློ་བཟང་པོ་གྱི་མདོ་སྤེམས་གསུལ་བྱ་ཁ་བློ་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཞི་བློ་
ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། མདོ་འདི་དོན་དེ་ལས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བློ་བཟང་པོ་མི་དགོས་ཀྱི་
བློ་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བློ་བཟང་པོ་ལ་འདི་ལ་གཉིས་ལས།

པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །

ཞེས་པ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་པ་མ་ལས་གཞན་དུ་
ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་བློ་བཟང་པོ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཚུལ་གཉིས་
པ་ནི་ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་ལ་ལས་
གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་སྤྲུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་
དེ་དག་གི་ཡིན་སྤྲུགས་མེད་པས། མདོ་འདི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་དེས་པས་དེ་
ལས་གཞན་དུ་བློ་བཟང་པོ་མི་བྱང་ངོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
དངོས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བློ་བཟང་པོ་སོ་ཞེས་འཆད་པ་སྤྲོ་བོ། །དེས་ན་དབྱེ་མ་
སྤྲོ་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་
དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཞི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་
ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བློ་བཟང་པོ་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་
ལྟར་བསྟན་པ་སྤྲོ་བའི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བློ་བཟང་པོ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་མ་དང་བཅས་པས་

ཚོགས་ཀྱང་དེས་མི་ཚོགས་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མངོན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ས་པོན་ལས་སྐྱ་བུ་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་
དོན་ལ་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མངོན་པ་མིན་པས་བྱང་
དོན་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འབྲེན་ལུགས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་
ལྷན་ལ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་
བྱང་མི་རུས་པ་དེ་འབྲེན་པའི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་ཏེ། འབྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་
གི་སློན་པས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་དེས་
འཛོགས་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་བྱང་དེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྱང་
དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱང་དེས་སུ་འཛོགས་པ་ན་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྱང་
དེས་སུ་བྱ་སྟེ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་
ཚོས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་དང་དོན་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་དང་དེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་
མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ལ། རྫོགས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་
དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་རོ། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་

སྐབས་དེར་མ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་འཛིན་པ་མིན་པས་ངེས་
དོན་མ་ཡིན་ལོ་སྐྱེ་བ་ལྷི་གཟུང་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲུམ་ལས། དེ་ཡང་འཛིན་ཉེན་གྱི་མ་
སྐྱར་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ལོ། །ཞེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་
གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྐྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྐྱོས་
པ་དེ་དག་གྲང་སྐྱེ་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བ་ ། རེ་ལ་གཉིས།

མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་།

དེའི་རིམ་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཉེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ཚུལ་དང་།

དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གྱི་སྦྱིང་པོར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་བཤད་ལ། མདོ་

ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་ཐང་དོན་

དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས། དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་

མེད་པར་བཤད་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་ན། རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྱིས་སྐྱུབ་པའི་རོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་

ཤིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐྱུབ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་གང་བཀའ་བས་

བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་

བཏགས་པའི་རོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྗེས་མ་
དད་ཀྱི་ཀྱུན་བཏགས་ཙམ་ལ་བཤད་ནས། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ཉིད་དེ་མོའ་ཉིད་
མཐར་ཐུག་པར་འཆད་པ་ཡང་རིགས་ན། གཞོན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འབྲས་
བུ་རྣམས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བཅེངས་གྲོལ་དང་སྤང་དོར་
དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བཞི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐར་
ཐུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་འདི་ནི། མཐོན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུམ་གྱི་
མདོ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་ཏུ་བྱང་ཏུ་མི་
ཏུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་ངེས་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་
དག་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་
གཞོན་པ་སྟོན་པའི་ཤིང་རྩེ་སོལ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྒྲར་
འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་
ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི། ལྟོ་མཚོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ།
ལྟོ་མཚོག་གི་གདུལ་བྱས་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་པར་གཞག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་བར་རྟོགས་པ་ས། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བུ་འགོག་
སའི་ཐབས་སུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་
དང་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བསྟན་
སའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་མ་
མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྒྲོང་ན། །
འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
འཕགས་སའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །
ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུང། །

ཞེས་སོགས་གྱིས། ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་ན་སྟེ་འཇིག་མི་རུང་བས་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་
གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལོ། །

དེའི་ལན་དུ།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྒྲོང་ན། །འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
འཕགས་སའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུང། །
ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོང་བ་ལ་སྟེ་འཇིག་གི་རྟེན་འགྲེལ་མི་

རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་སྤྱོད་ལ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་
དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་
བས་གཏུན་ལ་འབེབས་བས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་
བའི་གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་རིགས་བའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྐོ་གཞན་ནས་དེ་དག་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་
ཀྱང་མེད་པས་དེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འབྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚིག་
གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚོས་
རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མེད་
པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་བའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་
སྟམ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གང་ཞིག་སྐོ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་བའི་
དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉི་གའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་
ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སློབ་
དཔོན་གྱིས་འདི་བརྗོད་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཚོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དེས་པའི་ལན་དུ་འབྲུམ་

དང་རྗོ་རྗེ་གཙོད་པ་དང་ཤེར་སྲིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་
རྣམས་དངས་ཤིང་། རིགས་ཚོགས་གྲིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པ་
ལས་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་ཕྱང་བར་ངེས་པར་མཛད་པའི་སྲིད་དེ་དག་ངེས་པའི་དོན་
དང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དེ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ།།
གྲིས་རྣམས་སྐྱབ་པ་སྤང་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྲི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞེས་ལ་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤྲ་རི་
བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ་རིན་ཆེན་སྲིད་བ་ལས་ཀྱང་།

བདེ་སྟོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། །ཡི་གའི་སྲི་མོ་སྟོག་འཇུག་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །
ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་ལས། །རྣམ་པར་བརྗོག་སྲིད་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །
ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པའི་སྲིད། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །
ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྱེད་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། །
སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོ་དང་རི་ཅམ་འཚམ་
པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་རྟེན་པ་གསུམ་གྲིས་མདོན་མཐོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་
སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་

བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་དང། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་སྟོང་པ་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྗེ་སྲིད་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཚོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་དགུ་མཛད་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེ་བརྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་དགོས་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྲིར་རོ། །དེའི་སྲིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་སྤང་སོལ་པལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང། གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །

གང་གི་ཆེ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་ལུས་པ་ན་དེ་འབྲ་བའི་རྣམ་དགུ་མཛད་དོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཁས་སྲུངས་པས་ཚོག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་བུའི་ཉེན་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་སྤོ་ནས་མི་ཞིགས་པ་ལོན་ཏུ་མང་ལ། སྤོ་སོན་པ་འགོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚད་མས་ལྷུ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་ཆེས་ལོན་ཏུ་མང་བས། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་

བྲང་ངེས་སྟེ་བ་དེ་ནི་གདུལ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བགྱི་བའི་ཐབས་
མཁས་ཆེན་པོར་སྣང་ངོ། །མདོ་སྡེ་དེ་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་གསྲུངས་པར་བཤད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་
དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་
རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་
དང་མ་སྟུན་པར་བཀའ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། །དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་བསྟན་པས་པའི་ཚུལ་དེ།
དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་གྱིས་ཚོས་
རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། རང་གི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་
གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སྐྱེན་མེད་པར་གཟེགས་ནས་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་མང་པོར་བཅོམ་སྟུན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྐོ་
ནས་བསྟོན་དེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
ཚད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །
ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཚབ་པོ། །
ཞེས་དང། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང།

གང་གི་ས་སྐྱེ་དང་འདིག་པ་དག། རྩུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །
རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུང་བ་ཡི། ། ལྷུ་བ་དབང་དེ་ལ་སྤྲུག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་དང། ཚོད་རྫོག་ལས་ཀྱང།

གང་གི་ས་སྐྱེ་དང་རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་དང། ། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །
གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། ། མངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྤྲུག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་དང། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང།

གང་གི་ས་དངོས་ལོ་རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་རྣམས། ། རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །
ཡི་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་ཁྲུབ། ། དཔེ་མེད་དེ་ལ་སྤྲུག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པས་རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་
དང། གསུམ་པས་རྩོམ་ཅིང་འབྱུང་དང་དབུ་མའི་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོད་པ་རྣམས་
དོན་གཅིག་པ་དང། བཞི་པས་རྒྱ་མཚོན་དེས་འགག་སོགས་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱོད་ལོ། །

སྐྱོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་བརྩམས་ནས་འཇུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྐྱོན་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་པས་གསུང་རབ་འབྲེལ་པའི་རྩུལ་ཡང་
དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བརྩོན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྩོན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་སྣ་
ཚོགས་པ་ཞིག་བསྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་

ནི་རྒྱ་མཚན་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ཟད་པའི་སྲིར་ཉེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །
སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་གྱི། །
རྟེན་འབྲུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །
དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །
སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ནི། །
འདྲིལ་རྟེན་ཐ་སྟོང་བརྟེན་ནས་སྟུ། །
སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས། །

ཞེས་སོ། །

དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞེད་པས། དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་
མ་གཏོགས་པ་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་
པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི། ཤིང་རྟེན་སྲོལ་གཉིས་མཐུན་པས་དེ་
ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ལ། དེ་ཉིད་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་
རྩ་ཤེས་ལས།

གང་དག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་གསོར་མི་རླང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང་།

ཀུན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །

གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞན་གྱུར་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་འིན་ཏུ་སྤྲད། །

ཅེས་འིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་
ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་བར་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་
ཤེས་རྡོར་ཡིན་ལ་མཉམ་གཞན་ཟུག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྡོར་མིན་པས་དེའི་རྡོ་
ན་ཚོས་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་མེད་པར་མི་འགལ་མོད། ཚོས་རྣམས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་རི་ལྗང་ཡོད་དཔྱོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་
ཚོས་ཅན་མེད་ན་ཚོས་ཉིད་ཡན་གང་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་
གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་སྲ་མས་ཀྱང་སྤྲོ་ལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
སྤྲོ་སྟེ།

འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྗང་འགྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་
གཉིས་ཀས་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་རྒྱལ་ཚུ་པ་ལས།

སྲུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལྟ། །

ཞེས་དེ་གཅིག་ལྟ་བུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟུན་པ་སྲུ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་བདེན་པ་བརྟུན་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་སྲུ་བ་ལ་གསུངས་
པས་དེའི་བརྗོད་སྟོན་གསུངས་བདེན་པའི་དོན་ཡང་མི་བསྲུ་བ་ཡིན་གྱི། ཡིན་སྲུགས་ལ་
སྲུ་བ་མ་སྲུ་བ་དཔུང་བའི་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་མིན་ལོ། །སྲུ་
བ་ནི་དཔེར་ན། བན་འདོགས་པ་མིན་ཡང་བན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅས་ནས་འབྲིད་པ་
ལ་སྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྲུ་བ་
བཞིན་དུ་དེར་སྐྱབ་ནས་ཀྱིས་པ་སྲུ་བས་བརྟུན་པ་འཕམ་སྲུ་བ་ཟེར་ལ། སྲུང་འདས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་མཚོན་སྲུ་བ་དུ་མཚོང་བའི་དོར་སྲུ་མ་ལྟར་སྐྱབ་ནས་སྲུ་བ་ཟེར་
པས་མི་སྲུ་བའཕམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་བརྟུན་ནས་འཕྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་
བདེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ། དེ་གཉིས་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྲུ་བ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྲུ་བ་
པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་འཕྲུང་བས། རྟག་
ཆད་གྱི་ལྟ་བུ་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་བརྟུན་ནས་འཕྲུང་བ་
ཚུ་ཚྭ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་
སྟོང་བའི་སྐོ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་རྒྱལ་ཚུ་པ་ལས།

གང་དག་གིས་མི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །
དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག། །ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ལས་འཛོམས་པ་ཡིན། །

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ཞི་གྲུབ་འདོད་པ། །
དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་རི་ལྷོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྩ་ཡི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་འོ། །
ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཛོམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་ལྟ་སྐྱོང་ལ་རང་རང་གི་བྱ་
བ་བྱེད་ཀྱས་པས་ཆད་ལྟ་སྐྱོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་ཀུས་པའི་ལོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བར་ཡང་འདོད་
ལ་སྐྱོང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཆད་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ཞི། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀ་དང་
བྲལ་བར་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པ་འིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་
སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། དབྱུང་མ་བར་རྫོམ་པ་མང་པོ་ཡང་དེ་དང་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་
གི་ངོ་བོས་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་གཉིས་མ་ཐུན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་སྐྱོང་གི་
དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརླུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་
རྣམས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་སྐྱོན་པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་སྤྱི་ངོལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་
ཚོས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཞི་རང་གི་སྐྱོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་མཚར་
པའི་གནས་མིན་ལ། རྩ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་

སྒྲུངས་ནས་བདེན་བར་གྲུབ་བར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་བཞད་གང་གི་གནས་སོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་རྒྱལ་ལྷན་པ་ལས།

གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ནམས། །དངོས་མཚོག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ནི། །
ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུང་བྱུང་མེད། །

སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྐྱབ་ནམས། །
ཚོད་བས་དངོས་རྣམས་མཚོག་བཟུང་ནས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་མྱད་དོ། །
ཞེས་སོ། །

འདིས་ནི་བདེན་བར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་
འགག་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་གང་གི་
གནས་སུ་གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་
སྟོན་བས་ཀྱང་ངས་ཚོས་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་དེ་དག་
གིས་མི་རྟོགས་པས་དེ་ཞིག་མི་སྐྱབ་བར་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཅེ་ཞེ་ལས།

དེ་སྤྱིར་ཞན་བས་ཚོས་འདི་ཡི། །གཉིད་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །
སྐབ་བའི་སྤྱགས་ནི་ཚོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོལ་བྱེ་བ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཅུང་དུ་མི་དཀའ་དོ། །དེ་
སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་དེ་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བས་ནི་སྤྱང་བར་བྱེད་ལ། རྫོ་མཚོག་དང་

ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་འབྲ་བར་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་སུ་བྱེད་དོ། །

དེའི་སྲིད་སྲིད་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་གཞུང་བྱི་མོ་ཞེས་སྲ་རབས་
པ་རྣམས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་
དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལོ་དང་སྐྱའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་
བཀའ་བའི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྣར་བས་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུང་
ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁུང་བར་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས།

དབྱ་མ་རང་རྐྱེད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་།

དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་དང་།

ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་

དང་།

ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀུན་
བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་བའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་ལྷན་
བར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་གྲེད་ན་དེ་གཉིས་སྤང་བོར་གཏོགས་པས་
གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས། གཞན་
དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་འདི་དག་གྲང་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ཡིན་པས། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་
པར་གསལ་ལོ། །ཤེས་རབ་སློན་མ་ལས། ཀུན་བརྟགས་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡེ་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་
སུ་མི་གཏོགས་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སྤོགས་སྔ་སྐབས་པ་ནི།
བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལྡེ་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྡན་
མིན་དུ་བཤད་ལ་རྒྱ་མཚན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་ཀུན་
བརྟགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཚོས་བཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅཱ་དུ་
ཟད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྲང་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱུས་མཐའ་ལས། མིང་ཀུན་བརྟགས་སུ་
བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྐོ་བརྟན་
གྲིས་བཤད་དོ། །དེར་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་གྲེད་གྱི་རྒྱ་
མཚན་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལ་འདུས་མ་གྲུས་གྲང་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་
ན་ཚོས་ལྡར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་གྲང་

དེར་མི་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་རང་གི་ས་
མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཐལ་འགྲུང་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་ལ་རང་གི་དོ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ནས་མང་མང་བས་དབྱེ་དཀའ་བར་སྤང་ནས་ཡང་། དགོངས་
འགྲུབ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་ཉིད་
སློབ་དཔོན་འདིས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱོད་དུ་བཞེད་པའི་
ཁྲུངས་གསལ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་
ཚང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་མིན་པའི་རྗེ་
འདྲ་ཞིག་བཀག་པས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཆད་པར་
འགྲུང་རོ། །

ཡང་ཤེས་རབ་སློབ་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་
ཀྱན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྟོ་བཞིན་ནོ་ཞེན་ནི། ཀྱན་
བརྟགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྟོ་གྲོས་འཁྲུལ་བས་ཀྱན་
བརྟགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྐྱལ་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་ཀྱན་བརྟགས་དེ་འདོགས་བྱེད་མིན་གྱི་བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་
དང་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
དེ་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་བརྟགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་དཔེར་མི་འཐད་པའི་སྟོན་སྟོན་

མོ། །དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབེར་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་
དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་མེད་པ་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་བོས་
ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་
སྐྱུལ་དུ་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་ཚོར་བའོ་སྐྱུལ་དུ་
བཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཟུགས་
སོགས་ལ་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་མེད་ན་ནི་གཟུགས་
པས་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་འདི་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་དུ་བཟུང་
བའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབྱ་མ་པའི་རྗེས་སུ་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་
དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་ན་དབྱ་མ་པའི་འབྲུགས་སུ་འགྱུར་
ཞེས་པའོ། །

དེས་ན་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་ནི་དབྱ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་
རབ་སྟོན་མ་པས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་ནི་ཅ་ཤེ་ལས།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ལགས་པ། །ཚོས་ཉིད་སྲུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་སྟོ་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱུང་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་བཅས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་
དམ་པར་བྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱབ་མིན་ཏེ། ཉོག་གེ་
འབར་བ་ལས། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྗེ་དང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་ལྷན་པས། མིང་གི་བཅས་བཞག་པ་དངོས་
པོའི་དེ་ཚོ་ཉིད་ལྷན་མི་གནས་པ་རྣམ་འཕྲོར་སྐྱོད་པ་པ་དང་དབྱ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
འབྲ་བར་བཤད་པས་སོ། །

དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་
པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ལྷན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་སྲིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་ལྷན་
འཆད་པའོ། །དེའི་ཚེ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
མིང་དང་བཅས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་ཉོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལྷན་ཟད་པའི་
དོན་ལོ། །

དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་
བརྟགས་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་ལྷན་མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་ལྷན་ལ་འཕྲོར་སྐྱོད་པའི་ལྷགས་

ལ་ཡང་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་
 བའི་སྲིད་པོ། །དེའི་སྲིད་པོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 ལྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་བས་བཤད་པ་
 ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་པ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི།
 མདོ་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་པོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་
 ལྟོང་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
 བ་དང་གཞན་ལས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མ་ཐུན་པར་
 བཞེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་མེད་
 པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་
 གྲུབ་ན་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་
 འཆད་པའོ། །

གཉེས་པ་ ། ར་སྒྲུབ་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རྗེ་སྤྲུང་བ་འདུག་པ་ ། ཅི།

དེ་ཅི་ཀྱུང་རྗེས་སའི་དངོས་སོ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་འདོད་བཤུགས་པར་གྱུ་
སྟེ། འདི་ལ་འབགས་པ་ཡི་ལ་སྤྲུམ་གྱིས་ནི་ར་སྒྲུབ་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡོད་མེད་སྟེ་ནས་
གསལ་སོར་བཤད་པ་མེད་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ར་སྒྲུབ་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པ་དང་དབང་
སོའི་ཤེས་པས་དོན་རྣམས་མེད་དུ་མི་འཇིག་གྱི། རྣམ་ཐོབ་གྱི་སྟོན་མ་འཇིག་པ་དང་དེ་
གཉེས་རྒྱ་འབྲས་སྟེ་བར་བཞེད་དོ། །

ས་བརྟུབ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་
འདོད་པ་སྤྲུང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་སོ་འགོག་པ་མདོའི་དོན་
ཡིན་པས་དོན་འགོག་པ་མིན་ལོ། །

འང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྤྱི་རོལ་སྤྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ། ། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །
སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་བས་ན། ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ད་སྟོའོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་སྤྱི་རོལ་
བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །

ལུང་དེའི་རྒྱུ་ལ་དང་སོའི་དོན་ནི་སྤྱི་རོལ་རོ་སོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་
པའོ། ། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གནས་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྣ་ཚོགས་སྟེ་
སྤྱི་བ་ནི་དོན་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་སྤྱེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་
བཤད་དོ། ། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤྲུང་སྤྲུང་རོ། ། ། གཞུགས་སྤྲུལ་པ་ལོགས་པ་
བསགས་པའི་སྐབས་སྤྱི་དུ་ལ་སྤྲུང་བར་དེ་རེས་ཀྱང་དབང་སོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་

རྒྱུན་ལྷན་པས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་
སོགས་པ་རིགས་ཐ་དང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་མེད་ཀྱང་རྟེན་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མ་སྟུན་པའི་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་
བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ། །

ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་
ན་མདོ་སྡེ་ལས་དབང་བོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་
ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་ཡང་འཇུག་ཏེ། རོན་དམ་དང་ཐ་སྣང་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་
ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་
བཞེད་དེ། དེ་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཚགས་སྲིན་པ་ལས་འདོན་དུ་སྣང་
བའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འཇོག་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།

རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་གོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་རིེ་འབྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །

ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པ་དེར་མི་སྣང་
བར་འཇོན་རྣམ་མྱོང་བའི་རོ་བོར་སྣང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རང་སྣང་བ་དང་

ལུང་དུ་སྒྲིག་པ་གཉིས་སུ་སྒྲིག་པ་འབྲུང་བ་དང་། ལུང་དུ་སྒྲིག་པ་སྐྱེས་པ་མཐུན་པའི་
རང་རིག་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་འདོན་བཟུངས་
མ་སྦྱད་དུ་ཡང་འགོག་པས་རང་རིག་གི་མི་བཞེད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་
འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཟུངས་བ་ཡང་མ་
སྦྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མི་འགོགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
ལུགས་འདི་དང་མ་སྦྱད་པར་སྦྱང་རོ། །

གསུམ་པ་ །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི།
སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་གང་ལ་
བྱེད་ཅེ་ན། དགའ་བའི་ཉེན་གསུང་གིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་རྒྱང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འགའ་
ལྷན་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཏན་ཙམ་འདུག་དང་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་སྐྱབ་པ་ལ་བསམས་ནས། མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་
ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་བཞེད་པའི་ཞེས་པ་དང་། སའི་ཁམས་ནི་
དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་བཞེད་
ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ། །འདི་ནི་འཕགས་
པ་ཡབ་སྐུམ་གྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སློམས་མང་དུ་མཛད་པའི་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པར་གཟུགས་ལ་
ལྟ་བུའི་རོ་བོར་བྱུང་བའི་འབྲུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྤྲུང་བར་དང་དབང་པོར་
མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་སྤྲུང་བར་མི་རུང་སྟེ། སྤྲུང་བར་དེ་ལྟར་འབྲེད་
པའི་གཏན་ཙམ་མི་ལྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱབ་དུ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་

ཡོད་ན་ནི་རི་ལྷར་སྒྲུང་བ་བཞིན་གྱི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མེན་པར་དོན་རང་ཉིད་
གྱི་གནས་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས་གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྲད་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་བུས་
བའི་ཚད་མ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དུ་བ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་
སྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་པར་ཐམ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འདུས་པའི་ངོ་
བོ་ལས་ལེགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་
ན་འགྱུར་བ་དང་འགྱུར་འགྱུར་རྣམས་ནི་རྗེས་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་
བྱུང་ནི་བན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
ཚོགས་པ་ལས་འགྱུར་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་
པ་དང་རྗེས་སུ་མེད་པར་འཆད་དོ། །

འདུས་པ་ལས་ལེགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་
བར་བསྟན་གྱི། སློབ་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྷར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་དང་དུ་
མའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེའོ། །འབའ་གས་པའི་རྗེས་འགྱུར་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་གང་གཅོ་ཐོར་བཏོན་པ་རྣམས་ལེགས་པོར་གོ་ན་
རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་ཕྱལ་ཆེར་འགོ་བས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་
རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་
བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། ཞི་བ་འཚོའི་ཡང་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཟང་བ་ ། ལེ་བཞི།

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཟང་བ་

དང་།

ཐ་སྐྱོད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཟང་བ་དང་། མདོ་སྤྱོད་གོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བཟང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞིན་དུ་དབྱེ་མ་སྤང་བར་བཟང་བ་ཞི་བ་འཚོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཚང་མ་སྤྱི་བའོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྤུན་མོང་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། ཐ་སྐྱོད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཟང་བ་ ། ལེ་བཞི།

ཐ་སྐྱོད་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མ་ལས། དང་པོ་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་སྤངས་ནས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཉོང་བར་འདོད་ན་ཡང་། འདམ་རྩལ་གྱིས་སྤྲུགས་ནས་འཇུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མ་རེག་པར་ཐག་སྲིང་བ་བཟང་སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱི་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཟང་ལས་རྣམས་འགྲོར་སྤོད་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རོལ་དགག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་སྦྱང་ལ།
སྤྱི་ས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྦྱང་བར་
བྱའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཇིག་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱི་ས་དེ་བདེན་པ་
འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་ཏེ། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་
བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱར་རྒྱང་བའི་སྤྱི་རོལ་ཞེས་
བར་སྦྱང་བས། དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ག་དུལ་བྱ་ལ་རིམ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་
ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་མི་སྟོན་
བར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་སེར་
སྤྱི་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་ཁ་ཅིག་
འདོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་སྤྱི་མ་དང་འབྲ་བར་སེམས་སོ། །དེས་
ན་འདི་འབྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་བཅུམས་ནས་
ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབྱུ་མའི་བྱུ་བ་མཐའ་ནི་སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་
སྟོལ་བྱེ་བར་སྟོན་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྡེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་དམ་བཅས་པས་རྟོགས་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་
ཀུན་རྗེ་བ་པའི་དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཅི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཅི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཁ་ཅིག་ནི་སྟོགས་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ།

བསྐྱེད་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ། །བྱེད་པོ་ཟམ་དགག་གྱིར་རོ།
 ཞེས་རི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི།
 ལྷ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཞོན་སྟེ། །
 རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །

ཞེས་དབུ་མ་སྟིང་པོའི་ཡུང་བྲངས་ནས་གྱི་རྩོམ་བཞེད་པའི་ཡུགས་བཞག་པ་
 བེ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བཞེད་པའོ། །མདོ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་གཞུང་དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་དགོངས་པ་དེས་བར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་མ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གྱུང་།

གྱི་རྩོམ་གསུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཉེ། །རང་གི་སེམས་ནི་གྱི་རྩོམ་སྣང་། །

ཞེས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུར་སྦྱངས་ཆད་ལ་སོགས་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཆེགས་རྒྱུར་ཏུ་སྟོན་གསུངས་པ། རྩོམ་མེ་ཚུང་བ་དང་བཅོམ་པ་སྐྱུག་
 པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་ཏུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་
 དམ་པར་སྟིང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་དབུ་མའི་
 ཚུལ་རྟོགས་ཉེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྲུ། །སྤྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །
ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་། །རྒྱ་ཡང་ངེས་པར་བཀག་པ་དང་། །
སེམས་ཙམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །སྤྱི་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་མེད། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སྲུ་བཟུང་མ་ཡིན། །
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྤྱིར། །སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པར་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། །ཚིགས་བཅད་སྔ་མས་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱི་མེད་དང་། །གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་
བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་དང་། །དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ཉིད་ལས།

ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སྲུ། །རིགས་པའི་སྤྱི་གས་འཇུ་བྱེད་པ། །
དེ་དག་དེ་སྤྱིར་ངི་བཞིན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཉིད་འཕྲོ་བ། །

ཅེས་སོ། །

འོན་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་
འཆད་དགོས་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་ཅེ་ན། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

འདིར་ཡང་གསུངས་པ།

འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་བར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །
སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལོ། །

འགྱུར་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །
དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲུལ་འགྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་བ་འདི་དང་ས་ནས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱབ་སྟེ། ཆེ་གས་བཅད་སྤྱི་མ་འདི་
རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཆེ་གས་བཅད་དང་སོས་སེམས་ཙམ་དུ་
བསྟན་པ་ལ་འགྱུར་བ་འགྱུར་འགྱུར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་མས་དེ་གཉིས་
རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ། །རྣམ་ཤེས་སམ་སྤྱི་
དོན་ཡིན་ཡང་རྒྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་
བས་ལོག་པར་བརྟགས་པའོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་ཆེ་གས་བཅད་དང་སོ་ལང་
གཤེགས་ལས་དང་ས་པར་བཤད་དོ། །

འུ་རྗེ་བས་འདི་གཉི་ག་ལྟ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་འདིས་སེམས་ཙམ་དུ་
བསྟན་པ་ལ་དབྱེ་མ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་འཚོས་རྒྱུ་
གཅིག་ཏུ་དང་ས་པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ཡང་དེར་བྱེད་པ་སོ་སོས་མངོན་པ་
རྒྱུ་གཅིག་ལ་དང་ས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ལྷགས་འདིས་སྤོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་དངོས་སོར་འདོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་
ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བཞེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་པའོ། །རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ལ་

ཀུན་གཞི་འདྲིལ་མི་འདྲིལ་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་
སུ་མངོན་ནོ། །ཐ་སྟོན་དུ་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་
རྣམ་རྟུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞི། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་པས་བཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་དོན་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་ ། ཞེ།

འོ་ན་ལུགས་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམ་འབྲུར་སྦྱོར་བ་དག་
གིས་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་རི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་
ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་
དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གིས་ལུས་
གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཅུགས་པར་འཆད་དོ། །དེ་
ཡང་ཀུན་རྗོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པ་ཉག་པ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་
པར་སྡོ་འདོགས་པ། དོན་དམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་སྡོ་སྐྱར་གྱི་འདྲིལ་བ་
བསལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་
པ་བཀག་པས་ནི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་
མཛད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་

བས་སྐྱུར་འདེབས་སེལ་ལོ། །

གཞན་དབང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདོད་བསམ། མ་དོས་པས་ཞུས་པ་ལས།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །

དེ་མ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་བརྟན་པ་དང་འབྲེལ་། དེས་ན་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འབྲུང་རོ། །དེའི་སྲིད་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་ཁྲུང་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྒྱང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ལྷོ་བཟང་གསུངས་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་ལོ། །གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དོ་ལོ་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་བརྒྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོ་ལོ་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་མེད་པར་བརྟན་དགོས་པས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགའ་ལོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དོ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དོ་ལོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། རོ་བོ་
ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་གསུངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་པ་འདོད་ཅིང་།
དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་
ཡིན་པས་སྒོ་འདོགས་དང་བལ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱར་འདེབས་སྒོར་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་བྲས་ལ་སྐྱར་
འདེབས་སུ་འགོ་བ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་བ་དང་འབྲེལ། བྱད་པར་ནི་འདི་པས་དོན་
དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྐྱབ་པའོ། །དགོངས་འགྲེལ་
ལས་གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བརྟན་པའི་རོ་
བོར་གཞན་དབང་གི་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱིན་
བརྟན་གསུངས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྒོར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདི་པས་ཀྱང་ལེགས་་
ལྟན་འབྱེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་སྣང་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བྱད་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་་
འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ཅོ་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་
དུ། དེའི་སྤྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྡེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་

སའི་ཕྱིར་དང་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་སྤྱི་ཅི་བཞིན་ཏུ་
རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས།
ཞེས་ཚོས་བདག་མེད་སའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་
སོགས་གསུངས་བ་བྲངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོས་
ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
བར་གསུངས་སའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདིས་ཚོས་ནམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་
སའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་ཉེ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་
ནས་ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ལ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་ཏུ་མི་ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱེ་འགག་ལ་
སོགས་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་དོན་དམ་
པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྲང་དོན་ཏུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་འགལ་ཉེ། དེ་དག་མདོ་འདིས་
ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྤོང་དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་
མཚན་མོད་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི། བྲང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བརྟན་ནས་
ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་

ཅམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣང་བོ་ལྟ་བུ་མདོ་
དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྐྱར་བར་གཟུགས་
མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་རི་བཞིན་
པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྲངས་དགོས་པས་བྲང་དོན་ནོ། །འབྲེན་ལུགས་
ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་
དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་རྣམས་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
པས། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་
པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་
ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འཛིན་
པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་ལ། གོང་ལོག་བསྐྱིགས་ན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱ་རི་
བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་མདོ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་བཞེད་
ཅིང་། ཐ་སྣང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལྟར་
འཆད་དོ། །

མདོར་བསྟུན། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་

ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་སྐྱུར་བ་དང་མ་སྐྱུར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་སྤྱི་
 མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པར་མི་གཟུང་བར་སྐྱ་མ་ནས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་བས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་
 བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་གིས་
 དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་པའི་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོགས་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་
 མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་
 གཤེགས་དང་རྒྱན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་སྤྱི་ལོ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་
 གྱི་ལུགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་
 བྱི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་རིམ་གྱིས་
 བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་དང་མ་སྐྱུན་པར་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པས་མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཚ་སྤྱེ་ནས་མདོའི་
 དོན་དུ་འཛོགས། །

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་གཞུང་འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་
 གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མིན་

བར་དབྱ་མའི་དོན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྤེལ་
ཞིབ་ཏུ་བེད་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་དེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འབྲུང་དང་གསུང་རབ་འབྲེལ་
ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་། ། དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་
བསྟན་པ་། ། ལ་གཉིས།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།

དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅམ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཏུ་འདོད་ན། འོན་དེ་ཅམ་མེན་པའི་
བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དོན་དམ་བར་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགག་བྱ་དེ་རི་
འབྲ་བ་ཞིག་སྟམ་ན། འདིར་བདེན་པར་བྱུང་བ་སོགས་སུ་འདིན་པའི་འདིན་ལུགས་
སམ་དེས་རི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་བའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པོར་མ་ཤར་བར་དེ་
རྣམས་སུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྗོད་འཇགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་བྱུང་
ན་གཞོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་བྱུང་བའི་སྤྱི་བ་བྱེད་འདི་འོ་ཞེས་མང་དུ་སྦྲས་ཀྱང་དོན་
ལེགས་པོར་མི་གོ་བས་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་བར་འབྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པའི་འབྲེལ་བར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དམ་
པ་ཞེས་པ་ནི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྤྱི་ཡིན་འོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་

འདི་ལོ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་
 པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་
 སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་བྱུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 བཤམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 ཏུ་བཏགས་ནས་བཤམ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་བྱུབ་པས་དེའི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤམ་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་
 དང་ལྡན་པས་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་འདོད་པས་རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཉེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
 མཚན་ཉིད་པར་བཤམ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་
 དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པས་མིན་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མོད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་
 འགྲེལ་བཤམ་ལས་བཤམ་དོ། །

དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་
 དང་དེ་ཁོ་བ་འཇམ་པའི་སྐྱོས་འགྲུབ་དགོས་ན། དེས་མ་བྱུབ་པའི་སྲིད་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་དུ་མ་བྱུབ་ཅེས་སྐྱོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ལོ་ན་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞེས་ཏུ་བྱུབ་ན་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་སྐྱེས་ན། དཔེར་
 བ་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱུལ་པའི་གཞི་ཤིང་དང་མོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྐྱེད་པ་

ལ་ཏྲ་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལ་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ལ་སོགས་པ་
དེར་མི་སྐྱེད་ཞེས་སྐྱེ་མི་ལྷན་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུ་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་
པ་ལ་དེར་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་གྱི་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ལོ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ། །

འོ་ན་ལྷ་གྲུ་རང་ངོས་ནས་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བའོ་སྐྱེས་
ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སྐྱེལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མིག་
བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལས་དེར་སྐྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེར་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཡང་ཐ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོ་ལ་དེ་
ལྟར་སྐྱེད་པའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་སྐྱེ་བའི་གཉུག་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
སྐྱེ་བ་མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོའི་སྐྱེད་པའི་དབང་གིས་མ་
བཞག་པར་སྐྱེ་བའི་གཉུག་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་
དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་དབྱུ་མ་སྐྱེད་པ་ལས། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྐྱོན་པ་མཚོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་པའི་ངོ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་
འཇུག་པའི་སྐྱོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པས་དེ་དག་གི་བསམ་བའི་
དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་བརྗོད་གྲོགས་ལ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་འབྲེལ།

བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་དབྱེད་པའི་སྐོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་ཐ་སྡད་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ལུས་ཀྱང་། ཐ་སྡད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་
གྱིས་མི་གཞོན་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྡད་ཏུ་དོན་ཡོད་པར་འཛོག་ལུས་
སོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་
སྡད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐོའི་སྤང་བའི་དབང་
གིས་མ་བཞག་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྟོས་སོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེས་གཞི་དེ་དག་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་
ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དབང་གིས་མ་བྱུབ་པའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སྤང་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་
འཛིན་ཡིན་ལ། བརྗོད་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་སྟོང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་སྐྱབས་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དབྱེད་བཟོད་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་
སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ལུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་

གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཡང་བདེན་མེད་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་འོ། །འདི་
པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དོན་ལེགས་སོར་འོས་མ་ཟེན་པས་རིགས་ཤེས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་
ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་ནས་སྡོམ་གྱིས་མཁས་པ་དག་ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་
ལ། ལ་ལ་རིགས་ཤེས་ལུལ་མེད་དང་། གཞན་དག་རིགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་
སྡོམ་པ་སྲེ་ནས་ལུལ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདྲིན་གོ། །མདོར་ན་ཚོས་གྱི་བདག་འདྲིན་ལྷན་
སྐྱེས་འདི་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་ཚོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་
འགོག་པ་དངོས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མཉན་པ་དང་བཤད་པ་
དང་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་འདྲིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཅམ་ཞིག་གཞོན་ཏུ་སོང་བ་ཡང་
ཡང་བཟག་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྤེའི་བདག་མེད་
འཆད་པའི་སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་བལྟོ། །

གཉིས་པ་ ། དེ་རྗེས་ལྷན་འགོག་པ་ ། ཞེས།

དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན།
ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་འགའ་ལུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་ལྷན་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་ཡབ་
སྲས་མངལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དང་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་
གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས་བཤད་དེ། དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས་ནི་དོ་རྗེས་གཟེགས་
མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དང་ཏུ་བྲལ་ཡང་
གསུངས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འགའ་ལྷན་
དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །

པ་རོལ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གཞན་སྡེ་བས་
 ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་བསྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་
 པར་གྲུབ་པ་ན་ཚོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་མི་
 འགལ་མོད། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་
 མེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་
 གཞོན་པ་བསྟན་ནས་ཚོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས།
 ཚིགས་ལས་སོང་མོ་གཞན་མེད་དེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 པའོ། །དཔེར་ན་གཞན་སྡེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་
 བས་རྟག་པ་ལས་སྡེ་བ་བཀག།

མི་རྟག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་དུས་མཉམ་ལས་སྡེ་
 བ་བཀག་མི་མཉམ་པ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཞིག་པ་ལས་སྡེ་བ་
 བཀག། །སྲ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྡེ་བ་ལ་བར་དུ་ཚོད་མ་ཚོད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་
 ཚོད་པ་ལས་སྡེ་བ་བཀག་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ཅུང་སྟོང་། །དེ་ནས་མ་ཚོད་པ་ལས་
 སྡེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཚོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལས་མ་ཚོད་པ་གཉིས་
 སུ་བཅད་ནས་སྲ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རུལ་ཤ་
 རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཚོད་ན་ཡུལ་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་དབུ་མ་སྦྲང་བ་ལས་འཆད་དེ། གཞོན་པ་སྟོན་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཚ་ཆ་
ཅན་ལ་གཅིག་ཟ་དང་གི་བརྟན་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདིའོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ལྟ་
བྱ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་སྐོ་མང་འོ། །

སྐོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་པོས་བདེན་གཉིས་སུ་བདེན་བྱུ་བ་འགོག་པའི་
རིགས་པའི་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འགོག་ལ་མཐར་འཇུག་པའི་གཞོན་པ་མཐར་གཏུགས་
པ་ཡང་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུ་དང་འབྲེལ། །འདི་དག་གུང་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་གི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་རིགས་པའི་ལམ་ཚེན་པོ་སྦྱེ་རིགས་པ་ལ་སྐོ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་གི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་གི་
རིགས་པ་ཡང་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་གིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་
ལྟར་བགམ་བ་ཏེ་ལ་གཉིས།

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་།

དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྦྱེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་དང་།

དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་རི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ལ། ལེགས་
ལྷན་གྱིས་སློབ་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པའི་སློ་
ནས་སློབ་མ་བཟོད་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུང་། མ་སྣང་དུ་སྤྱི་
བད་གི་ཉེན་འགྲེལ་སྐྱུ་མ་ཅོམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སྐྱུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་ཤེས་པ་ལྟེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པོ་ལ་དུ་སྤྱིན་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ་ཞེས་འཆད་དེ། མ་སྣང་དུ་སྐྱུ་མ་ཅོམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །

ཡི་ཤེས་སྣང་པོ་དང་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀམ་ལ་ལྷི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གྲུང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་
ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་མ་བཤད་དོ། །ལྷ་བ་གྲགས་པས་ནི་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་བཀའ་བས་དེ་དང་རང་
གི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་
ལུགས་ནི་དབུ་མ་བ་གཞན་གྱིས་བཀའ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་
གཞན་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་

བཞེན་དུ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བཞུགས་ལན་དང་བཅས་པར་
 བསྐྱེད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བའི་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྐྱེད་བཅོས་
 གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་སོ། །དེའི་
 ལྷིང་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྦྲས་པ་དེ་ཉིད་དབྱ་མ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་བསྐྱེད་
 བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 མཐའ་། འདི་ལྟར་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འདི་ག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་
 མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ལྷིང་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ལྟོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལུགས་དབྱ་མ་པ་གཞན་དང་སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཀྱིས་དོན་སྦྲ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྦྲས་པ་རྣམས་དབྱ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་པས། དབྱ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གི་
 ལུགས་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་
 བྱི་དེའི་སྤོང་ནས་འཛོག་པ་ཤིས་ལྟར་ཡིན་པའི་ལྷིང་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་གང་རུང་
 གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འབྱུང་བས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་
 ཉམས་པའི་འདི་ག་རྟེན་པའི་ཚོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་
 རིགས་པས། འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་

དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་ལོ། །

བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།

གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །

གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན།།

ཞེས་སྲུངས་སུ་དངས་བ་དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གྱི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་འཆད་
མོད་ཀྱང་ད་མིན་བར་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་བཤད་དེ་ཚོམ་པ་པོ་ཞི་
བ་འཚོལ་ཡིན་ཞེས་བ་ཡང་མིང་མ་སྐྱེ་བ་འཇུག་ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱུ་ལ་
སོགས་བ་ཚོམ་མཁུན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་ཚོམ་བའི་དགོས་བ་བཤད་བ་
ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་བའི་འགྲེལ་བར་བཀག་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་
ཇི་སྟེར་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མདོན་སྐྱེས་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་བསམ་གྱང་
གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་བ་སྐྱེ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་
ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་བསམ་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་བ་གང་དག་
མདོན་སྐྱེས་དང་རྗེས་སུ་དབག་བ་དག་གིས་དམིགས་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཇུག་དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་
བ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འཇུག་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་ཡོད་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བའི་རྒྱ་
འབྲས་བཀག་བ་ལ་དོན་དམ་བར་དེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་བ་རིགས་གྱང་མ་

སྙད་ཏུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་
 མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་ལ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་ཏུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ། འདི་ནི་དབྱུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་
 སྙད་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སོར་སྐྱབ་
 ལ་མིན་པས། དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་
 པས་དེ་ལ་དམིགས་བསམ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་ལྷིང་མ་མཇད་ཅེས་སྐྱབ་པར་མི་
 དིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། འདི་དགག་བྱ་དེ་དོས་བཟུང་ནས་རི་ལྷུང་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ ། ལ་གཉིས།

ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བསྐྱབ་ནས་དེ་
 མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རི་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་
 བར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུ་མ་ཐལ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་
 གྱེ། གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ། །འབྲས་བུ་འདི་སྲོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ལ་རང་གི་སྲུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་
 གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཅའ་ཏེ། དོན་གཅིག་པའམ་
 དོན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྲོགས་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་འདོགས་
 བྱང་ན་ལས་གསོག་པ་སོ་ལ་སོགས་པར་འདོག་ཏུས་ལ། མ་རྟེན་ན་འདོག་མི་ཏུས་

བས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚེ་མ་པར་དེའི་ཐ་སྐྱད་གང་ལ་
བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་དུ་ཅིང་བཅའ་ནས་འཛོག་ན་གང་
ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་གྲེ་བཤ་ཏུ་སྐྱབ་
ནས་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐ་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ནས་པར་བཅད་ཅམ་
གྱི་མེད་དགག་ལ་ནམ་མཁར་བཞག་པ་ཡན་ཅད་ཀྱང་རྒྱེ། ཚད་མས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ན་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་རི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅའ་བ་ན། དེས་རྙེད་པའི་དོན་མེད་ན་
ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛོག་གོ། །

རྟོག་གའི་གཞུང་ནས་དོན་གྲེད་རུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང་། མདོན་པའི་
མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་མའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་
ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །

ཟླ་བའི་ཞབས་གྱི་ལུགས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་ཐ་
སྐྱད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་རང་གི་ཐ་སྐྱད་འཛོག་ལུགས་ནི་ཚིག་གསལ་ལས།
གཞན་ཡང་ལུས་གྱི་རྟེན་ཅན་ལྟར་བར་དུ་གྲེད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པ་མ་བཏགས་ན་གྲུབ་པ་རྟེན་པ་པོ་མཚི་གྲུ་དང་། མགོ་ཡི་རྟེན་ཅན་རྟེན་པ་པོ་
སྐྱ་གཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དཔེ་འདི་རིགས་

བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ས་ནི་འདི་ག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་
བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་
རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་བ་མིན་པའི་ས་
མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
ལས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བའི་བྱེད་པར་གང་གི་ལུས་
དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྐྱོན་བ་པོས་ཀྱང་མཆི་གུ་དང་
སྐྱ་གཅན་མིན་པའི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས། འདི་ག་རྟེན་པའི་
བརྒྱུ་བ་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མཆི་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྐྱས་ཉན་པ་པོའི་
དོགས་པ་སེལ་བ་ནི་རིགས་ན། སྐྱ་བ་མིན་པའི་ས་མེད་པས་ས་ཡི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྐྱ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་དེ་འདྲ་བསལ་རྒྱ་མཚོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་
མཚུངས་སོ་ཞེས་ལན་མཛད་ནས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྐྱོན་
ཉི་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་རྟེན་ལུས་དང་མགོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་རྟེན་བ་མཆི་གུ་དང་
སྐྱ་གཅན་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་
དཔེར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་བཅའ་ན། དོན་ཐ་དད་པ་མི་རྟེན་
དེ། སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ལ་སྐྱ་གཅན་དུ་བརྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་མཆི་གུ་དང་དེའི་ལུས་
ཞེས་པའི་དོན་བཅའ་ན་སོ་སོར་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཀལ་ལན་མཛད་ནས་
གསལ་བར་གསུངས་ཉི། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། གལ་ཉེ་དེ་ཅུ་ཞིག་དམིགས་

བས་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དོ་ཞེན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམས་བར་དཔྱད་
 པ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བཟླགས་བར་
 ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་པ་པོའི་ངོང་གཞི་ཚོས་དེ་ཅུ་ཞེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ཐ་
 ལྷན་དེའི་དོན་ལ་བཟླགས་པ་ན་ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་
 གཅན་མི་རྟེན་པས། དེ་དག་གཞི་ཚོས་སུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཚོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
 གཞན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཇོག་ལུགས་སོ། །ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་དཔྱད་པ་དེ་ལྟར་གྲས་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མ་དཔྱད་
 བར་འཇོག་གོ་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །

དཔྱད་ནས་འཇོག་ན་འཇོག་མི་ལུས་པ་དང་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལུགས་
 ཀྱང་། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། ཇི་ལྟར་རྣམས་བར་དཔྱད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྐྱ་གཅན་དང་མཆི་གྲུ་གཉིས་ཀྱང་
 ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ལྷས་བྱིན་
 གྱི་གཟུགས་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དེ་གང་བཟླགས་པའི་
 གཞི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་གཟུགས་དང་སེམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་ཚོས་དེ་དག་
 ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མིན་ལ། དེའི་གཟུགས་སེམས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ལྷས་
 བྱིན་མི་རྟེན་པས་དཔྱད་ཅིང་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ལྷས་བྱིན་འཇོག་ས་མེད་
 པ་ནི་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་

བ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ས་བྲིན་མེད་པ་མེན་བས་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀྱང་འདྲིའུ་ཅེས་བཤོ། །

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འདྲིའུ་ཚུ་ལ་ཡང་། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་
བར་དབྱེད་པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་
བའི་མཚན་གཞི་མེད་ལ། མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་བར་རྟེན་མེད་བའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའང་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་
ཀྱིས་པན་ཚུན་ལྟོས་བ་ཅམ་གྱི་བྱུབ་པའི་སློ་ནས་བྱུབ་བར་རྣམ་བར་གཞག་པར་
མཚད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་སྲ་བ་སོགས་མཚན་མཚོན་དུ་འདྲིའུ་བ་ལ་
ཡང་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྣང་འདྲིའུ་བའི་འདྲིའུ་གཞི་དེ་སྲ་ལྟར་བཅའ་ནས་རྟེན་
བའི་དོན་ལ་འདྲིའུ་བ་དེ་གཉིས་འདྲིའུ་མི་རུས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་བའི་སློ་ནས་དེ་
དག་ཡོད་པར་འདྲིའུ་བོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་འདྲིའུ་ཚུ་ལ་འདི་དེས་བ་ཁོ་ནར་ཁས་སྐྱང་དགོས་པ་
རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་བ་ནི། ལུང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་
མི་ཐ་བར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྷན་བ་མ་
ཡིན་ནམ་དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མི་འགྱུར་པོ། །འཐད་
བས་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་ན་མཚེ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཚེ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་
རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་

ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ནི་སྲར་ལྟར་དབྱེད་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་འཐད་པས་བཞག་པས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ། །

འོ་ན་བདེན་གཉིས་ལས།

རི་ལྟར་སྒྲང་བཞིན་དོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། །

རྣམས་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དབྱེད་དོན་ལ་མི་འཛོག་པ་བྱེད་གྱི་བྱུང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབྱ་མ་བ་གཉིས་གྱི་ལུགས་གྱིས་དཔྱོད་ལུགས་རི་འབྲེལ་གཤིས་དབྱེད་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་པའི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྲར་ལྟར་དབྱེད་པ་ཅམ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་བཞེད་དེ།

སྲར་ལྟར་བྲངས་པ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བད་དང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ལན་མང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྲར་ལྟར་ཐ་སྙད་གྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་གྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་

དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

འདིར་མིང་གི་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་སློབ་གང་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་
པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་
པ་མི་བཞེད་དོ། །དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་
གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་འདོགས་མི་ཉུག་ལ། གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་འདོགས་ཉུག་པར་འདོད་པས་
སློབ་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གིས་སློབ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེདོ། །

དེ་འདྲ་བའི་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཚོས་རང་གི་དོས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་
པར་འགོ་བར་འདོད་ཀྱི། སྤར་བཤད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་དེ་ཅམ་ནས་མི་འདོད་པས་
ཐ་སྟད་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་
ཀུན་རྗེ་བ་མིང་དང་བརྟུན་དང་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཅམ་ཀྱི་སྤྱི་གང་
གཞོན་པ་ཡང་མི་མ་སྟུན་ལོ། །

འོ་ན་འདྲིལ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མི་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་
སོགས་དབྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ལ་འོངས་པ་དང་སྐྱེས་ཞེས་སྤྱར་
མི་རུང་རམ་སྟུམ་ན། འདིའི་ཚོལ་ཚུལ་དང་དཔྱོད་ལུགས་ལྟ་མ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ།
འདིས་ནི་འགྲོ་འོང་གྲེད་མཁན་དང་འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
བཏགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་མ་ཚོམ་པར་ཐ་སྟད་དེ་དག་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་
སྟུམ་ཏུ་དབྱུང་ནས་འགྲོ་འོང་བྱིས་པ་མིན་ཀྱི། འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྟད་རང་དགའ་བར་

འབྲུག་པ་ལ་རང་དགའ་བའི་བཏག་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་བཏག་པ་ཁས་སྦྱངས་པ་
ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཐ་སྡུད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་ཡོད་པར་འདྲིན་བའི་བདག་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིན་ཚུལ་མིན་ལ། སེམས་
ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཙོ་བོར་དགག་དགོས་པས་དེའི་འདྲིན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟེ་སྤྱི་ནང་གི་
ཚོས་རྣམས་ཐ་སྡུད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོར་ནས་
ཡོད་པར་འདྲིན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་འདྲིན་
ན་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དང་མིག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་དེ་ལྟར་འདྲིན་ན་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་ལ་དེས་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་བརྒྱུད་བ་དེས་ཐ་སྡུད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱུང་ནས་བརྒྱུད་བ་མིན་
ཀྱང་འདིས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྡུད་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་
དེ་རི་ལྟར་ཡོད་དབྱུང་བ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྗེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་མ་དབྱུང་པའི་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
པ་དང་། གཞུང་རྣམས་ནས་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་
བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདྲིན་པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་བརྒྱུད་
ངོ། །འབྲུབ་མཐས་སློལ་བསྐྱུར་བ་ཁ་ཅིག་དང་བརྟེ་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐ་
སྡུད་འདོགས་པའི་སློལ་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡོད་པའི་མིང་དེ་ལྟེ་སྐོར་མི་ལུས་
ཀྱང་དེའི་དོན་ལོད་དེ། གཞན་དུ་ན་བདག་གཉིས་སུ་འདྲིན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་

འཇུག་རྟོ། །

རྣམ་འགྲོའ་སྐྱོད་པ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་
སྤེང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་བདག་གཉིས་དང་དེར་ཞེན་
ལྷགས་དོན་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིས་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐོ་
ནས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་དེ།
འཇུག་པ་ལས།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་དགོལ་སྤྱིར། །

ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །

ཞེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་སྤྱི་ཡི་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྤྱི་བར་
མ་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་
ཞེག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཉེ་དེ་མེད་པ་ནི་
བདག་མེད་པའོ། །

དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཉོགས་ཉེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རག་མ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་
པ་ཅམ་མིན་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྐྱོད་ལྷགས་ཡོད་པ་རང་དབང་པའི་ངོ་བོ་འོ། །

གལ་ཉེ་རང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ནས་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་བར་དུ་ཚད་
མས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་པའི་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱབ་པ་འདོད་ན།

འོ་ན་སྤར་རྣམ་འགྲོའ་སྐྱོད་པ་བས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་

བ་བཀག་ནས་མིང་དང་བདམས་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་ལག་ལ་ལོ་སྐྱམ་ན། སྐྱོན་
མེད་དེ་དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་ལོན་གྱིས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་གི་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཅའ་ན་མི་རྙེད་པར་
མི་འདོད་པས་འདི་པས་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་
དག་གི་གཞུང་ལས་རོ་ལོ་དང་ལྷན་པར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མིང་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་
དེ་གཉིས་སྤང་བའི་སློབ་པ་གཟུང་འདྲིན་རྒྱུད་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པས་འདི་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དང་མི་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་། ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཤི།

རྣམ་འགྲུབ་སྟོན་པ་བ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་
ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཞིང་། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཉན་
ཐོས་སྡེ་པས་གཏན་ལ་པམ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད་པར་
བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱོད་སྡེ་སྟོན་པའི་
དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་
རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་
སྐྱེ་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྲིག་རྒྱུ་དང་མི་ལམ་དང་དབྱུ་བ་རྗོས་པ་
དང་རྩེ་རྩེ་བྱུང་དང་རྩེ་ཤིང་གི་ཕྱང་པོ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་
འོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་གྱི། འདི་དག་ནི་སློབ་པ་ཡང་ཡིན་འདི་དག་
ནི་རྒྱན་པ་ཡང་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི་དོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་བོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་པོ་ལྷ་བདག་མེད་པའི་དཔེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་
བ་དང་ཚུ་བྱང་དང་ཚུ་ཤིང་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་སྐྱུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འདི་དག་རྣམས་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་
སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། བདག་གི་
དོན་ནི་དོ་མོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

གཞུགས་ནི་དབུ་བ་རྗོས་པ་འབྲ། །

ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དྲངས་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་
མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དུག་ཚུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། མེད་ལྟ་
རྒྱུ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་བཤད་དོ། །ཡོད་ལྟ་རྒྱུ་
པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་མུ་ངན་ལས་
འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམས་པའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
གསུངས་མེད་ཀྱང་། ལན་མང་དུ་དང་བར་མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་
མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས། དཔེ་དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱང་
ཡང་མེད་པ་སྟོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་ཀྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མིན་
ལོ། །བདག་གི་སྐྱེ་བོ་དོན་ཀྱང་ཚོས་གྱི་དོ་མོ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་

མོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་
བར་འགྲུང་རོ་ཞེས་བཀག་གོ། །འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཚོས་ལ་བདག་
མེད་པ་ཅམ་ཞེས་མི་སྟོན་གྱི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ཚོགས་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྲུང་ཞེས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ཤེས་
བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀུན་ལམ་ཡི། །
གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མང་།།
ཅེས་བ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་གང་ཞེས། །སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས། །
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ཚོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བས་བསྐྱབས་ཏེ། །རིགས་བ་རྩུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།

ལྷ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །
དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱིས་བཤད་ཏེ། །

ཅེས་གསུངས་ལ། །རྩུབ་པའི་དོན་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལས་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་ནས་དོན་དེར་ངེས་པར་ཅ་ཤེ་ལས་
བསྐྱབས་པས། །ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྟོན་དུ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་
འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲེ་

སྤོང་དུ་ཚོས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་སྤྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་
མི་སྤྱབ་གྱི་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ་། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྤྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་
གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་
རྣམས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ར་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་
སྤང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་སྤང་པོ་རྣམས་དེའི་ཞོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། རའི་གཟུགས་ར་
ཡི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སུ་འཛིན་པས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ངས་
དབང་བར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེས་ན་རྗེ་ཞོལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའོ། །དེ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཙམ་གྱིས་ནི་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཙོད་དོ། །

བཏགས་ལུགས་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཞོ་བོ་ཙག་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་
དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྤྱོད་དོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་སྤྱིར་བདག་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་
དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་
རྟ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙན་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་
ཅོ། །དེའང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཛོལ་བར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་
དུ་བདག་དུལ་བས་མཚོ་རིས་འཛོལ་བར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་དུ་འཛོལ་
ཅས་ལྟར་དང་། སྤང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་

པའི་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་སྐྱོད། །

སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་
གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། ཀུན་གཞི་
འདོད་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱན་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་དེ་
དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སྤྱོད་གས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

ཟླ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ཞེགས་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་
སྟེད་དུ་བཏགས་པ་ཚམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ལྷབ་པ་མི་ཞེགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ་ཚོས་གྱི་
བདག་འཛིན་བཞིན་འོ། །

གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་ལྷབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་པས་ལུང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པར་བརྩུང་བའི་
ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱས་
ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤར་བདེན་པར་བརྩུང་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྲི་བ་མེད་
པས། ལུང་པོ་བདེན་པར་བརྩུང་ནས་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ལྟོག་པའི་དོན་མེད་པར་འཆད་དེ། །འཇུག་པ་ལས།

ཁྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །
གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །
སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་སྤྱིར། །

ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ག་ཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་
འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྟན་པའི་
སྲིད་གསུངས་པ།

གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །
ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །
གང་ཆེ་བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། །
ཉོན་མོངས་སྐྱལ་གྱིས་ཟེན་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་འདྲིན་སྐྱེ་བའི་
དམིགས་པའོ། །གཞན་གྱི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེ་
སྟོན་ལས།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་
ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྩུང་བ་ལྟར། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་
ཀྱང་སྤང་བོར་མི་རྩུང་བའི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་
རྟར་བཏགས་པ་ཚོགས་ཅན་དེ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྐྱུམ་ན།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།

འབྲུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྟོན་པོ་དང་མེག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ལོ། །བྱམ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

འཇུག་པ་ལས་ཀྱང།

མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །
དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཅེས་བདག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་མདོ་ལས། དག་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བུ་ནི་
སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་
དམིགས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་བ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྤང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་
ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་པོ་དེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་
བཀག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་སྤྱིར་སྟོན་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །
གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་སྤང་པོ་བདག་འདོད་ན། །
དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །
གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

འདི་ས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་དག་གིས་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རོས་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཅོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་བརྒྱུད་བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ང་ཡི་ར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་བའོ། །

གཤམ་ཏེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་སྤང་བོ་མི་འཐད་ན། མདོ་ལས།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། །

ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་བོ་དང་བདག་གཅིག་དང་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིག་ལྟ་སྐྱེས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤང་བོ་སྐྱེས་བྱེད་ཡོད་པ་དང་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་བརྟག་ནས། རིགས་པ་ནི་སྤང་བོ་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་གཞན་ཡང་རྒྱུད། སྤང་བོ་ནི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །

འདི་ཉིད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས།

གལ་ཉེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྲུར། །

ཞེས་དང།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་རྒྱང་བའི་རིམ་པ་ཀྱུན། །

བྱམ་སྐྱམ་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་བར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྩ་ཤི་ལས།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་མན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཡོད་
གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷུབ་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྒྱང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་
ཡང་འཛོག་པར་གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་
སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མཚོན་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཛོག་ཀུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་
མཐོང་བའི་མིག་མཚོན་སྦྱིན་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་མཚོན་སྦྱིན་ཡང་མིག་
མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་བསོས་པ་ན་ང་ན་བ་དང་བསོས་
སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཀུས་ཤིང་ངའི་མིག་ན་ཞིང་བསོས་སོ་
ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་ལྟར་ཡང་འཛོག་ཀུས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་
བདག་གི་བ་གཉིས་ཀར་འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གྱིས་འཛོག་པ་མིན་ལོ། །ཚུལ་དེས་སྦྱི་
ནང་གི་སྦྱེ་མཚོན་ལྟམ་པ་དང་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་
ཐོས་པ་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་སྤྱི་རྗེ་ལ་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཏུ་མི་རུང་
བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་སོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་
ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། རང་སྤྱི་གཞན་གྱིས་རྗེས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་
ཤེས་སམ་མུང་པོའི་ཚོས་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་ཅི་
མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་བཏགས་པ་ཚམ་མ་གཏོགས་པའི་རོ་
བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ཚམ་
དེ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་ཏུ་སྤོང་བ་སོགས་ལེགས་པར་འདོད་ཤེས་པ་
ཞིག་དགོས་སོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི།

རི་ལྷོ་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ཏུ་གཏན་ལ་པབ་པ་བཞིན།
རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཅའ་བས་མ་རྟོན་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་འདོད་པས་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །འདི་ཉིད་སངས་
རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་དངོས་གཞིར་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་ ། ཉི་ལ་བརྟེན་ནས་འབགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཧེལ་གསུམ།

བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ལྷ་རགས་སོགས་ཀྱི་མུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱད་པར་དང་།

སྤྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མུན་མོང་མིན་པའི་
ཁྱད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་མུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་སྟེང་བདག་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་གཅིག་
དང་ཐ་དད་སོགས་རྩེ་བུ་ཡུང་མི་རྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་མཚོང་སྤྱི་ནོ། །མིག་གོ་ཞེས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་རྩ་
བོ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི།
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་
བཀའ་བ་འགྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཚོས་སྟོན་མེད་པའོ། །

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་སྟེང་བཞག་
པ་ཡིན་པར། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་
སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྷན་པ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་ལ་ཚོས་
འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།

གནས་པའམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། །
དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་བྱུང་བར་ཅན། །
སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །
གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །

ཞེས་སོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དབྱུང་བས་ཐ་སྣང་ཏུ་འཛིག་དགོས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣང་གི་
ས་སོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་ཀྱང་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་དེ་རི་ལྟར་
ཡིན་བཅའ་ནས་བདག་གམ་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་བ་མེད་པ་ཁོ་
ནར་འཛིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་མ་
དབྱུང་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་གི་སྤྱིར་གང་ཟག་འཛིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་
ལུགས་འདིས་བཞག་པ་ལྟར་སྤྱང་གི། །ཡུང་པོ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ་དང་ཡུང་པོ་
ཚོགས་ཅམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་དོན་ཏུ་
གཉན་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། བདག་དང་བདག་གི་བཞི་འཛིག་རྟེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་
འཛིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་
བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། འཇུག་
འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
དགོས་སོ། །

འདི་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས།

ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་སྐོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྐོལ། །

ཞེས་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ཡོད་ལྟ་དང་
རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་མེད་ལྟ་གཉིས་ཇི་སྲིད་མི་འདོར་བ་དེ་
སྲིད་རུ་མ་སྐོལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་
ཤེས་པས་སྐོལ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །སྐོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ལས་སྐོལ་བ་
ལ་ཤང་རུ་མི་རུང་སྟེ་སྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

དེ་བཞིན་རུ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་སྐྱིག་རྒྱ་ལྟ་ལྟ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། །

འཇིན་པ་དེ་ནི་རྫོངས་པ་སྟེ། །རྫོངས་པ་ཡོད་ན་མི་སྐོལ་ལོ། །

ཡོད་པ་བཞི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་བཞི་རན་འགྲོར་འགྲོ།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་སྲིད། །གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཐར་པར་འགྱུར། །

ཞེས་འཁོར་བ་ལས་སྐོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྲངས་པ་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་དུ་གསུངས་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་བཟག་པ་དང་
དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་བཟག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་
པའི་སྤྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་སྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་སྲ་བའི་བདག་མེད་ངེས་དོན་དུ་འདོད་
བར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་པ་ཀུན་ལས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་
འཛིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདོག་ཚུལ་ཡང་མི་འབྲ་སྟེ། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་
སྐྱབ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ལུགས་འདིས་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས། མེས་པ་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་སྲ་ཚོགས་
གྱིས་ཉེན་པ་གཟིགས་ནས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་དངོས་པོའི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཅ་ཤེ་བཅུམས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཉི་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་པས་སྤོང་མིག་བསྐྱེད་པས་ཉེ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་རྟོག་པ་ན་ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་དང་། ཅེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་སྤང་བས་གཉི་སྤྱད་ཀྱི་
སྤྱད་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་གནས་མེད་པ་ལ་
ཆགས་སྤང་མི་སྟེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱུ་བ་ལས།

སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་སོ། །
ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་སོ། །

དེས་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཉི་སྤྱད་དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་

དང་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྗོན་པ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་
 དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས། གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་
 འོ། །བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷན་
 པར་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་བ་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྲུར་བ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་དང་།
 འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོ་
 འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོང་
 པོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་པའི་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་བཤད་འོ། །

མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་འགའ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་ཅ་བར་གསུངས་ལ་ངེས་འགའ་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཅ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགའ་པོ། །རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིན་ལྷན་

མིན་ལོ། །

ཚུལ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་
ཚུལ་ལས།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་ལྷན་ས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང་། །
དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཞེས་པ་ལས་མ་
རིག་པ་འགག་ཅིང་དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་པར་གསུངས་སོ། །མ་རིག་
པའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་མ་འབྱུང་བས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྐྱུག་ཀུན་ལ་གནས་འབྱུང་ཏེ། །
དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཉི་སྐྱུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འབྱུང་། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི། །མཐོང་ན་གཉི་སྐྱུག་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །
དེ་སྤྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་མ་རིག་པ་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་
དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
ལུགས་འདི་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སྐྱུན་དབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས།
རང་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་སྐྱེས་གྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་

འགོག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་དང་གཤགས་འགྲེད་པ་ཙམ་གྱི་
མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །

འོ་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྐྱབས་མི་མ་སྐྱབ་
བ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་རི་ལྷོ་ཡིན་སྐྱེས་ན།
དེ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
བས་བྱུང་མཐའ་སྐྱོ་མ་བསྐྱུང་བ་ལ་མེད་དེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །
བདག་གིས་བྱ་འདི་སྤྱེད་ཅེས་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང། །
ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྐྱེས་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཤིང་
སྤོང་གི་ས་པོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྤོང་བསྐྱབ་ནས་འདི་བདག་
གིས་བཅུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་པས་ན་དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་ལུག་སྤོང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྤོང་པོ་བཅུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་
བར་ཐལ་བས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྐྱུར་ན།

གང་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །

བདག་ནི་ནོ་ལོ་སྐྱུ་དུ་རྩོགས་དེས་ན། །

དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་སྐྱབས་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བརྩམས་པའི་ས་མོན་དང་ན་བའི་ལག་པ་ཤིང་སྤོང་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཤིང་སྤོང་བརྩམས་པ་དང་གང་ཟག་དེ་ན་བར་འཇོག་མི་ལུས་ན་དེ་གཉིས་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་གཞན་གྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་སྐྱབས་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་སྲིབ་གང་ལ་བྱེད་སྐྱམ་ན། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་བའི་ངོས་འཇིག་ལུགས་འདིའི་སྐོར་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ། །ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་པ་ནི་དབྱེ་བཙོན་པ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེའུ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་གཞན་ལ་དམངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་པས་བཀག་གྱང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་གཙོད་པའི་གོགས་

སྲུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་སའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱང་འཇུག་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྟུན་ལོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ནི་འཇུག་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྐོ་བར་
བྱེད་ལ་རྗེས་སྲུ་བཤོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སའི་སྲུར་སྲུག་
པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གྲངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཤེས་སྐྱིབ་འདི་སྐོང་བ་ལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཉོགས་སའི་ལམ་སྲར་བཤད་པ་ལས་
གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་དང་དུས་ཤིང་པོར་གོམས་
མ་གོམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྲངས་སའི་བྲུང་པར་བྱུང་ངོ། །

གསུང་རབ་ལས་བདག་འདྲིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འདྲིན་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
སྲ་རགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་སའི་གནད་ཀྱིས། བདག་འདྲིན་གཉིས་མི་འདྲ་
ཞིང་བདག་མེད་མཐོང་བས་སྐྱིབ་བ་རྗེ་འདྲ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྩལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་
དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲང་ཇེས་ཀྱི་བྲུང་པར་ཡང་སྲར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱུང་ལོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་དང་གནས་རྩལ་
དང་ངོ་བོ་རྗེ་སྟར་ཡིན་དཀའ་བས་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉུངས་ན་མཐའ་མི་ཚོད་
ཅིང་མངས་པས་འདྲིགས་ནས་མ་སྐྱོས་སོ། །

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་གཉིས་རྗེ་སྟར་འཛོག་པའི་རྩལ་མི་འདྲ་བས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་དེ་ཉོགས་མ་
ཉོགས་དང་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་གཉིས་དང་སྐྱིབ་བ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བའི་བྲུང་ཚོས་རྣམས་བྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩེ་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིགས་ཁས་མི་ཡིན་པའི་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ ། རྟེ།

དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤར་སྤར་ཡིན་པས་རྒྱན་ལྷགས་
ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དཔལ་ལ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་བྱུང་པར་དབྱེ་མི་ལུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནི་
མེད་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྒྱང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་དབྱེ་བར་མི་ལུས་ཏེ།
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། འདི་ལ་དབྱུ་མ་པ་གཞན་
དག་སྤྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་རྣམ་རིག་པ་
ཤེས་པ་ཡོད་སྤྱི་རོལ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ལོ། །

ལྷགས་འདིས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་མི་སྲིད་པར་
བཞེད་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་མི་མ་སྤུན་པ་ཡིན་
ལོ། ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཚོས་གང་རུང་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
འཛོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྲེད་མི་ལུས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་གོ་
ལུས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་ལུས་སོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་
རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྤྱི་རབས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པའི་རིགས་པས་ནི། མྱེ་རོལ་ཚ་མེད་འགོག་བྱས་ཀྱང་མྱེ་རོལ་ཡོད་པ་
འགོག་མི་བྱས་པས་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོན་
བར་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་ཡང་ས་བརྩུ་བ་ལས། ཁམས་
གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་དེ་དག་འགོག་པ་ནི་མདོ་དེའི་
དོན་མིན་ཏེ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་མདོ་
ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་དང་འབྲོ། །

མྱེ་རོལ་སྐྱུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་ནི། ལྷུང་དེས་མྱེ་རོལ་མ་བཀག་ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཆད་
པ་ལྟར་རྒྱ་བ་མི་བཞེད་གྱི། མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དེ་དང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་
སོ། །དེས་ན་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་མདོའི་དོན་མིན་ཞེས་
བཀག་ལ། ལང་གཤེགས་གྱི་ལྷུང་འདི་ལ་མདོའི་དོན་མིན་ཞེས་མ་གསུངས་གྱི་ལྷུང་
དེ་དྲང་དོན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོར་ལྷུང་པོ་ལྷ་ག་ཁྱད་མེད་པར་བར་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་
ཞིང་མདོན་པ་ལས་ལྷ་གའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་
པར་བྱ་སྟེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཚུལ་
དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མྱེ་རོལ་སྐྱུང་དུ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་དེ་
འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་འབྲེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ལས་ཀྱང་
ཀུལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་ཀུལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་

ཉམས་སྐྱོལ་ལོན་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས།

གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་མིན་འཇིག་རྟེན་པ་འང་མིན། །
དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་ཏུ་བྱས་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

འཇགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །

འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤའ་བ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་
ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སློབས་འབྲུང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་
གཞག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་
ཆེ་བཟུགས་འགགས་ན་བཟུགས་བརྟན་འགག་པ་བཞིན་ཏུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྣ་
ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་བྱུ་བ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་དེའི་འགྲེལ་པ་
ལས་བཀའ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་སྤི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་སློབ་མེད་དེ་འདི་ལྟར། ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་
ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་ནས་སྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་ཞིག་པ་
ལས་འབྲས་སུ་འབྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་

ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛོག་བྱས་པ་ལ་ཞིག་ག་
དངོས་པོར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་ཀྱན་གཞི་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་སྲིར་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མི་འགག་པ། །
དེ་སྲིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་བྱས་སྲིར། །
ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང། །
འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉེས་ཀར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤྲོ་བར་མ་
ཟད་ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ།
འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་སྲིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉེས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་རྣམ་པ་རྒྱུར་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་
རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་
ལྷོ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱན་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་སྲིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་དེའི་
གོང་དུ་བཤད་པའོ། །ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་པས་མ་མའི་འཆི་སེམས་དང་དང་པོའི་སྐྱེ་
སེམས་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་མོད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཤེས་
ན་དེས་གཞན་རྣམས་ཤེས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་ལ་བཤད་ལ། མངས་

བས་འདྲིགས་ནས་འདྲིར་མ་སྒྲོམ་སོ། །སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབྱུས་མཐའ་ལས།

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་། །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །

རབ་ཏུ་སྒྲུའོ་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་བས་ན་དེ་ཡང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་སྣང་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་ཚིག་གསལ་དང་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཅ་ཤེས་རྣམ་པ་འདད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །

རང་རིག་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྲ་མ་དང་དེ་འགོག་པ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་འདྲི་སྣང་གསུངས་ཏེ། སྣང་མ་སྤྱོད་བ་དབྱེ་བ་མི་སྲིད་བས་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱོད་བ་ལས་སྤྱི་ལ། དེ་ཡང་སྣང་འདོད་མཐོང་རོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ངས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་སྣང་གི་སྤོ་འདྲི་བྱི་ཤེས་པ་སྣང་བ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པོད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤོང་ན་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤོང་དགོས་པས་སྐྱབ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྲ་མ་སྤྱི་མའི་སྤོང་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་མའི་ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་འགྱུར་བས་རང་གིས་སྤོང་དགོས་ཏེ། སྤོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྣང་གི་ཡུལ་སྤོང་བ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། འདྲིར་རྗེས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་སྤྱོད་ན་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། བསྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་རང་རིག་སྤྱིར་རོལ་

ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་བྲན་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་རྒྱ་
ཤེས་དང་མེ་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པ་གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །འདི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་རང་
རིག་བཟུང་བའི་དབང་ཏུ་མཛོད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔེ་མི་རྟེན་པས་སྡོ་འཛིན་ཀི་སྤོང་བྱེད་ཡོད་དེ་ཏུས་སྤྱིས་དྲན་
པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་བ་སྡོ་བོ་བཞིན། ཞེས་འགོད་ན་འཇང་དཔེ་ལ་རྟགས་ཚོས་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འབྲ་བ་སྐྱབ་མི་ཏུས་པས་རང་རིག་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་དང་འབྲ་བས་དངོས་སུ་མ་སློམ་ཏེ། སྤོང་བ་ཅམ་སྐྱབ་ན་འཇང་
གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འབྲ་བར་མ་སློམ་སོ། །

རང་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི།

གང་སྤྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤོང་གྱུར་དེ་ལས། །
དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །
དེ་སྤྱིར་ང་ཡིས་མཚོང་སྐྱམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །
འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་མ་སྤྲད་རྒྱུ་ལ་ལུགས་ཡིན། །

ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །

རང་རིག་མེད་ན་དྲན་བ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་སྐྱམ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྲར་
བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་དྲན་བ་སྐྱེ་བའི་དྲན་རྒྱལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྲ་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་བ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་སྲར་སྡོ་བོ་མཚོང་བ་སྤྱིས་
དྲན་བ་ན་ངས་སྲར་མཚོང་ངོ་ཞེས་སྲར་མཚོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཚོང་བར་དྲན་

བས་དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྲུང་གི་སྲོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་སྲོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་
སྲུང་རང་རིག་གོ་སྐྱུ་མ་བཤོ།

འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཡང་སྲུང་གི་ལུལ་སྲོན་པོ་སྲོང་བ་
དང་སྐྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ལུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྲུང་ངས་
མཐོང་སྐྱུ་དུ་དྲན་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ། །དེ་ལ་སྲུང་གི་སྲོ་འཛིན་གིས་སྲོང་བ་དང་
བཅད་པའི་ལུལ་སྐྱིས་ཀྱི་སྲོ་འཛིན་དྲན་བས་མ་སྲོང་བ་དང་མ་བཅད་བ་མིན་པའི་
སྐྱབ་ལྟེད་དུ། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྲོང་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་གིས་གཞན་མིན་པའི་སྐྱིར་
ཞེས་བཤོད་པོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་བས་སྲོང་བ་ཉེར་སྐྱས་ཀྱིས་དྲན་བར་
ཡང་འགྲུང་པོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གི་ལྟར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ན་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོས་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྲུང་སྲོ་འཛིན་གིས་མཐོང་བ་ལ་
སྐྱིས་དྲན་བས་མཐོང་ཞེས་མི་འཛིན་བས་སྲོང་དྲན་གཉིས་ལུལ་གཅིག་ལ་འགལ་
བས་སྲུང་ངས་མཐོང་སྐྱུ་མའི་དྲན་བ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགལ་པོ། །དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་
གཉིས་རྣམས་གཞན་མིན་ཞིང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོས་དེ་ལྟར་འཛིན་བའང་མེད་བས་སྲ་
མས་ལུལ་དེ་བཅད་བ་ལ་དྲན་བས་ངས་བཅད་དོ་ཞེས་འཛིན་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་
སྲོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྲོང་བ་སྲུ་མས་དངས་པའི་དབང་གིས་ལུལ་ལ་འཇུག་གི་རང་
དབང་དུ་ལུལ་བཅད་རྒྱུ་མེད་བ་ལ་ཡིན་གི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་
སྐྱད་དུ་མི་བཞེད་བ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བ་འགོག་བ་
འདིའི་མཐར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་མ་ཚོད་བ་དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གསལ་བར་ཡང་བཞེད་པས་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་བ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོན་མེད་ལ། ཤེས་པ་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་ཚོད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མར་མེ་དང་མི་འདྲའོ་ཞེན། སྤྱོན་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཚོད་མས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྤྲིས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་གཞན་གཉིས་གྱིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་བྱམ་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བར་གྲུབ་པོ་སྤྲིས་ན། འོན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་ཉིད་རང་རིག་ལ་རག་ལས་པས་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པོ་སྤྲིས་ན། མར་མེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་སྤྱོད་སྤྲིས་ན། མི་རིགས་ཏེ་ཐུན་པས་སྤྱིབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དང་ཐུན་པ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་སྤྱིབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འདོད་ན་ཐུན་པ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྤྲོད་བན་ཚུན་ལྟོས་པར་མ་ཟད་དོན་ཡང་པན་ཚུན་ལྟོས་བཏགས་ཅོམ་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཆོད་རྫོགས་ལས་ཀྱང།

གལ་ཉེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་ནམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །

ཁོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འཇུག་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འཇུག་འཇུག། །

ཞེས་རང་རིག་བཀག་པའི་རིགས་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

མོ་ན་ངས་སྐྱུ་སྐྱོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱས་པའི་ང་ཞི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྐྱོ་
འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་སྐྱུ་བྱས་པ་དེ་སྐྱོ་འཛིན་བྱས་པར་རི་
སྐྱུ་འཇུག་སྐྱུ་མ་ན། སྐྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྐྱོན་པོ་མཐོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
གཉིས་འགལ་ཡང་ཤེས་བ་དེས་སྐྱོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
འཛོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། སྐྱོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བས་སྐྱོན་པོ་མཐོང་བ་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངས་སྐྱུ་སྐྱོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་བྱས་པ་དེས་སྐྱོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
བ་བྱས་པ་ཡང་ཅི་ཞེས་འགལ། །

གསུམ་པ་། རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་བྱུང་བར་བཤད་པ་
ལ་། ཤེས་གཉིས།

རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱུང་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་རི་སྐྱུ་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས་
དང།

རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱ་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་སྐྱུ་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་
དགོས་ལ། འདི་སྐྱུ་འགྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་

ཤིན་ཏུ་གནས་མོད་ཀྱང་། རང་སྤྱིའི་གཞུང་ལྟུང་བ་རྣམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་
བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འབྲེད་ཐལ་ལྟུང་འཐད་ཅེས་པའི་ཆེ་བའི་གཞུང་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་བ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ། །

བྱུང་ཚུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཤམ་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་
བ་བྱུང་བ་མི་འདུག་པར་སྤོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་། དེའུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐབས་
བྱེད་དང་བཞེད་ཀྱི་གསལ་ལ་གཞོན་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཤིང་རྟེན་སྤོང་བྱེད་ལ། བརྒྱ་
པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྤོང་དཔོན་ཚོས་སྤོང་གི་འདོད་པ་འབོག་པའི་སྐབས་ཤིག་
ཏུ་རང་རྒྱུད་འབོག་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་ཤིག་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟུང་བ་མི་
འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤྱང་ངོ། །དེའི་
གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་
རང་བཞིན་འབོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །

ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བ་
ཆིག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྤོན་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཀག་
པའི་འབྲེལ་བ་བཤམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆེ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྤོན་བཞེད་བ་རྣམས་འདུག་
མི་འདུག་གི་བཤམ་པ་འོར་རྒྱུར་སྤྱང་ཞིང་། ཞེ་བ་འཚོ་དཔོན་སྤོང་ལ་སོགས་པས་

ཡུང་རྒྱ་ལས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྐྱོང་མཛད་སྐྱོར་ལྷན་པོའི་མཛད་སྐྱོར་།

དེ་ལ་སྐྱིད་སྐྱོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྟེད་ཏུ་
ཡང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་ལྟེང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་
ཅད་ཆེས་འཐད་པ་དང་། དེ་ཡང་འདིག་རྟོག་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྟོག་འབྱུང་རིམ་
བར་ཁས་ལུང་དགོས་པའི་རྟོག་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་
བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་
སྤང་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཡུང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་འདི་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་སྤང་རོ། །

འདི་ལ་བརྗེ་ཉ་ཁ་ཅིག་ཅེས་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པའི་ཉག་ས་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་
མས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་ས་འཐད་ནའང་དེ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་
འཐད་རོ། །དེ་ལ་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉག་ས་སུ་འདོད་པ་ནི་
མི་རིགས་ཉེ། སྤྱི་ཚོལ་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྤང་ཚོལ་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་
དེའི་མཛོན་རྗེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཤེས་ཉེ་དེར་ཐག་བཅད་ཡུང་སྐྱོབ་བ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཉེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལུང་ས་པའི་སྐྱོན་ས་
ཡུང་འགོག་པར་མི་རིགས་ཉེ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་
པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གིས་གཞོན་བྱེད་བསྟན་ནས་
འགོག་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ་གཞོན་བྱེད་ཏུ་ཐག་བཅད་ཡུང་སྐྱོབ་བ་སྤྱིད་པས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚད་མང་གི་

དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྲབ་བ་རྟོགས་ཀྱི། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་མ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་པའི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁས་སྦྲངས་བ་ཅམ་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་གྲབ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཚད་མས་གྲབ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ཡང་ལིན་ཏུ་མི་རིགས་ཉེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཁྲབ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་དོན་ལོག་པར་བརྒྱུད་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལྟར་ཚང་མར་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བར་སྐྱབ་བ་ནི་ཚང་མར་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མར་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བར་སྐྱབ་བ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚང་མར་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཚང་མར་གི་མེ་ཡོད་བར་སྐྱབ་བར་འགྱུར་ཉེ། ལ་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་ཁྲབ་བ་སྐྱབ་བ་ན་རྟོགས་སུ་གང་བརྒྱུད་བ་ལ་ཚོས་སུ་བརྒྱུད་བ་དེས་ཁྲབ་བ་སྐྱབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚང་མར་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་ངེས་པའི་གཞི་དང་ཁྲབ་བ་ནི་དེར་ངེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། རྟེན་འདོད་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྲབ་བ་དེ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་དཔའི་ཚོས་ཅན་རྒྱུར་བ་ཅིག་སྟོན་ཅིག །

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟོགས་པར་སྐྱབ་བའི་ཁྲབ་བ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་བ་ཡང་བྱམ་པའི་བྱས་བ་ལ་བྱམ་པའི་མི་རྟོག་པས་ཁྲབ་བར་སྐྱབ་བ་ག་ལ་ཡིན། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྲབ་བ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དུ་ས་ཀྱི་ཁྲབ་བར་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་བ་དང་བྱས་བ་ཅམ་ལ་མེ་ཡོད་དང་མི་རྟོགས་པས་ཁྲབ་བ་སྐྱབ་བ་ཁོ་ན་

ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲུལ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 ལོག་པར་མ་འདྲིན་ཅིག། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྗེས་སྤྱི་འབྲངས་ནས་སྡོག་པ་
 གཅིག་པའི་དཔུང་འབྲུལ་འདོད་པ་ནི་རྩལ་ཁྱེད་པས་རྩ་ཕྱུང་དུང་སྤྱངས་ལ་འཇུ་བ་
 དང་འབྲེལ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་གས་སམ་འདྲིན་སྤངས་དོན་ལ་མི་
 འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་བཀག་ནས་མ་དཔུང་བ་འདི་གཞུང་གི་ཐོག་གས་པའི་ཚད་མ་འདོག་
 ཅིང་། བཀག་པའི་སྟོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་ལུགས་ལ་རིགས་
 པས་དཔུང་བཟོད་མི་འདོད་ཅིང་བ་རོལ་བོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱི་མོད་ཀྱང་།
 ཐ་སྙད་པ་དང་དེ་ཁོ་ནར་སྐབ་མ་སྐབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་དཔུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ནར་སྐབ་མ་སྐབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་ཡང་མི་སྤང་ལ། སྤང་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅོལ་བས་མི་རྟེན་པའི་མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཚམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་འདོག་མི་ཤེས་པར་སྤང་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་
 མེད་ཅེས་མང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱས་པ་ཚམ་དུ་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མས་སྐབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་པ་རོལ་བོས་
 ཁས་སྤངས་པའམ་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་
 རྟོག་འགོག་ལ། བདེན་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཚམ་གྱི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་རང་
 རྒྱད་ཀྱི་ཏྲགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ཀྱང་རྩོམ་དང་
 དོན་དམ་ལ་བརྩམས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་སྐྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་
 མིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོར་སྐྱང་བ་ཚམ་མོ་
 ཞེས་སྤྱི་སྟེ། འདི་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རང་རྒྱད་འགོག་པ་རྣམས་ལ་མེད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་

རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལུགས་འདིའི་སྐྱེ་མེད་མ་
ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཁས་སྦངས་ལ། སལ་མོ་ཆེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
ཡང་བཀག་པས་ལུགས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་གཙོ་བོར་སྒྲུང་རོ། །དེ་དག་གི་དགག་
གཞུག་རྒྱས་པར་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྟོལ། །

གཉིས་པ་ །རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེབ་བྱ་སྐྱེབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་ཉེ་ལ་གཉིས།

རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེབ་བྱ་སྐྱེབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུགས་ནི་
དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན་ནི་
ངེས་པར་རང་རྒྱུད་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་བོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་ལེགས་ལྡན་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་མི་འདོད་ན་ནི་
རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་བྱ་དགོས་པས་འདི་ཡང་དགག་བྱ་སྤོ་
ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་ཐུག་གོ། །

དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེབ་
བྱ་དང་དེ་སྐྱེབ་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དང་ཚད་མ་དང་གཞུག་བྱ་རྣམས་འདྲོག་པ་འགལ་བར་
མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་ཙམ་འབྲེལ་ལས་རྒྱས་
འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སམ་མ་སྤང་བར་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་བཀག་
ཅིང་། སྐྱོན་དེ་པ་རོལ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་གང་གི་ལྟར་ན་
རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་

བར་དབྱེད་པ་འདིར་འགྲུར་ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་
བརྟུག་པ་གཉིས་གྲས་པའི་སློབ་དེ་འཇུག་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་བར་སྐྱེ་བ་ལ་
སློབ་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་སུན་འབྲིན་ལ་མགོ་མཚུངས་གྲས་པའི་ལན་དུ།

སུན་འབྲིན་པས་སུན་དབྱེད་བྱ་མ་མཉན་སུན་ནི་འབྲིན་བྱེད་དམ། །

འོན་ཏེ་མཉན་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །

དེས་བར་སློབ་པ་ཡོད་དེ་ལ་འགྲུར་གྱི་བདག་ལ་སློབ་པ་འདི་ནི། །

ཡོད་པ་མེན་པས་ཐལ་བར་འགྲུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་ལ་སློབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཅ་
བ་ལས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སུན་དབྱེད་བྱ་དང་སུན་འབྲིན་པ་གཉིས་
ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་པ་མེད་པ་ནི་རང་མཚན་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་
སྐབས་སུ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སུ་རིའི་བྱས་རབ་འཕྲོར་ལ་སྐྱེས་པའི་
ཚོས་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོབ་པ་འཚོབ་བམ་སྐྱེས་པའི་ཚོབ་པ་འཚོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་
དེས་པ་ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཅི་ཚོབ་པ་དང་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་དེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་གྱི་གཉིས་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་ནི་མེན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་དང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་

ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་བར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དངས་ནས། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ངེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐམ་བར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་བར་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྲིན་བ་དག་ཀྱང་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བར་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་སུན་འབྲིན་བས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སུན་འབྲིན་བས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་བརྟན་གཉིས་གྱིས་ངེས་ལན་མངོན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། །དབྱུང་ནས་ཐོབ་བྱ་གང་འཐོབ་ངེས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་མ་རྟོན་པ་ན་དེས་དེ་བཀག་པར་འདྲིན་པའོ། །ཡོད་མོད་གྱི་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་མིན་པས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མིན་བར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་དབྱུང་བའི་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །དེ་མན་ཆད་གྱིས་ནི་གཉིས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་ན་མི་རྟོན་པ་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པ་དང་མ་དབྱུང་བར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་ཏུ་གསལ་ཡང་ཡང་དབྱུང་མ་དབྱུང་གྱི་ས་ཚིགས་དཀའ་བས་དེ་ལ་ནི་སྤར་

བཤད་པའི་དབྱིང་ལུགས་བཞི་པོ་ཞེས་དགོས་སོ། །གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཅམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ན། གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་པ་རིགས་ཀྱང་དངོས་
པོའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེའི་དབྱུང་པ་མི་རིགས་པའི་དོན་ལོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་པ་བཀག་ནས་མན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འདྲོག་པར་གསུངས་ལ། ཚོད་རྒྱུ་རང་
འབྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་ཅུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་
གསུངས་སོ། །

སྦྱིད།

གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་
པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་རུ་
གསུངས་པ་ལ། ཉུགས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་
བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདྲིན་པ་རང་གི་རྣོ་ཕྱོས་ཡང་བར་སྟོན་པ་ཅམ་སོ། །

གང་ཡང་ཚོད་རྒྱུ་ལས།

གལ་ཉེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད། །
ཅེས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ཉི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་སྲིད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་དང་སྟོགས་མེད་པའི་
དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱ་པ་ལས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྟོགས་ནི་ཡོད་མིན་ག། །

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་རྣམ་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོགས་མེད་པས་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྲིད་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྐྱབ་པས། དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་མི་རྟེན་དོ། །ཞེས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བཏགས་
ཡོད་མ་དབུད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཕྲོབ་ཅེས་དབུད་ནས་
སུན་འབྲིན་པ་མི་རིགས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་སུ་དབུད་ནས་སུན་འབྲིན་པའི་སྐྱབ་
ཀས་ནམ་ཡང་སྐྱབས་མི་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་མ་དབུད་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་
བརྒྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་རོ། །དེའི་སྲིད་ཚིག་གསལ་
ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྐྱེད་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྐྱེད་མཚན་དུ་སྟོགས་གཞན་ཁས་
སྐྱངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་བཤོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལུང་དེ་རྣམས་དྲངས་པ་
ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའམ་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་མི་

རིགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རིགས་ཞེས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་སྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ལ་དགག་པ་
བདེན་པ་དང་དེ་བཟུང་པའི་བཟུང་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་
དང་ཡེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷན་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ ། ཅི།

གལ་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་ལྷན་བཞུགས་པའི་སྐྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་
མིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་རྟགས་སྐྱབ་པ་ཟུང་བུ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཟུང་པ་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཁས་སྲུང་
དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་རང་རྒྱུད་
འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་དེ་པ་རོལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་ཚུལ་
དང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་འཆད་
དོ། །དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞོན་པ་
ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱོར་ན་རང་གིས་ནི་བདག་སྐྱེ་
ཀུན་རྗེ་བ་དུ་ཡང་ཁས་སྲུངས་པ་མེད་པས་རང་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱར་མི་དགོས་ལ།
གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱ་སྟེགས་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ལས་འགོག་པར་རིགས་པས་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བར་བཟུང་ན་ལེགས་

སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་སྣང་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པས་དེ་ལ་སྟོས་
ནས་ཁྱད་པར་སྐྱོར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པས་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་གྱི། བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་བ་འོལ་སོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་
དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཞི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
སམ་རྟགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་ཁས་མ་
ཚངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་
མིག་སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བ་དེ་གང་གི་
ཁྱད་པར་ཡིན། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་སྐྱེ་
བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱས་ནའང་གཞན་ལ་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བཤད་གོ། །

དེའི་སྐྱོན་སྐྱོང་ལ་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
ན་སྟེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་ན་བསྐྱབ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འབྱུང་
རོ། །འདི་སྣང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྟེ་སྐྱ་ཚམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞེན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་

ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེའི་ལན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་
གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་ལ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་
ལོག་ཐང་དང་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀའ་
གོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྤྱུབ་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཅམ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཚོས་
ཅན་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཉེ།
དེས་རྙེད་པའི་ཡུལ་ན་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱང་
བའི་རྩུན་སྐྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་སྣ་མ་དེ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་པ་
གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྐྱང་བ་ལ་ལྟོས་
ཉེ་འཇུག་པར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞག་བྱ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་རུས་པས། རྟོག་པ་
དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་སོང་ས་སྐྱང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་
རང་མཚན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཐ་སྐྱད་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ཅིག་ལ་ཚད་མར་
འགྲོ་དགོས་ཤིང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་
པའི་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འགལ་བས་རྟགས་སྤྱི་མ་འགྲུབ་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འཇུག་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་བྱིར་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་རུས་

སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇམ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་མི་
རྟག་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་རྟག་བའི་ཚད་མ་ཞེས་གང་རུང་གིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་
ཚད་མ་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྐྱུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་
འཇུལ་མ་འཇུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་
ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུབ་མི་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སྐྱེ་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མས་སྐྱེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་སྐྱེ་འཇམ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ།
མིག་སོགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་མིག་
སོགས་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གང་དུ་
ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇམ་བ་མི་འགལ་བས། མིག་སོགས་ཅོམ་ཚོས་ཅན་
དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དོ་སྦྱུང་ན། དོགས་པ་འདི་འདྲ་
ཅི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་དོན་
མེད་པས། རྒྱ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་སྟོགས་མ་མཛད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་འདྲ་བའི་ཚོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་ན།
དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་
ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་
དོན་དེ་རང་གིས་ངེས་པའམ་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཅིག་ཏུ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་དེས་
གོ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་མ་འཇུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དང་རང་
གིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཛོག་གིས་སྟོན་ཏེ་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལས་

དེས་ལྷུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སློབ་འགྲུབ་པ་ལ་མཚོན་པ་
ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྟོམ་ཉེ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་
དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་འཛོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཡང་ལོག་གྲང་དངོས་
པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སློབ་པ་ཚོད་པ་ག་ལ་ཡིན། འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་
གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལུགས་ཡིན་གྱི་
རང་གི་ལུགས་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་
ཚོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་སྣང་གྲང་བདེན་
གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྣང་དང་དོན་གང་གིས་གྲང་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་
དགོས་ཤིང་། དེ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པས་ཚོག་
པས་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་བརྟགས་པའི་སློབ་
བརྗོད་ག་ལ་འཇུག་སྣང་དུ་སེམས་སོ། །

ཟླ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཅམ་པོ་ག་ལ་སྲིད་སྣང་
དུ་དགོངས་ནས་བྱུང་བར་དོར་བའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། །

འདི་དག་གི་གནད་ཉོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས།

སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་གྲེད་དག །རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྲེ་བ་བྱས། །

ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་གྲེད་པ་

དང་། ཐམ་འགྲུར་བས་འདིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་
ལ་འདོག་ལ། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྲུར་
རོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་
ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གྲུབ་པར་འདོག་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་
བས་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་དུ་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་
སོན་གནས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
གཉིས་འགལ་ན། དེགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་རྟེན་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་
བ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྲུར་ལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པ་མི་
འདོད་པས་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྟེན་དགོས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཇི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
འཇལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅམ་གྱི་སྐྱས་ནི་མ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། སྟོན་དང་པོ་ནི་མེད་དེ་དེགས་ཤེས་རྗེས་དབག་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་
ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེས་རྟེན་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་མིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐྱ་ཡང་ཡིན་ལ་བརྟུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུང་སྐྱ་རྟེན་ཀྱང་དུང་སྐྱ་རྟུན་པ་མ་རྟེན་པ་མི་
འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཅམ་གྱི་ངེས་བརྒྱུད་སྟོར་ས་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་བ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱ་བ་
པོའི་བརྗོད་འདོད་ནི་ཡོད་ཚུལ་ཇི་སྟེང་ཡིན་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་
དབག་པར་འདོད་ནས་ཅམ་སྟོན་གྱི། མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པ་འགོག་

བ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དབྱུང་བ་ཞིབ་མོ་འདི་གཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་པ་
འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་དེ་སྐད་དུ་སྦྲ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་
གྱིས་བདག་གི་དོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །

རྟེན་ཚོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟེང་ནས་གྲང་
གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མ་ཐུན་གྲང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་
གྲུབ་མཐའ་མི་མ་ཐུན་པ་མིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་དོན་བཀག་ནས་ད་ནི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་
བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྲ་མི་རྟག་པར་སྦྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་གྱིས་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་
མཁའ་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཅན་འཇམ་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་གྲང་། བཀང་ལ་ཚད་མར་སོང་
པའི་སྦྲ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་
སྦྲེ་བར་སྦྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྦྲུབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་
སྦྲུབ་པ་འདི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
གཉིས་བཀང་ཡང་མི་འཇམ་གྲང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞན་ལོ་ཞེས་ཐན་
ཚུན་སྟོན་པར་མི་རུས་པས་མི་འདྲའོ། །འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་
ནམས་གྱིས་དེ་འདྲའི་བྱུང་བར་དོར་བའི་སྦྱི་ཐན་ཚུན་དུ་སྟོན་རྒྱ་མེད་གྲང་། དོན་དམ་
པར་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་མ་གྲུས་པའི་སྦྱི་ཚོས་ཅན་དུ་གསུང་
རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྦྲུབ་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་དགག་གྲུའི་ཚད་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་

བས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱིས་
བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབ་ས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་སྐྱེ་འཇུག་བའི་ཚད་མ་སྐྱེའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྐྱེས་པ་
ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །

དེ་ནི་སྣང་རྒྱུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐལ་
འགྲུང་བས་སྣང་རྒྱུ་ལ་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་གྱུར་
བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཅན་འཇུག་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་རྒྱ་མེད་
དོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་
གསུངས་པ་དེ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ་
བོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་འཇུག་མ་
འཇུག་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་སྟེད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པར་
རིགས་སོ། །

འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཇུག་པ་ལས།

- དངོས་ཀྱུན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །
- དངོས་སྟེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར། །
- ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །
- མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །

ཞེས་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་ཤེས་བྱ་བརྟུན་པ་སྟེ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མང་དེ་བ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེ་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་ཟེ་དགོས་སོ། །

དེ་འབྲེལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཅམས་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོར་བ་ཅམས་ཕྱི་ཕྱོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཚོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སྐྱོག་པ་ཅམ་ཀྱི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་རུང་ལ་གྲུབ་པས་མི་ཚོག་གས་སྐྱམ་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཚོག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་སྐྱན་འབྲེན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྨང་གིས་ཀྱང་ལུགས་སྲ་མ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་གི་གཞོན་པ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མར་གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་དུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་སུན་འབྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྐྱར་བ་འདི་དང་རང་རྒྱད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཕྱི་ཕྱོལ་གྱི་ཁས་སྨངས་ལ་མ་འགྲིས་པར་ཚང་མས་དོན་ཀྱི་སྤོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅམས་གྲུབ་ཚུལ་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་སྐྱེད་པ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་
ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མ་ཟེན་གྱི་ཤོད་དུ་རང་གི་དོ་བོས་
ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་བྱུང་ལུགས་
འདི་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱ་མི་ལུས་པས་ཉལ་ས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་
ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉལ་ས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །

རྟེན་འབྲུང་གི་གཏན་ཚིགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
གྲུ་རང་གི་དོ་བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་བཞུགས་པ་ལ། རང་ཉིད་ལྷ་གྲུ་རྟེན་འབྲུང་དང་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་བ་
དང་། གཞན་གྲགས་ཞེས་ཟེར་བ་མིན་གྱི་སྤྱད་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་
དུ་བསྐྱབ་ས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཚད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་པའི་
དོན་ལོ། །ལྷ་གྲུ་དང་དེ་རྟེན་འབྲུང་སོགས་སུ་ཐ་སྟོན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུང་
བ་ཡང་ཚོལ་སྤྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་
བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་དོར་འབྲེས་ནས་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་
ལྟོད་པས་སྤྱད་ལྟར་སྤྱི་ཚོལ་སྤྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་ལུས་སོ། །

ཐལ་འབྲུང་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཁས་སྐྱབས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་བྱུང་
ཚུལ་བརྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི།
དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་དུང་དོ། །ལྷ་
གྲུ་ལྷ་གྲུ་ལ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་

གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་གྲས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྟ་བུ་སྐྱེས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་སོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་
 ལས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། རྟོག་པས་འདིའོ་སྣམ་དུ་གང་
 བཟུང་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཀྱང་
 རྒྱུ་མེམས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ནས་མཚན་འཛིན་དུ་འདུག་
 སྣམ་ནས། ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་རྫོམ་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་
 ཅིས་མེད་པའི་འོག་ལྟ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་གཞན་
 འགྲུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་
 མི་ཚོག་གི་ཚོག་གི་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རང་རོལ་ནས་གཞན་
 བ། ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་ཁོ་རང་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའམ་འདོད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ན་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་
 སྦྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པ་འཇཉལ་བའི་རྒྱུར་མེད་མི་རུང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད།

ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་པ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབྱེ་མ་པར་མི་འཛོག་གམ་སྣམ་ན། ལྟོ་
 ལྷིང་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བྱམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མས་གདོད་སྐྱབ་དགོས་པས་
 དེས་གཞི་དེ་བྱམ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྐྱ་མི་རུས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བྱམ་པ་ལ་

རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་
ཀྱང་། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་སྣང་མི་ལྷན་པ་
བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་
སྐོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞུས་གྱིས་བཞེས་པས་དབྱེ་མ་པ་
ནི་ཡིན་ནོ། །

དབྱེ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ་
བཅས་ལྡན་གྱི་དགོ་སྤོང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་དང་
འགལ་བ་ཅོམ་གྱིས་དགོ་སྤོང་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། རྩལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ ། ལ་གཉིས།

དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།

དེ་དང་བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེ་ལུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྤེལ་བ་དང་བྱང་
ངེས་འཇོག་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོབ་
དཔོན་འདི་རི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་གྱི་གཞུང་
ཞུངས་མ་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་
ཞུང་པར་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །

འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །

བར་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་བའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ་
དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བཏགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་དུ།

ལེན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །
ས་སོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །
བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་དུང་ཞེས། །
འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི།

རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤོན་པ་སྤོན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །
སངས་རྒྱུས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །

ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་བར་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འོ་
སོ་ཉིད་དང་སོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་
གཉིས་དང་། སོགས་གྱིས་བསྟུས་པ་སྤྱི་རོལ་མེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་དེས་པ་
བཤད་པ་སྟེ་བཞི་བར་དོན་དུ་འཆད་དོ། །སྤྱི་མ་འདི་བར་དོན་ཡིན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་
བརྒྱས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་གོ་བྱས་པར་དགོངས་ནས། སྤྱི་མ་
གསུམ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་གྱིས་བར་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་

སྐབས་འདིར་ལུང་གིས་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། །

སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ལས་འགོག་
པའི་མདོ།

སྤྱི་རོལ་སྐྱེད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྐྱེན་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེན་པའི་རང་
དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི།
གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཡང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པས་བྱང་
དོན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་སྒོ་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་སོགས་བྱངས་པའི་མཐུན། དེ་
སྐྱེད་ན་ནམ་པ་དེ་སྐྱེད་མདོ་སྤེལ་ནམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལྷོངས་པ་ཐམས་
ཅད་བྱང་དོན་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྐྱེད་སྒོ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དཔེར་
བྱས་ནས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འདིས་ཞེས་
པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ཡི་རྟེན་འགྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་སོ་བཞག་པ་ལ་
འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་
ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྐྱེད་སྒོ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྗེ་མཚན་གྱིས་ནམ་པ་དེ་
སྐྱེད་མདོ་སྤེལ་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལྷོངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་
པས། ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་

ག་ཤེགས་ལས་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་
ཚུད་པར་བསྟན་པ་བྲངས་པའོ། །

བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བརྒྱ་བ་ལས་སེམས་ཅན་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཅན་གྱི་སྐྱེས་སྤྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། སྤྱི་
རོལ་བཀག་པ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ལོ། །

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི་སྤར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་
མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོད་པ་མེད་དོ། །རང་ལུགས་ནི་སྣང་པོ་བྲང་དོན་དུ་
གསུངས་པ་བྲངས་པ་དེས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་
མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྣང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས།
ལང་ག་ཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྲུལ་
བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ལོ། །དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་པས་རྒྱར་ཞེན་པའི་
རི་དྲགས་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ། བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ལོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་
སྤུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སླུབ་པ་དང་། རྗེ་
གོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་

དེ་མ་ཅན་གྱིས་དགྲིས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་གྱིས་དགྲིས་ཤིང་དེ་
མ་ཅན་དུ་གྲུང་པ་རྟག་བརྟན་ཐེང་རྟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྟོང་པོ་སྐྱ་བ་འདི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་
བདག་སྐྱེ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། ལྷ་སྟེགས་གྲུང་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་
ཏན་མེད་པ་ཁྲུབ་པ་མི་འདྲིག་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྐྱོདོ། །ཞེས་ལྷས་སོ། །

དེའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གྱིས་པ་བདག་མེད་ལ་སྐྱག་པ་སྤང་
བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་
མཚན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤང་མེད་ཀྱི་
སྟོང་ལུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་
སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་
ཞེན་པར་མི་བྱེདོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བུར་ལྟོང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་
ཀྱི་སྟོང་ལུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱད་དུ་འཁོང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་
སྤྱུང་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྟོང་པོ་སྟོན་པས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པོ་
བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེདོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་
རྒྱས་པར་མ་དྲངས་སོ། །

དེས་ནི་དགོངས་གཞི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་
དགོས་པ་བདག་མེད་ལ་སྐྱག་པ་སྟོང་བ་དང་། བདག་སྐྱེ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
བདག་མེད་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པོ་དང་བདག་ཡོད་
པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱབས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱེ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱས་པ་ནི་བརྟན་ཚོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་

བས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་
གཉིས་ཆེས་མི་མཚུན་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉལ་པ་
སོགས་སུ་བརྟན་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཀྱན་དུ་ངེས་པ་བརྟན་དུ་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལྷོན་པས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་
པར་བརྟན་ནས་སྤྱི་ནས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་དྲང་བའི་
ཕྱིར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་པ་འབྱེད་དགོས་པས། ལྷིང་
པོ་སྤང་ལྟར་གསུངས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་འདྲིན་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་
མཚུངས་པར་གསལ་བར་བརྟན་ཏེ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །

སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་དུང་བའི་སྤང་སྤིག་རྒྱུའི་དཔེ་དོན་སྤྱང་ནས།
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མདོ་འདིས་མདོ་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྟན་པའི་སྐོན་ས་
དྲང་དོན་དུ་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་ཅོད། འོན་ཀྱང་འདིས་
བཀའ་བ་ལྟར་མི་འདོད་ན་འདིའི་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བརྟན་ནས།
འདི་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ།
མདོ་སྤང་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྟན་ཞེས་བྱས་ན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་པ་ཅམ་དུ་
ཟད་དོ། །མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་
དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྐོན་སྤོམ་ཆོགས་ཉེ་བར་སྤོན་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་སྤོན་ཏེ།
ཞེས་མཚམས་སྤྱང་ནས་སྤང་དྲངས་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་

འདི་ཞེས་ཉེ་ཚིག་གིས་སྟོས་པ་ནི་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
མང་དུ་བྲངས་ནས་ཚོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདུལ་
བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཅེས་པ་སྟེ།
སྤར་བྱིས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ནོ། །

སྐྱ་རི་བཞེན་པར་བརྩམ་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་དང་མཚུངས་ལུགས་ནི།
སྟོང་པ་ཉིད་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ཚོས་གྱི་བདག་གི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་
ལ་བསམས་ནས་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་སྐྱས་བེན་གྱིས་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཡི་རྟག་པ་ཡང་དགག་བྱ་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་
འཇིག་མེད་མིན་པས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་འཇོག་མི་དགོས་པར་སྟོ་སེར་
བཞེན་དུ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་
བདག་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་རྟག་ལུགས་དང་བྱེད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཁས་
ཚངས་པར་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ལ་གཙོད་བྱེད་ནི་གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རང་
སྟེ་གོང་འོག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཁས་
མི་ལེན་ནོ། །

རྟག་པའི་དོན་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་རྣམ་བཅད་མིན་པའི་ཡོངས་
གཙོད་ལ་འདོད་བྱིན་ཆད། བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡང་བདག་

མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རེ་ཞིག་བཤད་པའི་
སྟོན་ཏུ་མི་རུང་བས། མདོ་སྡེ་དེ་དག་གིས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བདག་མེད་ལ་
སྐྱུ་ག་པ་སྤང་བ་དང་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་བྱང་བའི་སྲིར་ཏུ་གསུངས་སོ། །

དེའི་སྲིར་བྱང་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྐྱུ་མོང་བ་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བཤད་པའི་སྟོན་ཏུ་རུང་བའི་རང་སྡེ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རེམ་གྱིས་བྱང་བའི་སྲིར་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་གྱི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་
ལ་ནི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་ལོན་ཏུ་དགའོ། །

སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དངོས་སམ་དེའི་ལྷ་བ་ལ་ཆེ་
རབས་སྡེ་མར་གོམས་པ་ཆེས་བས། རེ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱུ་མོང་བ་
ཡང་རྫོགས་པར་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བའི་གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་བྱང་བའི་སྲིར་
གསུངས་པའི་བྱང་དོན་གྱི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་འོ། །དེ་
ལྟར་ཉལ་བ་སོགས་གྱི་སྡིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་བྱང་
དོན་ཏུ་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེན། རྒྱན་སྐྱུ་པོ་བཞོད་པ་ལས།

ས་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་དགེ་བའང་དེ།
སྡིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས། །དེ་བཞེན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད།
སྡིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། །ཚོའི་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞེན་གཤེགས་
པའི་སྡིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱབས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་
བཅས་པ། ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་ཏུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་

དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྐྱ་ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་། གང་ལ་བསམས་ནས་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲ་མ་བྲང་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་
མ་ཡང་བྲང་དོན་ཏུ་འགྲུབ་པོ། །

འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པའི་སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་བའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི་
དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། ཀུན་གཞི་གང་གི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་
པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐུན་མོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོན་ཏུ་བྱང་ལ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །
སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །
བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །
རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་འཛོགས་པ་ན་གྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་
བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྤྲ་ལྟར་བྲང་དོན་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་
བྲངས་པའི་འོག་ཉིད་ཏུ། རྒྱ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་

དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་
རྒྱད་པ་འདི། ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དོ་མོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤེལ་བ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས་རྒྱད་པ་ཞེས་པའི་བར་སྐྱར་བཞིན་གསུངས་ནས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་
བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འདོག་ཅེ་ན།
འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་
དོན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལ་ལྷན་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་
རྗེས་ཡོད་ཅམ་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་དུ་མ་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པར་གསུངས་པ་ནི་བྲང་དོན་རོ། །དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པ་ཅམ་སོ། །དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བརྒྱུག་པའི་སྤྱིར་དང་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པས་
རྒྱད་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་དོན་རོ། །སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་
གཞོན་བྱེད་ནི་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རམ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཞིང་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པ་ལ་འཆིང་གྲོལ་སོགས་གཏན་མི་
བྱུང་ཞིང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྱུང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་ཁོ་ནས། དེ་དག་རང་

གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་མཐར་
ཐུག་པའོ། །

ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་
སྐྱར་བ་ལ་ཡང། སྐྱང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམས་པར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་བསྟོན། །ཞེས་མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་
བ་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྐྱར་བེན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་
ཡང་ལུས་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དེ་དག་རིགས་མ་སྟུན་པའི་
མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་
གྱི་ཚོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བརྒྱུ་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མ་སྟུན་པ་གཅིག་ཏུ་
སྐྱར་བ་མ་སྐྱར་སར་འབྱེད་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
ཅན་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་
པས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྡེ་བས་དེ་སྐྱང་པའི་སྐྱར་དང་། རགས་
པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས་སྐྱར་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་
གཞུག་པའི་སྐྱར་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དང་བོ་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྣམས་འབྱོར་
སྟོན་པ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་དང་བརྟན་བཞག་མ་བཞག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་

གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་ཤེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་ལྟུང་སོགས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རྩལ་བར་དབྱ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དྲང་རེས་འཛོག་ཚུལ་ནི་མདོ་
སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཞག་པ་དང་མི་མ་ཐུན་ཡང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་སོ་དང་སློ་
གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་མ་ཐུན་ལོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་སོས་ཞུས་པ་ལས། རོར་བུ་མཁན་གྱིས་བསྟུ་བ་
གསུམ་དང་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རོར་བུ་སྦྱོར་བའི་དབེས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་
མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་མི་
སྤྱུག་པ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་
ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་ཉིད་དང་། མཚན་མེད་དང་
སློན་མེད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་དག་གི་གཏམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་
མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་སྦྱིན་གནས་སྐྱབ་མེད་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་
དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་འཁྲིད་དེ། དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅུད་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དང་

གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་སྲིད་ཀྱི། མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས། མདོ་འདི་ཐེག་དམན་
རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་དངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དེས་ན་རིམ་བཤད་པོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་ཁྱིད་པ་ཡིན་པས་དང་པོའི་
སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་སྲོལ་ཏུ་
རྒྱད་སྟོང་གྲེད་ལ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའི་བདག་མེད་དང་འབྲེལ་
བདག་གི་བ་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྲུང་པའི་བདག་མེད་པའོ། །སྲིད་མི་སྟོན་པ་ནི་དེར་
ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ལོ། །

གཤམ་ཉེ་རྣམ་རིག་པས་བཀའ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་
དབྱེ་མ་པས་བཀའ་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགའ་ཡོད་
པར་འགྲུང་ཞིང་མདོའི་དོན་བཀའ་པར་ཡང་འགྲུང་རོ་སྟེན་ན། འོ་ན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཉེ་
སྟོན་གཙོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་
ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྟོན་ལ་སྟོན་གཙོད་ལ་གནང་བཀའ་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
འགྲུང་རོ། །ཡིན་ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་གཙོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་
པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་གྱི་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགའ་ཡོད་པར་
འགྲུང་རོ་ཞེས་སྟེན་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་ལྟོས་ཉེ་སྟོན་གཙོད་ལ་
ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཉེ་གནང་བ་
ཡོད་པ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་

གདུལ་བྱའི་སློབ་ལ་སློབ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་སྔོན་དོན་
རྒྱུ་གསལ་བར་གོ་བའི་སློབ་རྒྱུར་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སློབ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགག་ལ།

བ་དང་མ་ནི་གསར་བྱས་ཤིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་སྐྱས་ཟེན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྐྱབ་བ་པོའི་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྲེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་སྟར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ། གསུང་བ་
པོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་
པའི་སྐྱེད་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ལ་སྐྱས་ཟེན་ལས་གཞན་
པའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སྐྱེད་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་
དགོས་ཤིང་སྐྱ་རྩི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་ནས་དེས་དོན་མིན་པར་སྐྱབ་པ་
ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། གསུང་བ་
པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་གྱུར་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ །དེ་དང་བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ །
ནི།

གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འབྲེལ་
སློབ་པའི་ཕྱགས་སུ་འཆད་ན། བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ལུས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་སྐྱ་

ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་བཞིན་ལོ། །

མི་འདོད་ན་མདོད་ཀྱི་ལས། བྱམས་པ་གང་ཀྱང་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་
རྗེས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིར་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་
དབང་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་
མེད་པའང་མ་ཡིན་རྗེས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དབང་རྗེས་སུ་ཡོད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ན།

མིང་གི་སྤོང་ལོ་སྟོན་མེད་ཕྱིར། །

ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་དགོངས་འབྲེལ་དང་
མ་ཐུན་ལོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་སྲིན་ལ་སྦྱོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་ལ་སྦོལ་འདོད་པས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་དག་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་
བཅས་པར་དམིགས་ན། གཟུགས་ཞེས་སོགས་ནི་མིང་ཅམ་དུ་མི་རུང་བས་
གཟུགས་སོགས་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ།

དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་ཞེས་མི་རུང་དོ་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དོན་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཅམ་གྱི་སྐྱས་གཅོད་རྒྱ་མེད་ལ། མེད་ན་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་
མེད་པས་མིང་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་

རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་སློབ་བྱུང་བའོ་ཞེས་སློབ་པ། །སློབ་བྱུང་བ་ནི་འདྲིར་བཅོས་མའི་
དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའོ། །

འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མི་འགོག་པར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་བཀག་ན་ནི། ལྟར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྲུར་དོ། །དེ་ལྟར་ལོག་ནས། གཟུགས་སོགས་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ང་མི་སློབ་ཞེས་
གསུངས་པ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟར་མཚིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འདི་གཉེན་གྱི་བརྟེན་ཐ་སྟོན་
ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་
རིགས་པར་འགྲུར་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལེ་ལུ་འདིས་ལྷམ་གྱི་མདོ་ལས་སྤར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
མེད་ཅིང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་དུ་
བཀག་པོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་པ་སྤྱོད་པའོ། །དེས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཚོས་རྣམས་
ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་པས། ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་
གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་གྱི། ལྟར་མིང་

འཇུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ཡོད་པ་དང་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་ལོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཚོང་
བའི་དབང་གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པ་མི་སྐྱེའི། མིང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་རྗེ་ལྷར་རིགས་ཞེས་
ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་དེའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་
དུས་སུ་ཡང་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་སོ་སྣམ་པ་སྐྱེ་
བར་རིགས་ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་
སྣམ་པའི་སློབ་སྐྱེའམ་ཞེས་ངེས་པ་ན་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། ལྷ་མཚན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སློབ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་
སོ། །འདིས་ལྷ་མཚན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྐབ་
བྱེད་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་བརྒྱུ་བའི་སྐབ་བྱེད་མིན་པར་བརྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་སོ་སྣམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་མིང་བཏགས་པ་
ལ་མི་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱ་གུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་
ན་ས་ཐོན་ལ་མི་སྐྱེས་པར་འབྲེན་པ་དང་འདྲའོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འཇུག་
པའི་ལྷ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་སློབ་དུ་བར་གསུངས་པ་
ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སློབ་དུ་བ་མིན་ན་མིང་གི་ཐ་

སྣང་རྣམས་རང་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་མི་རིགས་
པའི་དོན་ལོ། །

རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་ཐེག་བསྐྱབས་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པའི་
ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་རྗོངས་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོངས་པར་བྱ་བ་དག་རྣམས་པ་དུ་མ་འདྲེས་
པའི་སྐྱོན་མཚོང་བའི་སྲིར་དང་མ་ངེས་པའི་སྲིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པ་
གསུམ་པའི་སྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་དུ་
དངོས་པོ་གང་ཉི་བར་བཟུང་ནས་མིང་དང་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། མིང་འདོགས་པའི་
གཞིའི་དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
དང་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་
ཅེས་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཏགས་པ་ཅེས་དུ་ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆེ་འོ་ན་དྲི་
བ་སྲ་མ་ལྟར་སེམས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་མིང་གི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་
པ་ཅེས་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགའ་བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྣང་ཅེས་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་སྲ་བཏགས་པ་ཅེས་དུ་ཟད་ན་

ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ།
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བས་ཀྱང་འདོགས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཁས་སྦྲངས་དགོས་
 ལ་དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དགོས་པས་མི་འགལ་ཞེས་
 པའོ། །དེའི་ལན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འདྲིག་དང་ཀུན་གྱི་ཡོད་དམ་
 གསུངས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། འོ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་བ་དེ་ལྟར་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་དྲིས་ལན་
 མཚན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགལ་གྱི་དང་ཀུན་གྱི་བཀག་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ལ།
 ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡིན་པས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་ཚུལ་ག་ལ་མ་བྱུན། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་
 མཚན་གྱིས་ཀྱང་ལེ་ལུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་འདྲི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་
 འདྲའོ་སྐྱེ་དུ་དགོངས་སོ། །

གཞན་དབང་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཚོག་མར་མདོ་དེ་
 ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། བྱམས་པ་གང་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་གྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་

འདི་དག་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །ཞེས་
ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ། །བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་
འདིས་རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་འོ། །

རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚོར་བའོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་དག་གོ། །ཞེས་རྣམ་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་
དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་
ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་
བཤད་པས་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་གྲང་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་
པར་བཟུང་སྟེ་འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་
གཉིས་སོ། །

ཚོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་
བཏགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེངས་ཟུག་ཐེངས་ཟུག་གི་དུ་སྟེ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དག་གོ་ཞེས་ཚོས་ཉིད་ངོས་བཟུང་ངོ། །

དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སོགས་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཚོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་
ཀྱན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུའི་
བདག་གས་ངོ་བོ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་སོ། །རྟག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་དེས་དེ་སྟོང་བར་སྟོན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཇུག་འབྲེལ་ལས། སྐྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་
མེད་པས་ཀྱན་བརྟགས་དང་སྐྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་པ་
བརྟགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་
ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་
གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་པ་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་
ལུགས་འདིས་མངོན་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པས་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་ཀྱི་མངོན་དོན་འཇུག་
འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲུང་གི་
གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བར་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང། གཞན་དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ལུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་བ་པོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཁུན་པའི་ལུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྣོན་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་སུ་བ་གཉིས་སུ་འདོག་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མ་སྐྱབ་ཀྱང། ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་མ་སྐྱབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་འགལ་བ་ནི་སྣང་ཡང་བཤད་དོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་བསམ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྷ་ན་དེ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་

གསུངས་པའི་རྗེས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་རྗེས་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་
རྗེས་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་
བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཅུ་མོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་རྗེས་སུ་མེད་པ་
ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མིང་དང་
བརྗེས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། །

རྣམ་བཏགས་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས། རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་
རྗེས་ཡོད་དུ་བཞག་གི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རྗེས་ཡོད་མིན་པར་
གསུངས་པས། རང་དབང་བའི་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པས། མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་
རྗེས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་
བཞག་གི། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྲེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་སྤྱེ་བས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་
རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། །ཚོས་ཉིད་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་
པར་གསུངས་པ་ནི་སྤར་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཞག་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་འདིས་ལུས་ཀྱི་མདོའི་
ལེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅུ་མོ་དུ་གསུངས་པའི་
འབྲུལ་ས་རྣམས་བཞག་པ་ལ་བྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་
མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤྱེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་

བཅུ་གསུམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་པར་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འབྲ་
བར་བྲང་དོན་ཏུ་གཏན་ལ་པམ་འདུག་སྟེ་དུ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྦྱེ་བའི་
གནས་ཆེ་ས་ནི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་ལུར་སྤང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབྱེ་མ་པ་ཆེན་པོ་
དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་པམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་དམ་ཏུ་བྱུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་
བསྟན་པ་ ། ལ་གསུམ།

རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།

དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་ལས།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར། །

མ་མང་ད་རྣམ་གྲོལ་བྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱེད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་རི་
སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅེངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ངོ་སྟོན་པ་སྦྱེ་བའི་དམིགས་པ་

གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་གཉེས་ལ་བདག་གཉེས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཛིང་
བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་
གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉེས་ཡིན་ལོ། །

དེའི་སྲིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉེས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་། འཇུག་
པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་འགྲེལ་
པར་བདག་མེད་གཉེས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་
ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་ས་དུག་པ་ལ་འཇུག་པར་
གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་
བསྟན་པས། ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་སྲིད་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
དང་བོད།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །

ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱེ་བ་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཞི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །

འདི་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

- གང་སྲིད་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ལུག་གི།
- རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉེས་ཀ་ལས། །
- དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ། །

གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་བྱས་པ། །

དེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །

ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པས། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་མོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་འགོག་པས། ལྟ་བུ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་ཅད་གཙོད་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ།

གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འདུག་པ་ལས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་ཀྱི། །

རྣམ་དགུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི། །

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཤིང་རྟེན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་མན་རྩུན་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་དང་ཚོགས་ཅན་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཉེ་བདུན་དུ་

བཅའ་པ་མི་རྟེན་གྲང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་
ཡོད་དུ་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གྲང་འདོགས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་
ལྷ་བ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་གང་
ཟག་གི་བདག་འཇོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་མོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

རྣམ་བཏུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྷ་བུར། །
ཡོད་ཅེས་རྣམ་འགྲུར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན། །
དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་ལྷག་འཇུག་འགྲུར་བས། །
འདིར་དེའི་ལྷ་བ་བདེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མོག་མར་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བཏུན་དུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་
དང་རང་གི་སྤར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འདི་གོ་སྤྲོ་བས་འབྲིང་པའི་རིམ་པ་ཡང་
དེ་བཞིན་ལོ། །འདི་ཡང་སྤར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་གྱིས་བཏུན་པོ་དེར་
གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འཇུང་གི་རིགས་
པ་ལ་ལྷག་པོ། །དེ་ལྷར་ན་བརྟེན་ནས་སྤྲེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་གྱིས་རང་ལས་སྤྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དང་ལ་
སོགས་པ་བཏུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་འཇོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་
པོར་རྒྱངས་ཤིག །

གཉིས་པ་ ། ཉིད་ས་རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་ ། རྟོ།

མོ་ན་རྟེན་འཇུང་གི་རྟགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལྷ་བ་བ་ཀུན་

རྩོམ་གྱི་ཡང་འགོ་གསལ་འདི་ལྟེན་གསལ་འདི་ས་འདམགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེམ་བའི་ཁྱད་
 ཚོས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་འདི་ལ་དམིགས་བསམ་ཅན་གྱི་དགག་པ་འདི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ནི་
 ལོ་གྱི་ལྟར་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བར་རིགས་པ་
 གསུམ་དང་འགྲེམ་པར་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འདམགས་
 པའི་མཉམ་གཞི་དངོས་པོའི་འདི་ག་རྒྱུར་ཐམས་པའི་གི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རྣམ་འབྱོར་པས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོད་སྤྱི་ལོ་ལྟར་འདི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེས་གསུགས་ཚོར་
 ལ་སོགས་པ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དངོས་པོ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཕྱིས་མེད་པ་ནི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འདི་ག་རྒྱུར་ལེ་ཤེས་
 དེས་གྲུབ་པས་དེ་ནི་འདི་ག་རྒྱུར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པས་རང་མཚན་གྱི་སྤྱི་
 ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཁས་མི་སྤང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་གྱུར་ན། །
 དེ་ལ་བསྐྱུར་བས་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་ཕྱིར། །
 ལྟོར་ཉིད་དངོས་པོ་འདི་ག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །
 དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་མིན། །

ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་དམིགས་མི་
 དགོས་ཀྱི། རོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་དངོས་

གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་མི་བྱས་ཏེ་རིགས་པ་ལོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་བར་བྱའོ། །

ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། དངོས་སོ་རྣམས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་
དོན་ལ་ཅི་སྟུ་གྱུ་འདི་ས་སོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ས་ཞིག་གམ་ལོན་ཏེ་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་དབྱུང་བ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྙེད་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་བཅམ་ཞིང་དབྱུང་བ་ན་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་
སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་རྙེད་པས། གུན་རྫོབ་པའི་
དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དབྱུང་བས་རྙེད་པའི་དོན་ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་དངོས་སོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ག།
དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ།
གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་གྲ།

ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱོད་ལུགས་ཅི་ཅམ་ནས་དེ་ལོན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་མ་
གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ས་མཚན་ལ་མི་མ་ཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་
པ་འདྲ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱིས་དབྱུང་བཅོད་ཡིན་ཡང་། དེ་ལོན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཏུ་མི་འདོད་པས་མི་གཞོན་བར་སྐྱུ་བ་སྐྱོན་སྤོང་
གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་སྤྲ་མ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །དེ་དག་གི་སྐྱོན་སྤང་མི་

བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཟླ་བས་སྐབས་འདི་དང་གཞན་
མང་པོར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གང་ཡོད་པར་འཛོག་པ་
རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཡེ་མ་དབྱེད་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་པས། དེའི་བརྗོད་
ཚུགས་དབྱེད་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་
དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་བཟོད་དང་
དོན་དམ་མདོན་སྲུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་
པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་
རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་མིན་ཅོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བཟང་དང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་
པ་དང་། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟང་དང་ཐ་སྙད་གྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་
དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ཅི་ཞེག་གཅོད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
བཟང་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་བཟོད་པར་རིགས། འཛིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྐྱས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་

དོ། །ཤང་ཟག་གི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་ལ་བཅའ་ཞིང་དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་གྱི་དབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
བ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་མཐོང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྐྱ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་གང་
ཟག་གི་ཐ་སྟོན་དང་། སྐྱ་གུ་ས་བོན་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་རྣམ་ཡོད་གྱི་
བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་རྣམས་གང་ལ་ཐ་སྟོན་བྱས་པའི་དོན་རི་ལྟར་
ཡོད་བཅའ་བ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་གྱི་
དོན་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་གཞོད་ལིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བས་སྔ་མ་
གཉིས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ཡང་རིགས་
ཤེས་གྱིས་གཞོད་པ་དང་དབྱེད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རིགས་ཤེས་
གྱིས་ཡོད་པར་མ་རྟེན་པ་དང་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ལིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ལེགས་པོར་བྱེད་པ་ལ་རག་སྟེ་དེ་དག་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་འབྲེད་པའི་དབྱེད་པ་མ་རྟོགས་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་རེས་
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་འཇུག་ཤེས་པའི་ཡོད་
པར་བརྟུང་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇོག་ཀུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འཇུག་ངོར་
ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམ་ན་ནི། དབང་སྤྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་
སོགས་པ་ལས་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ལས་བདེ་སྤྱུག་སྐྱེ་བ་

གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་འཐད་ན་འང་མི་འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྲར་
བཞིན་དབྱད་ན་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་ཡང་མི་རྟེན་ལ་འཇུག་པོར་ནི་སྲ་མ་ཡང་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པ་ལས།

འདི་ནི་ངར་འཇིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །

ཅེས་དང།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྲ་སྟེགས་ཅན། །

རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང། །

སྲུ་མ་སྟོན་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང། །

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྤེ་བ་གཞན་གྱི་བྱུ་བ་མཐའ་སྟེན་མོང་མིན་
པས་བརྟགས་པ་རྣམས་དང། སྲུ་མ་ལ་རྟ་སྐྱང་དང་སྟོན་རྒྱ་ལ་རྩུར་འཇིན་པ་སོགས་
གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་
འགྱུར་ཉེ། མོ་འཇུག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འཇུག་པོར་ཡོད་
པའི་སྤྱིར་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང། བདག་གཞན་ལས་སྟེ་བ་སོགས་
ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མ་བྱུ་བ་པོ་ཞེས་རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་མི་
རུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་པ་དེ་དག་སོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་

སེམས་ཅན་རང་དགའ་བའི་འཇུག་པ་མིན་ལ། མ་དགུད་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་
འོངས་པའི་འཇུག་རྩེ་ལོད་པ་ཅམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས་སློབ་མེད་
དོ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་བའི་ལྷན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྣ་མི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ཉུག་འཛིན་དང་གང་ཟག་
དང་ཚོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་སྣོན་སྣེས་གྱི་
ཞེན་ལྷུང་ཡང་མ་སྣང་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་མ་སྣང་ཏུ་ཡོད་ན་
རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེ་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བས་སྣོད་པ་འགའ་མེད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་
ཚད་མས་མི་གཞོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ་མ་སྣང་པའི་ཚད་མ་གཞན་གང་གིས་
ཀྱང་མི་གཞོན་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། མ་སྣང་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ལྟ་བུ་མ་སྣང་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་མིང་གི་མ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་
ཡིན་པ་འགའ་ལོ་ཞེན་སློབ་མེད་དེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་མ་
སྣང་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ལོ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྣང་གང་ཟག་མིང་གི་མ་
སྣང་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཞོན་གྱི། གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་
གཞོན་ལ་མིང་གི་མ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་མམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་སློབ་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

ལོ་ན་མིང་གི་མ་སྣང་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ངེ་འདྲ་ཞིག་གཞོན་སྣང་ན།
གང་ཟག་གི་མ་སྣང་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་
གི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི་ལྷུང་ཅན་མ་སྣང་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་
པར་མ་སོང་བས་དེ་གཞོན་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཞིགས་ཀྱང་མཚོད་

སྤྱིན་གྱིས་མཐོང་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོན་
 པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་གྱིས་འགྲུབ་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུ་བྱད་པ་ན་དེ་དང་
 འདྲ་བ་ཞོ་ནར་ཟད་པས་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྤྲིའི།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་སྤྲོད། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་
 པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་དོར་འཛོག་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་བརྒྱུད་བ་དེ་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་དེས་གྲུབ་ཅེས་པ་
 མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཅུ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ལུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་
 བེ་སྣང་ལུལ་ལམ་ཞེན་ལུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཇུག་བ་
 ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྣང་ལུལ་ལ་འཇུག་བས་དོན་འཛོག་རུས་བ་དུ་མ་ཞིག་
 ཡོད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་
 ཚེསོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི།
 ཚོས་དེ་དངོས་མིན་བཞེན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་གཏན་ནས་མིན་པས་
 འདི་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡེ་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་

གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འདོག་ས་མ་བྱུང་ན། རྒྱ་འབྲས་
མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་
ཁྱེད་པའི་གོམས་པ་ཆེས་པས་ལན་ཞིང་། ད་དུང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པའི་དོན་དུ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་གོམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁྲིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དགྲུན་ནས་འགོག་
པས་མ་ཁྲིགས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགྲུན་ནས་འགོག་པས་
མི་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་སྲིར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཡང་འགོག་པར་རྒྱས་སོ། །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་
པའི་གནད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོགས་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་གོ། །དེའི་སྲིར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་
པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །
བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །
རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །
ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་ཞི། རིགས་པ་
 དང་པོ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་
 ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་
 གྲེད་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་མ་
 མེད་པ་དང་གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་གང་མ་
 རྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཚོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་གྲེད་པ་ནས་ཚོས་
 རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་གྲེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་
 ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྲུངས་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བྲངས་ནས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བར་བསྐྱབས་ཤིང་། ལྷང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་
 མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཡོད་ན་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་བར་མ་སོང་བས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་
 སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་བཟུགས་
 པར་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོན་སྟོང་བར་བསྟན་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་གྲེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། མདོར་ན་རང་གི་ངོ་
 བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེས་ན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པ་མི་འདོད་ན་རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདད་པ། རྣམ་རིག་
 པས་གཞན་དབང་གཟུང་འདྲིན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྲུས་ན་མི་ཁེགས་ཞེས་པའོ། །དགལ་གཞི་དེ་དགལ་

བྱེད་འོ་ཐོར་མེད་པ་དང་གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྒྲོང་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲོང་པར་འདྲ་
བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྒྲོང་པ་ནི་རང་གི་འོ་ཐོས་
སྒྲོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་འོ་ཐོས་སྒྲོང་པ་
མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྲོང་ཚུལ་སྲ་མ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་
རིང་ལ་བྱུང་བམཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྐྱོ་
འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
ཀྱང་བྱུང་བམཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ ། ར་གག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པ་ །
ནི།

འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཉམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མ་
བསྐྱབས་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཉེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
ཡིན་སྐྱེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེ་
བཤམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དགག་པ་ནི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ན་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་
བའམ་དེའི་རྣམ་པ་སྐོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་དངོས་སུ་
ཤར་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་
འཆར་བ་ན་སྐོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་

ལས། མ་ཡིན་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་སྟེ།
རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་
དང་འབྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འབྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་
ཡིན་པ་དཀའ་སྐབས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

མེད་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་སྟེ།
རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅམ་ཞིག་འགོག་
པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འབྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཚང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་
ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ནི་འཕེན་མི་འཕེན་དང་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལས་
གཞན་པ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་མིན་པའོ། །མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་
ཚིག་གིས་བཀག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་ལེགས་ལྡན་དང་སྐྱབ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་
དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་
ཚོས་ཀུན་གྱང་རང་མ་ཡིན་བཀག་པས་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་མི་ཚོག་
གི་རང་བརྗོད་པའི་སྐྱས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྣོ་ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་
བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆར་བ་གང་ཏུང་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཅེས་
བ་ལྟ་བུ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དགག་
གཞི་དང་ཚོགས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་པས་མེད་དགག་མིན་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤར་བ་འདད་པ་ཁོ་ན་བཞིན་གཞུང་གཞན་
ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་འོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྐྱབ་པ་
དང་ཚོགས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དེ་
དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་
པའི་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་ཚོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་ལ་འབྲུགས་དང་དངོས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་
དང་སྐྱབས་གྱིས་འཕངས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་འདད་བྱ་
བློངས་པ་ལས།

དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །
ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་མ་དང་། །
དེ་ལྟར་རང་ཚིག་མི་སྒྲོན་པ། །
མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་འོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། མཚོན་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ནི། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་
བ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་

གཅིག་གིས་ཟེན་པའོ། །

དེ་ལྟར་ནི། དངོས་ཤུགས་ལ་ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་
ཚིག་སྟེ་མཚོན་སྒྲིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བུ་མ་ཟེ་
གང་འདྲར་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་དེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བུ་མ་ཟེ་མ་ཡིན་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་གྲུང་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ལས་གཞན་མེད་
དགག་གོ། །

འདི་ལ་སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་
དཔག་ཡོད་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
བསྐྱབ་བུ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བུ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་
སྲིད་པའི་སྲིད་པོ། །གཞན་དག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་
སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་
པོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྲུར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅོམ་གྱི་
དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །

རྣམ་པར་དཀྱིད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །

ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མིན་
ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཙན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་
ཚོས་མིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ན་འགྱུར་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཙམ་ཞེས་བྱེད་པར་ཟད་གྱི། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་དགག་བྱ་
བཅད་པ་ཙམ་དང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ནི།
རིགས་པའི་ཡུལ་དུ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མིན་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་གཅོད་
པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པ་བཀག་ནས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གཞན་མི་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྤྱིར་བཤད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་མཚོ་ལ་དུ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་མ་འཕངས་ཀྱང་ཚིག་དེས་མཚོ་དུ་མེད་མ་བསྟན་
པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒོས་ཀྱང་མཚོ་དུ་མེད་མ་ངེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱ་གུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ན་འང་སྐྱ་གུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་

དུ་བྱས་མ་བྱས་དཔྱོད་པ་ག་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་གྱིས་
ཚམས་པར་བཅད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་ན། འཕགས་པས།

འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་མིན། །
ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ནག་པོར་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་
སྟོན་པར་འདོད་པས་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་གུ་ལྷ་བྱ་ལ་
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
བཀག་པ་ཅམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་
མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་འབྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
དགག་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་གྱིས་
ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ནག་པོ་མིན་ཞེས་པས་ནག་པོ་མིན་པ་མ་བསྟན་མི་ཟེར་བར་དཀར་པོ་
ཡིན་ཞེས་མ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷང་འདི་འདིག་རྟེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་
ཅེས་སྐྱབ་རས་གཟེགས་བརྟུལ་ཞུགས་གསུང་དོ། །

དོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ལྷ་གུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་
རིགས་ཤེས་གྱིས་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡི་ཆེ་ལྷ་གུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
སྐྱབ་པ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྲུར་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་
འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་རྗེས་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་འོ། །འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ནི་རྩ་ཤེས་རྣམ་པ་འདད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
 བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་སྐྱབ་
 ཀྱི་དེ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པར་གོ་བས་ཚིག་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་འགོག་གི་མེད་པར་མི་སྐྱབ་པར་
 གསུངས་ལ། མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་བདེན་
 པར་བརྩམ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱབ་པ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པའོ། །དེས་ན་སྐྱ་གྱུ་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་བདེན་
 གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་གྱུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་བྱས་ཏེ། ཚུང་
 རྒྱུ་ལས།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུ། །
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 འགོག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་ཀ་དགག་
 མི་བྱས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་
 གཉིས་ཀ་འདད་དགག་པར་བྱས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མི་

བདེན་ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་ལ་བཀག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འདོད་
བས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་རུས་སོ། །དབྱ་མ་བ་རྣམས་ནི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་
སྤངས་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་ཟབ་ལོ་དམིགས་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་
བས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་ལོ་སྤོགས་ཀྱི་ཉུ་རྒྱས་
པར་མཛད་དོ། །

དནི་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་
བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་བྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀའ་བའི་སྟོང་ལུང་སྤང་ན་ཁྱོད་ཅག་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་འགྲུལ་མཁན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ངེས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་
གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བརྗོད་པར་ཀྱིས་ལིག་ཅེས་འདྲི་ན།

- འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྲུང་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
- ལེགས་བཤད་ཀྱི་ལ་སྟོང་ནས་གྲུས་ལོད་ཀྱང་། །
- འཁོར་འདས་རྟེན་འབྲུང་མི་སྤྱིའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །
- མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འདིག་བྱེད་པ། །
- ཟླ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །
- སྟོང་ལིག་ཀྱི་ཉེ་ཚེས་རབ་བྱེ་བའི་ཚེ། །
- སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །
- སྤྱ་སྤྱོད་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །

ཞེས་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དེ་སྐད་དུ་སྒྲོལ། །

དེ་ལྟར་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ལྡན་གྱི་ལྷན་པའི་ཞོན་པ་
 ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྩེ་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་
 པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་བའི་པ་རྩེ་ཏ་དང་།
 སྐབས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་
 རབ་མདོ་སྐབས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་
 པར་བྱལ། །དེའི་སྤྱིང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་སྤོགས་སུ་རྒྱགས་པ་དང་
 འབྲེལ། བརྟེན་པར་འདོད་ཀྱང་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་དང་ཁྱད་
 པར་དུ་འདི་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་སྤོ་རྣམས་མི་ཤེས་པར། གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་
 ལྡན་འབྲེད་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་ཙམ་སྐབས་སུ་སྤྱིང་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་བྱས་སུ་ཐེན་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ཞིག་སྤྱིང་པོར་ཟད་པར་
 མཐོང་ནས། རོན་ཀྱི་གནད་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཡིད་མི་ཚིམ་པར་
 ཤིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་བུའི་མིག་དུ་སྤྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་
 སྤོ་རྣམས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
 ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 ལ་བཅོམ་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་ཚོམ་ཞིང་། རི་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་
 པོར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་

ནམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་ལོ་འདི་གཏམ་དུ་བྲས་སོ། ། །།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མོའི་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྟོང་ལོ་
འདྲིན། །སྐབ་པའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མང་མང་དུ་བོས་
པ་དང་། །དེ་དོན་ནམས་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྷན་ཡིད་འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་
བསམས་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་སྲོང་བས་ཀུན་ཁྲབ་
ཁྲབ་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། །

ཕྱགས་དྲག་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །
སྟོང་གི་པད་མའི་ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་པས། །
གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྐྱེ་དེས། །
མད་བྱང་གཏམ་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འདི་བྲས་སོ། །

ལེགས་བཤད་གཉེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། །
སྐྱ་བའི་ཁྲུ་མཚོག་སྐྱ་སྐྱུང་བོགས་མེད་ཀྱིས། །
རི་བཞིན་བཀའ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །
དེ་བཞིན་འཆད་པའང་འདི་ལས་གཞན་ཅུ་གང། །

རྒྱབས་ཆེན་སྐྱོད་ལ་རིང་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། །
རྒྱལ་སྐས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་། །
ཤིན་ཏུ་དབག་དཀའ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །
རི་བཞིན་རྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདྲིས་བྲས་པས། །

སྒོ་ལྟན་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་འདྲིར་ལྷགས་ནས། །

སྒོ་མིག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པར་གྱིས། །

རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྒོལ་འབྲེད་འདྲིར་འབད་བས། །

བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །

སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཐོགས་མེད་རི་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི། །

དམ་ཚེས་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འདྲིན་བར་ཤོག།

རྒྱལ་དེས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་བ་སྐྱེད་བ་ལ། །

རྒྱལ་སྐྱེས་མཁས་བ་ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གྱིས། །

རི་ལྟར་སྐྱེད་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་། །

རྒྱབས་ཆེན་སྐྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྐྱོད་པར་ཤོག།

ཅེས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་སྒོལ་གཉིས་
ལྟེན་སྐྱེད་པ་གསུང་བའི་གྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ནི། འུ་གྱའི་དགོ་སྐྱོང་མང་དུ་སྐྱོས་པ་
རིགས་པ་སྐྱུ་བ་ཤར་ཚོང་ཁ་པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་བ་
ནི་དགོ་སྐྱོང་སྐྱོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་སྐྱོ་གྲོས་སོ། ། །

སྣ་ཉི།

བདེ་བར་གཤེགས་གསུང་ཟབ་བསྐྱིད་ལྷ་བས་འཕེལ། །

དེ་མེད་ལུང་རིགས་འགྲོགས་འགྲོས་བསྐྱབས་སྐྱེས་འབྲས། །

ལྷ་སྐྱོད་ཅེ་དགར་འགྲོགས་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། །

ལམ་སྲོལ་ཉི་ལྷའི་སྣང་བ་འབར་གྱུར་ཅིག །

སྣ་ལོ། །

བར་བྱང་སློན་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩེ་དཔེ་འབབས་སྐྱེད།
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

བར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པོའི་མ་སྐྱུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སློང་ཕྱག་བསྐྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ།
རེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སློན་རྣམ་
འདེན་ལྷན་མེད་ཀྱི་རིང་ལུགས་སློེ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲས་ལུན་ལེགས་
ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དབང་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུང་གང་ལའང་སྐྱེད་ཚོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སློན་
ཚིག་ཏུ་ལྷན་པོའི་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སློེ་བཟང་བསྐྱུན་འདེན་རྒྱ་མཚོས་
ལྷན་བཤོ།